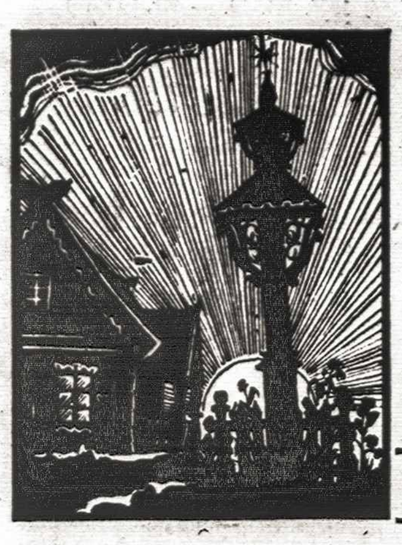

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr.10 (270) TORONTO, Ontario, 1955 m. kovo (March) mėn. 10 d. Kaina 10¢

000085

The Lights of Homeland

Lithuanian Weekly

Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada

Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

★

SAVAITRAŠTIS

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija

941 Dundas St. W., Toronto

Dar dėl informacijos

Tai buvo bene pernai, o gal jau užpernai... Buvo paskelbta, kad visi mūsų veiksniai tarėsi, konferavę, susirašinėję per vandenyną ir pagaliau susitarę, kaip toliau būsią tvarkomi informacijos reikalai. Jei ne klystu, buvo sutarta, kad visi dirbsią, bet centre viso darbo tai bus Liet. Laisvės Komitetas. Susitarta, tai susitarta, bet vaisių, deja, nesimato. Visiškai nieko. O manome gi, kad artėjame prie sprendžiamųjų įvykių.

Daug kas dažnai prisimindavo, jog mūsų užsienio informacijoje yra vienas didelis minusas, kad mes niekaip nesiryžtame, neapsisprendžiame dėl atstatysimos Lietuvos valstybės sienų. Vieni čia mano būsią tiksliau toli siekti, kiti mano, kad geriau kuklesniais būti. Visi sutinkame, kad turime siekti visų lietuviškų žemių, bet kai reikia kankrečią liniją kur pravesti, taip ir pasidaro nebeaišku. Taip pat jau pernai buvo paskelbta, jog esančios sudarytos net dvi komisijos, kurių viena turinti išstudijuoti vakarų, o antra rytų Lietuvos sienų klausimą. Puse burnos jos kaikieno buvo prisimintos ir vėliau, tačiau iki šiol, berods, po 8 ar 9 mėnesių, nieko negirdėti ne tik apie tų komisijų darbo vaisius, bet ir apie jas pačias. Niekad niekas nepaskelbė net kas į tas komisijas įeina. Nejaugi tai slaptas dalykas? Kodėl gi lietuviškajai visuomenei nežinoti, kas būtent studijuoja tas taip svarbias ir kiekvienam lietuviui rūpimas problemas. Gaunasi įspūdis, kad tų komisijų ištikrųjų nei nėra, kad tai tik vieno posėdžio gražbylystės užmojis. O juk klausimai verktinai skubūs. Ir nenuostabu, kad KLB Krašto Tarybos pastaroji sesija net specialia rezoliucija prašė tą reikalą paskubinti.

Lietuviškoje informacijoje bei propagandos kampanijoje minėtųjų sienų klausimas yra vienas iš centrinių. Jį apeiti dažnai yra ir sunku ir netikslu, o mes vis dar neturime vienos, suformuluotos nuomonės tais klausimais. Jie turi būti kaip galima greičiau atsakyti. O dar greičiau visuomenė turėtų būti pagaliau aiškiai painformuota ar tą darbą kas nors ištikrųjų dirba ir kas būtent.

Kai LAIC liovėsi leidęs angliškąjį biuletenį, informacija svetimųjų visiškai pasviro. Didiesiems mūsų centrams talkon stojo (kad ir gėdą darydami) net JAV studentai su savo "Lituanus". Gražu ir miela, bet argi jie gali pakelti tą sunkią didelio reikalo naštą. Mūsų centrinės institucijos visdėlto turėtų vieną kartą svetimųjų informavimo reikalą išspręsti. Čia gali būti daug visokių projektų, gali būti daug svarstymų, tačiau gyvenimiškoji patirtis rodo, jog ar ne tiksliausia būtų vėl sukoncentruoti viską LAIC prieglobsty. Žinoma, ne būtinai reikėtų susodinti tarnautojus ir laukti jų raštų. Juk galima būtų pabandyti eiti užsakymų bei pašalinių bendradarbių panaudojimo kelią. Svarbu tik, kad būtų vienas planuojantis ir diriguojantis centras. Dabartinė padėtis turėtų kuo greičiau baigtis. Sakoma, kad tuo esą rūpinamasi. Jei taip, tai reikėtų tik palinkėti, kad kuo greičiau tie pasiruošimai būtų užbaigti.

PIJUI XII 79 metai

Kovo mėn. pradžioj popiežiui Pijui XII suėjo 79 m. amžiaus ir 16 metų pontifikato. Popiežium buvo išrinktas 1939 m. kovo 2 d., karūnuotas kovo 12 d. Ikišiol jis yra paskelbęs 30 enciklikų įvairiais klausimais. Išeiviai ypač gerai prisimena encikliką "Exsul familia", kuria pertvarkytas emigrantų religinių reikalų aprūpinimas pabrėžiant jų gimtosios kalbos svarbą. Labai gausios buvo jo kalbos įvairiausiomis progomis. Tik paskutiniu laiku, ligos sukliudytas, turėjo susilaikyti. Vien 1954 m., kad ir ligos trukdomas, pasakė 25 ilgas kalbas ir 16 trumpesnių radijo kalbų. Nuo 1939 iki 1954 m. vien intelektualams jis jų kongresų progomis pasakė eilę kalbų, kurios neseniai atspaustos ir sudaro 542 psl. Šeimos moralės klausimais yra pasakęs 87 kalbas, audiencijose jis yra priėmęs šimtus tūkstančių lankytojų. Vien 1954 m. priėmė 186.000. Ikišiol jis yra paskelbęs šventaisiais 33 asmenis. Nuo 1590 m. — Siksto V-jo mirties — tik Pijus IX, kuris valdė Bažnyčią 32 m., kanonizavo daugiau, būtent 42 asmenis. Apskritai, Pijaus XII veikla visą laiką buvo dinamiška, įtempta. Ji atnešė nemaža atmainų Bažnyčios valdyme, religiniame ir visuomeniniame gyvenime.

NEBELEIS PLĖSTIS KOMUNIZMUI

JAV užsienio r. ministeris J. F. Dulles, grįždamas iš Bangkoko, kur buvo aptarta Azijos Pietryčių gynyba, sustojo Maniloje. Čia buvo sukviesti visi 15 JAV Tol. Rytų ambasadoriai. Jiems Dulles išdėstė JAV politiką Tol. Rytuose ir pabrėžė, kad atėjo laikas nutiesti liniją Azijoje, kurios nebebūtų leidžiama peržengti komunistams. Kalbėdamas apie karinius planus, Dulles pažymėjo, kad jau esą pasiruošta atmušti betkokį komunistų puolimą Azijoje ir traukimosi laikotarpis esąs pasibaigęs. Tai esą nereiškia, kad JAV siųs savo sausumos kariuomenę Azijon karo atveju. JAV turinčios priemonių kirsti smūgį priešui ir be to. Judrios taktikos dėka JAV karinės pajėgos galinčios smogti trijuose frontuose — iš P. Vietnamo, Formozos ir P. Korėjos.

Antra vertus, pasak Dulles, karas yra tapęs tiek baisiu ir pavojingu civilizacijai, kad pagrindinis JAV tikslas esąs atgrasinti užpuoliką. Ir tai esą įmanoma tiktai tvirtos rankos politika. JAV Azijoj yra užėmusios pagrindinę poziciją, ir todėl jos siekiančios ginti ne vieną kurį kraštą, bet ištisą žemyną. Tam esanti pritaikyta ir karinė strategija.

Palietė Dulles ir ūkinius klausimus. Azijos gynybai esą svarbu turėti sveiką ūkį. Tai įmanoma pasiekti bendradarbiaujant visai Azijai.

CHURCHILL ATSKLEIDĖ PLANUS

Anglijos parlamente per diskusijas Churchillis pareiškė rimtai norėjęs susitikti su Malenkovu netrukus po Stalino mirties, nes jautęs, kad galinti prasidėti nauja politinė linkmė. Nemanęs vykti Maskvon, bet kur nors neutralian kraštan pvz. Švedijon. Planavęs kalbėti su Malenkovu, kad tuo būdu paruoštų kelią pasitarimams trijų didžiųjų, nes dviejų sprendimai nebūtų galėję būti galutiniai. Prieš tai betgi reikėjo įtikinti prez. Eisenhowerį, kad sutiktų su Churchillio planu. Taip beplanuojant 1953 m. Churchillį ištiko staigi liga. Nors viešai buvo skelbiama, kad tai buvęs nervinio pobūdžio nuovargis, dabar paaiškėjo, kad tai buvo visiškas fizinis paralyžius, kuris ir sukliudė jo kelionę į Vašingtoną. Pasveikęs išsirengė į JAV, bet nesugebėjo įtikinti prez. Eisenhowerio dėl savo plano. JAV prezidentas tvirtai laikęsis nuomonės, kad trijų didžiųjų pasikalbėjimas nieko gero neduotų. Jis pagaliau sutikęs tartis su Malenkovu tik tuo atveju, jei Churchillio - Malenkovo pasikalbėjimai pasirodytų sėkmingi. Grįžęs į Londoną Churchillis tebesilaikė savo plano, bet kai Sov. Rusija ėmė visokiais būdais kliudyti V. Vokietijos apginklavimą, dingusios visos Churchillio viltys susitikti Malenkovą.

KANADA SUPLIEKĖ RUSIJĄ

Vokietijos mieste Krefeld, įvyko ledo rutulio (hockey) rungtynės pasaulio meisterio titului laimėti. Dalyvavo visa eilė komandų, atstovaujančių savo kraštus. Paskutiniame susitikime žaidė Kanada prieš Rusiją. Abi pusės žaidė labai įtemptai ir kietai. Ypač daug energijos rodė kanadiečiai. Jų pernykštė komanda buvo pralošusi rusams 7:2 rezultatu. Šiemet jie atsigriebė supliekdami rusus 5:0 rezultatu. Visoj Kanadoj džiūgaujama, ypač Britų Kolumbijos provincijoje, kurios klubas iš Pentricton taip šauniai pasirodė. Žaidynių metu dalyvavo 8000 kanadiečių karių ir civilių. Dalyvavęs Kanados ambasadorius Olandijai Thomas A. Stone gavo širdies smūgį ir buvo išneštas neštuvais. Vokiečių žiūrovai įvairiais šūkiais palaikė kanadiečius.

— **Otava.** — Nuo balandžio 1 d. Kanadoje įsigalioja naujas baudžiamosios teisės kodeksas. Tai naujai sutvarkytas įstatymų rinkinys, kuriame betgi nėra didelių pakeitimų.

Nauji pakeitimai Kremliuje

Bulganino - Chruščiovo ranka, nušlavusi Malenkovą, palietė dar du ministeriu: A. I. Kozlovą, kolūkių, ir A. F. Zasiadkovą, anglių pramonės. Abu pašalinti dėl nesugebėjimo. Jų vietosna paskirti: A. N. Zademidko ir I. A. Benediktovas. Pakeitimai esą padaryti augšč. tarybos prezidiumo, rekomenduojant premjerui Bulganinui, nors už scenos stovi pirmasis partijos sekretorius N. Chruščiovas. Naujieji pakeitimai rodo, kad pastarojo politika tęsiama toliau. Sunkiajai pramonei, suprantama, reikia anglių ir maisto. Iki šiol šios sritys buvo atsilikusios.

Pažymėtina, kad dar prieš Malenkovą pasitraukęs Mikojanas, lengv. pramonės ministeris, vėl grįžo "malonėn" — liko vienu iš premjero pavaduotojų. Be to, Bulganinas sudarė vad. "mažąjį" kabinetą, kurin įeiną tiktai 5 ministeriai. Pavardės nepaskelbtos.

Kas penktas į JAV

Kanados imigracijos ministeris Pickersgill pareiškė parlamente, kad du iš dešimties imigrantų, atvykusių Kanadon, persikelia į JAV. Per pastarąjį dešimtmetį imigravo Kanadon 1.200.000 iš įvairių kraštų; iš jų 256.000 persikėlė gyventi į JAV. Šie skaičiai apima tiktai Kanados piliečius. Prie jo reikia pridėti ateivius, kurie atvykę Kanadon pagyveno kurį laiką ir dar negavę pilietybės emigravo į JAV.

Amerikiečiai gi persikelia gyventi Kanadon. Per pastarąjį dešimtmetį tokių buvo apie 100.000. Apie 4000 kanadiečių kasmet grįžta Kanadon ir kiek mažesnis skaičius amerikiečių grįžta į JAV.

DIPLOMATŲ KAPELIONAS IŠTREMTAS IŠ MASKVOS

Nuo 1933 m., kai JAV oficialiai pripažino Sov. Rusiją, Maskvoje, kad ir su pertraukomis, galėjo gyventi katalikų kunigas, kuris aptarnavo katalikus užsieniečius diplomatus ir jų šeimas. Tokį kapelioną skirdavo Tėvai asumpcionistai. Jau ne vienas jų buvo priversti palikti Maskvą. Tokios ištarmės susilaukė ir kunigas George Bissonette, 33 m. amž., franko-amerikietis, mokąs angliškai, prancūziškai ir rusiškai. 1953 m. jis atskrido Maskvon lėktuvu. Gyveno rūmuose, skirtuose užs. diplomatams ir žurnalistams. Jo butas — trys kambariai, kurių vienas skirtas koplyčiai. Kadangi tų rūmų įėjimą nuolatos saugoja policija, nė vienas rusas negalėjo patekti į jo pamaldas. Nežiūrint, kad per vieną priėmimą kun. Bissonette buvo pristatytas Malenkovui, tada premjerui, paties Chruščiovo, praėjusią savaitę buvo duotas įsakymas per policiją palikti Maskvą. Priežastis nenurodyta. Spėjama, kad tai padaryta ryšium su ortodoksų metropolito Boriso grįžimu iš Niujorko. Esą jis pasiskundęs, kad JAV kliudžiusios jam ten pasilikti. Tėvai asumpcionistai žada prašyti, kad įsileistų kitą kunigą T. Dion.

MALENKOVO ATGARSIAI LIETUVOJE

Kai vasario 8 d. pasaulis sužinojo apie Malenkovo nušalinimą, neteko žado. Beabejo užsienio žurnalistai tada rašė, kad Maskvoje sovietų piliečiai dėl to nesijaudino ir daug daugiau rūpinosi, kokių prekių bus galima gauti tą dieną naujai atidarytaje universalinėje krautuvėje. Sovietinis žmogus svarstyti politinius klausimus jau senai atprato. Jam ir jokios medžiagos nepateikiama.

Lietuvai Malenkovo kritimą pranešė sekančios dienos "Tiesa". Ten jokios medžiagos svarstymams. Pirmajame puslapy pateikiami pranešimai iš TSRS Augšč. Tarybos sesijos. Jie liečia Kremliaus perversmą, bet labai lakoniškai. Pirmose skiltyse išspausdinta "deputato" Chruščiovo kalba partijos CK ir "Seniūnų Tarybos" vardu ministerių pirm. rekomenduojant Bulganiną, toliau seka A. Tarybos nutarimai apie Bulganino paskyrimą ir G. Malenkovo "atsistatydinimo" priėmimą. Vidurinėse skiltyse trumpa Tass-Elta žinia apie tą posėdį, Malenkovo atsistatydinimo rašto tekstas ir vėl Tass-Elta žinia apie antrą tos pat dienos posėdį (pirmas buvo 1 val., antras 3 val.), kuriame patvirtintas Bulganino paskyrimas ir pasakyta Molotovo kalba. Tai ir viskas.

Iš visų tų dokumentų įdomiausias ir ilgiausias yra Malenkovo raštas, kuris beabejo buvo daugelio ir sovietų piliečių svarstymų objektu. Kaip žinia, Malenkovas prisipažino nesugebėjęs vadovauti, prisiėmė kaltę dėl nepasisekimų žemės ūkyje, pasisako už sunkiosios pramonės išvystymą, o baigdamas guodžiasi, kad komunistas turįs dėl savo tėvynės pakelti ir tokiuos žygius, kurie svetur — tarpe buržuazinių šmeižikų — sukelsią prasimanymų ir t.t.

O jei visa tai būtų atsitikę, kur yra spaudos laisvė, kiek daug smulkmenų būtų sužinoję piliečiai ir pasaulis!... Sovietuose piliečiams užtenka žinoti katram dar reikia šaukti valio, o katram jau ne.

DINGĘS ATSIRADO MASKVOJE

Prieš 5 m. iš D. Britanijos dingo atominės energijos žinovas Pentecorvo su šeima. Dirbo jis Harwell atominėj laboratorijoj ir vieną 1950 m. vasaros dieną negrįžo į darbą. Buvo ikišiol visaip spėliota dėl jo likimo. Dabar, kai jis pats pasirodė Maskvoje spaudos atstovams, paaiškėjo, kad iš Britanijos pasiekęs Italiją, kur turi giminių Milane, iš čia — Suomiją ir Sov. Rusiją. Prisistatęs sovietinės mokslų akademijos salėje, išsitraukė iš kišenės sovietinį pasą ir parodė žurnalistams, kad esąs sovietų pilietis. Prie švarko atlapo prisisegęs auksinį Stalino medalį - premiją. Pasisakė gyvenąs su šeima Maskvoje, gaunąs gerą atlyginimą ir turįs dargi vasarnamį. Jo darbas esąs atominės energijos srityje ir neturįs nieko bendro su kariniais tikslais. Į žurnalistų klausimus atsakinėjo itališkai, o kai vertėjai arba klausytojai negalėjo suprasti, aiškino angliškai ir rusiškai. Matyt, savo valdovų prisibijodamas, kalbėjo daugiausia apie save ir beveik nelietė sovietų politikos; tik pareiškė manąs, kad Sov. Rusija norinti taikos. Sakėsi mielai pereitų dirbti karinėn atominės energijos sritin, jei S. Rusijai grėstų karas. Prašė užsienio korespondentus perduoti sveikinimus jo tėvams ir giminėms Italijoje. Tai rodo, kad su jais neturi ryšio. Galimas daiktas, kad jis nėra laisvas nuo suvaržymų, kaip ir visi sovietų piliečiai.

"Irish Sweepstakes"

Nežiūrint, kad Kanados įstatymai draudžia loterijas, įvairūs agentai platina jų bilietus. Ypač garsi yra vadin. "Irish Sweepstakes" — arklių lenktynių loterija, kurioj nemaža kanadiečių laimi gerokas pinigų sumas. Pastaruoju metu Montrealio policija padarė plačią kratą ir konfiskavo daugybę bilietų. Ji nustatė, kad Montrealy buvo už $400.000 bilietų. Suimta visa eilė asmenų. Pas juos rasti sąrašai, pagal kuriuos policija kimba į kitus. Trys asmenys perduoti teismui už laikymą ir pardavinėjimą bilietų.

Vokiečių karo belaisvis, išlaikytas 10 metų sovietų darbo stovyklose, grąžintas į Vokietiją. Jis buvo paleistas iš Potna stovyklos, netoli Maskvos, kai nušalęs koją nebegalėjo dirbti.

Darbininkai įmonių valdyme

D. Britanijos parlamente buvo pateiktas pasiūlymas, rekomenduojąs darbininkų dalyvavimą įmonių valdyme ir pensijų organizavime. Pasiūlymas buvo priimtas tiek konservatorių, tiek darbiečių. Jis įpareigoja vyriausybę išstudijuoti klausimą ir pašalinti kliūtis jam įvykdyti. Didžioji spauda, rašydama apie šį klausimą, nutylėjo, kad tai žingsnis į popiežių socialinių enciklikų realizavimą.

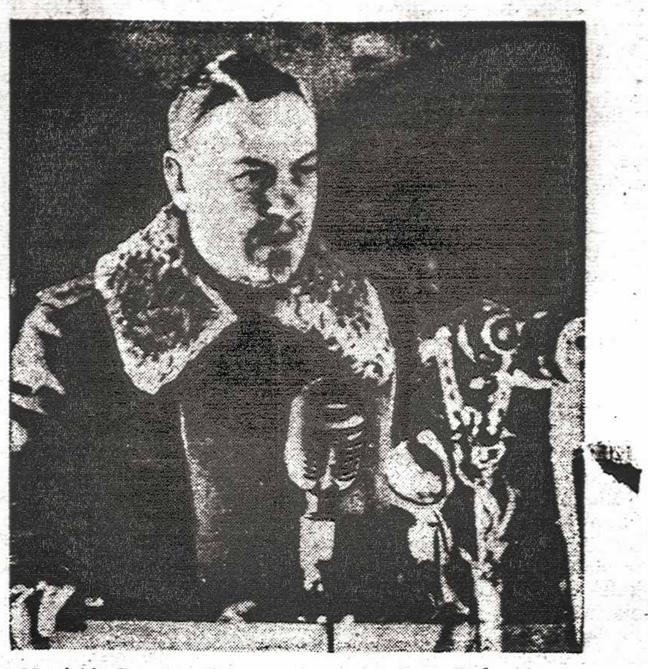

Naujasis Sov. Rusijos premjeras marš. N. Bulganinas.

Savaitės įvykiai

Vid. Rytų neramumai atkreipė pasaulio dėmesį. 1949 m. Izraelio - arabų valstybių paliaubos praėjusią savaitę buvo gerokai sudrumstos. Ties Gaza vietove įvyko izraelitų - egiptiečių dalinių susišaudymas, per kurį žuvo 38 asmenys, sužeisti — 33. Daugiausia nukentėjo egiptiečiai. Kai tik pasklido žinia apie susidūrimą, iširdę arabai, ypač Palestinos pabėgėliai, susirinko ties JT paliaubų priežiūros komisijos būstine, apmėtė ją akmenimis, išdaužė langus, padegė automobilius ir nuplėšė JT vėliavą. Atsiųsta Egipto policija su kariniais daliniais buvo priversti minias ginklų jėgmai išskirstyti. Žuvo du civiliai ir du sužeisti. Karių tarpe taip pat yra nukentėjusių. Paliaubų komisijos pirm. kanadietis gen. maj. Burns įteikė griežtą protestą Egipto vyriausybei, kuri iš savo pusės patikino, kad paliaubų komisijos nariams bei jų šeimoms bus ir toliau garantuojamas saugumas.

Dėl Gazos įvykių Egipto vyriausybė kreipėsi į JT Saugumo Tarybą, apkaltindama Izraelį užpuolimu. S. Tarybos pirm. kovo mėn. turkas Selim Scarper sušaukė posėdį, kuriame buvo nutarta atkviesti gen. Burns į Niujorką su pranešimu. Remdamasi turimais duomenimis, S. Taryba pareiškė nuomonę, išskyrus Sovietų atstovą, kad dėl Gazos įvykių kaltas esąs Izraelis. Galutinis sprendimas, žinoma, nepadarytas, tiktai kreiptasi į Egipto ir Izraelio vyriausybes prašant susilaikyti nuo karinių veiksmų.

Gazos įvykių priežastis glūdi senoj egiptiečių - izraelitų nesantaikoj. Ji buvo paaštrinta paskutinių įvykių Egipte: dviejų žydų pakorimo ir izraelitų laivo sulaikymo Sueso kanale. Be to, Gazos srityje yra daugybė pabėgėlių — Palestinos arabų. Jau septinti metai jie gyvena labai netikrą gyvenimą. Jie jaučia, kad nei Egipto vyriausybė, nei Jungtinės Tautos nieko nedaro jų būklei bei apsaugai sutvarkyti. Šiuo nepasitenkinimu, spėjama, pasinaudojo ir komunistų agitatoriai, ypač jaunimo tarpe.

Pasienio incidentai įvyko tarp Jordano - Izraelio ir tarp Sirijos - Izraelio karių. Tai vis ženklai, kad Vid. Rytuose taika yra labai trapi. Irako - Turkijos - Pakistano gynybos sąjungos sudarymas pakiršino Arabų Lygą, ypač Egiptą, kuris bando vadovauti likusiems arabų kraštams. Izraelis, jausdamas arabų suskilimą, nori pasinaudoti padėtimi savo pozicijoms sustiprinti. Ben Gurian grįžimas vyriausybėn ta prasme ir yra aiškinamas, nes jis esąs tvirtos linijos šalininkas.

Taikos balandžiai

Tol. Rytuose irgi dar nenusileido. Formozos - Kom. Kinijos karas, kad ir mažu mastu, tebeina. Bandymai rasti taikingą sprendimą ikišiol nebvo sėkmingi. Komunistai sutiktų derėtis, jei kiniečiai nacionalistai būtų iš anksto pasmerkti. Su tuo vakariečiai, žinoma, negalėjo sutikti. Ieškoma ir toliau naujų galimybių susitarti. Grįždamas š Bangkoko konferencijos A. Edenas užsuko į New Delhi pas min. pirm. Nehru, su kuriuo tarėsi dėl Kinijos problemos sprendimo taikingu būdu. Dulles gi sustojo Formozoj pas Čiangkaišeką. Jo noras yra taip pat rasti taikingą sprendimą, tačiau ne betkokia kaina. Savo pareiškime jis pakartojo, kad JAV vykdys savo įsipareigojimus Pescadores ir Formozai ginti ir esą rezervuoja sau teisę ginti Quemoy ir Matsu salas, jeigu komunistų įsitvirtinimas jose gręstų Formozai. Taip pat jis pabrėžė, kad paliauboms laimėti JAV nesančios nusiteikusios aukoti kurių nors salų, ypač be Čiangkaišeko vyriausybės sutikimo. Vizito proga Dulles pasirašė su nacional. vyriausybe sutartį, įpareigojančią JAV ginti Formozą ir Pescadores. Nacionalistinės vyriausybės vardu sutartį pasirašė užs. reik. min. Yeh tradiciniu kiniečių šepetuku, kurį įteikė Dulles.

JAV plieks Rusiją

Rūpinasi savo saugumu ne tiktai Tol. Rytai. Europa jau kelinti metai vargsta beorganizuodama gynybą. Praėjusią savaitę saugumo klausimas iškilo britų parlamente. Ta proga Churchillis pareiškė, kad jei Britanijos salos būtų staiga užpultos hidrogeninėm bombom, JAV pliektų užpuoliką net nesiklausdama britų vyriausybės. Tai sujaudino kaikuriuos parlamento atstovus, ypač tuos, kurie baiminosi išgirdę, kad Britanija pradėjusi gaminti hidrogeninę bombą. Todėl kaikas reikalavo, kad JAV aviacijos daliniai būtų atitraukti iš Britanijos į "saugesnes vietas". Churchillio pareiškimas ypač nepatiko Maskvai ir Peipingui. Jų radijas, atsiliepdamas į tokį pareiškimą, su pašaipa kalbėjo, esą, D. Britanija savo plotu yra nedidelė, ir todėl labai geras taikinys hidrogeninei bombai.

V. Vokietijos vyriausybė

po Paryžiaus sutarčių ratifikavimo Bundestage vos nesuiro. Vicekancleris Bluecher, laisvųjų demokratų atstovas, įteikė savo atsistatydinimą, nes pats balsavo už Saaro susitarimo ratifikavimą, o 40 jo partijos atstovų — prieš. Buvo manyta, kad Adenauerio koalicija, susidedanti iš keturių partijų, iširs dėl Saaro klausimo. Po ilgokų pasitarimų su laisv. demokratų partijos vadais krizės išvengta pabrėžiant, kad šiuo lemtingu momentu koalicijos išlaikymas esąs būtinas.

— **Paryžius.** — Komunistų dienraštis "L'Humanité" išspausdino per visą psl. prašymą į skaitytojus aukoti laikraščio leidimui, nes kitaip jis nebegalįs išsilaikyti. 1945 m. dienraščio tiražas siekė 520.000 egz., o dabar — 160.000.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef.: EM. 3-4265

GAVĖNIOS RIMČIAI

Centras širdyje

Negrįžta praėjusi jaunystė, prarastos dienos, negrįžta išnykę veidai, bet atstumtas blogis grįžta vėl ir vėl. Jis — kaip išvytas paukštis: apsuka ratą, ir įkyriai taikosi senojon vieton. Kai tik atslūgsta žmogaus budrumas, išvytas blogis įsivagia ir vėl. Mat, jis minta širdies krauju, kaip kirminas vaisiaus sultimis. Blogis negyvena vienas kaip atsiskyrėlis. Tuštuma jo nevilioja — tai ne magnetas. Jį nuolatos traukia gėris, turtas, žiedas. Įsivagia jis juosna ir gyvena kaip parazitas. Jo stiprioji būstinė — žmogaus širdis. Iš šios tvirtovės blogis pasiekia visą išorinį gyvenimą: glūdėdamas širdies gelmėse jis veikia žmogaus rankomis, mato jo akimis, vaikščioja jo kojomis, masto jo protu. Užėjęs gyvenime jo įtaka yra to[illegible]žymi, tokia šakota ir įvairi.

Būdingiausia, kad blogio šmtarankė veikla savo versmėje beveik nepastebima. Matyti, tiesa, daugybė blogų reiškinių, bet kaltė dėl jų paprastai sumetama institucijoms — šeimai, mokyklai, Bažnyčiai, valdžiai, spaudai... Tikrumoje betgi už visų šių institucijų slypi žmogaus širdis, kurioje įsirengė tvirtovę blogis. Teisingai tad pastebėjo rašytojas Baudelaire: "Visuotinė suirutė... pasireiškė ne per politines institucijas..., bet per širdžių sugedimą". Iš čia plaukia pavojai, ir veltui bus statomos užtvaros gyvenimo pakraščiuose. Kol širdis nebus atnaujinta, kol blogio tvirtovė nebus pakeista gėrio tvirtove, grius visos pakraščių užtvankos.

Neveltui šv. Raštas ragina išmesti pikta iš savo širdžių. Kristus nekartą išvijo piktąją dvasią iš jos tvirtovių sielose. Ji betgi įžuli: grįžta vėl ir vėl. Josios plotai — ištisi žmonių milijonai, ir grįžti ji turi kur. Jos karalystė plati ir patraukli. Anot prancūzo G. Venaissin "Combat" laikraštyje: "1955 metais velnias naudojasi geriausiais kvepalais. Jis yra neeilinis pasaulio pilietis... Šiandien Liuciferis nieko nedegina. Visdėlto, neįprasta matyti grįžtant jį tokį pasiturintį, iškalbingą, pasipuošusį, tarytum slypėtų jame šimtai liuciferiukų, bandančių vienas kitą nurungti"...

Jei ir visas blogas knygas sudegintume, radijo ir televiziją sunaikintume, blogiui kelio neužkirstume. Jis nugalimas tiktai pačioj versmėj — širdyje ir tai tik "malda ir pasninku". Stiprindami gėrio tvirtovę savo viduje, silpninsim blogio ramsčius. Kai gėrio pilys pakankamai atsparios ir budrios, blogis nepajėgia įsikeroti. Kai širdis atsiveria Dievui, blogis, kad ir protestuodamas, traukiasi. Kai blogio karalystė nyksta širdyse, nyksta ir gyvenime. Kai gėris užvaldo širdis, užvaldo ir gyvenimą. Širdis — gyvenimo raktas. Per jį eina kelias į atgimimą ir sugedimą. Viso mūsų gyvenimo problema yra tiesios širdies išlaikymas. Veltui budėsime ties mūro plimis, gindami jas nuo įsiveržėlių, jei vagis pirma bus įsigavęs mūsų širdyse.

K. Pr. Gaidamavičius.

Kur turėtų būti VLIKo "sostinė"?

St. Bijūnas

Paskutiniu laiku daug dėl šito kalbama ir rašoma. Daug pasisakymų spaudoje, o štai nesenai ir VLIKą sudarančių grupių pasisakyta už tai, kad VLIKo rezidencija Reutlingene, Vak. Vokietijoje, esanti perdėm "netinkama", kad VLIKas iš ten turįs kaip galima greičiau išsikelti. Kai kas jau skelbia, kad ne kur kitur, o į Niujorką, tokiu iliuziškų įsitikinimu, tartum, kaip magiko lazdele mostelėjus, tada ir visos bėdos atkrisiančios ir darbo sąlygos mažne dvigubai pagerėsiančios. Objektyviai žvelgiant net bešališkam žiūrovui gali iškilti klausimas — kodėl, kam ir kaip? Ar tas tikrai būtina, esminga, nepaprastai reikalinga — o gal tik šiaip eilinis siūlymas, skonio dalykas, triukšmo kėlimas neturint ką konstruktyvaus pareikšti, žodžiu, nepirmaeilis ir net ne antraeilės reikšmės dalykas — daug užsispyrimo ir, gal būt, dėl nieko? Į tuos klausimus reikia atsakyti prieš išjudinant ką nors pradėti daryti, kad neišeitų išpūstas, perdėtas farsas, kaip Krilovo kvartete, laukiant "smarkių rezultatų", vien pakeičiant tų kelių muzikantų susėdimo eilę. Čia gi dar blogiau, kai paaiškėtų tol. eigoj, jog per tuščią - perdėtą rėkavimą iš anksto negerai, nepilnai apskaičiuoti ar greičiau, tiesiog grubiai nepramatyti "deportavimo" aspektai!

Reikia pasakyti, kad šitoks geografinis "pasirinkimas" visų pirma prasilenkia net su elementariniem mandagumo taisyklėm. Reikia gi, atsiklausti, išgirsti paties VLIKo nuomonę, duoti pasisakyti ir VLIKo nariams (deportuoti — išvežti per jėgą, neatsiklausus, tai juk rusų pamėgtoji sritis), kaip labiausiai šiuo siulomu pakeitimu paliestiems, respektuojant net individualią labiau užsitarnavusių tautos vyrų nuomonę, nesilaužiant, neprievartaujant jų, pagerbiant gal ir grynai asmeniską skonio pasirinkimą, jeigu nebūtų kitų — esminių "deportavimo" motyvų, kurių siūlymuose ir nesimato.

Pirmiausia, dėl darbo nuotaikos ir kūrybingumo. Derėtų neužmiršti, kad Europa tebelaikoma pasaulio kultūros ir susikaupimo (rimtam darbui) centru, o ne Amerika su neprilygstamais kowbojais, kriminal. komikais ir kitais moralę ir dėmesį išblaškančiais veiksniais, nebekalbant apie Niujorką, audringąjį pasaulio didmiestį Nr. 1, su 13 milijonų galvų, iš kurių 2 mil. žydų ir dėl to garsėjantį kaip pasaulin. žydų sostinė.

Priimdami teoriją, kad "nieko nėra — negalimo", kaip daleidimų pagrindą, papunkčiui imkime žiūrėti motyvus prieš ir už, nešokdami daryti karštų sprendimų iš karto, kaip tai kai kas, bet kuria kaina linkęs daryti. Paimkime kiekvieną projektą vertinti pliusų ir minusų sistema, atmesdami betgi grubų kai kurių siūlytojų užsimiršimą, nesiskaitymą, tartum VLIKą, kaip prekių dėžę ar seną mašiną išardžius tereikia tik supakuoti, pakrauti ir išsiųsti "bet kur ir bet kaip", užmiršant kad tai reikalas liečia ne ką kitą, o patį Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, atseit, tautos polit. smegenis, gi kas jų negerbia (ar nevertina) — pats savęs negerbia.

1. Visų pirma reikėtų sustoti, kodėl VLIKo rezidencijai "geriausiai tiktų" JAV, iš karto aplenkiant Niujorką, tarsi pirštu duriamai "geriausiai pataikytą" ir vieninteli tašką, ko, žinoma, tikrumoje nėra, gi visai užmiršant, tikriau ignoruojant, Vokietijos, kaip pačio artimiausio Lietuvos kaimyno vis didėjantį politinį ir militarinį svorį, ypač ateities įvykių raidai. Lyg užmiršant, ar visai išleidžiant iš akių realų faktą, kad Amerikoje jau turime du galingus ir pasižymėjusius veiksnius: L. Laisvės Komitetą ir Amerikos Lietuvių Tarybą — ALT, siūloma per Atlantą dar atvežti į čią, ir tai ne konferencijoms, o nuolatin. "įkurdinimui" ir VLIKą, nepaliekant Vokietijoje nei vieno. Keista teorija, jei manoma, kad a) ne Amerikoje, o kitur to paties VLIKo bei tuo pačiu laiku padaryti žygiai būtų, neva, mažiau veiksmingi ar jo padaryti tarimai — mažiau svarūs; b) kad ALTas ir Laisvės Komitetas — nepilnai atlieką darbą, kad esama "tokių ir tokių" spragų, kad dera būtinai čia atvežti VLIKą kaip trečiąjį veiksnį, nežinia net, kokiu užsimojimu, bene pirmus du likviduoti, užstelbti ir jeigu taip, tai — kam ir kodėl? Ar gi mes rengiamės vaduoti nebe Lietuvą, o Šiaur. Ameriką, kad turime kuo arčiau turėti VLIKą, kaip vadavimo štabą? Pagaliau net JAV vyriausybę prieiti ALTui parankiau, o ne VLIKui, taip kad šiam, paskutiniam, visvien prisieitų naudotis, kiekvienu atveju, ALTo tarpininkavimu. Kai kurie užsispyrę siūlo Niujorką, kaip geriausią reikšmingam, įtemptam darbui vietą (kažkodėl, tada, ne Vašingtoną, sakyčiau, polit. pasaulio centrą, ar Čikagą, pasaulio lietuvių sostinę), tai labai gali kilti abejonių, ar tai ne dėl to tik, kad kai kam atsitiktinai papuolė apsigyventi Niujorke ir manant, kad ir visi lietuviški centrai vien dėl to būtinai turėjo atsekti įkandin, ar nors "pavėluotai", prisitakant prie jų, interesų ar ambicijų. Rėkautojai ir siūlytojai turėtų žinoti, kad VLIKas — tautai atstovauja (taip, kaip A LTas — Amerikos lietuviams), o ne tai saujelei emigrantų, kurie, vien asmen. patogumo dėliai, norėtų arčiau savo gyvenamos vietos, kad ir kaip atsitiktinai pasirinktos, turėti vyr. politinį veiksnį, tartum, pramogų centrą. Tikrumoje gi, kol įvykių eiga nevers, nėra reikalo Vlikui keltis, o juo labiau į Niujorką. Jeigu siūloma, anot "Naujienų", kad Niujorke, esą, į darbą bus galima įtraukti "daugiau žmonių, daugiau proto, daugiau geresnių minčių ir tarimų", tai išeitų lyg lietuviai — neraštingi, ir temokėtų rėkauti, šnekėti, o ne savo mintis išdėstyti raštu — juodu ant balto (ir kurias galėtų pertiekti VLIKui). Kiek gi tada, tų žmonių turi ateiti, gal net masė susigrūsti į VLIKo posėdžius kaip į kino salę "minčių ar tarimų" paberti? Tai persistengta, išpūsta tirada, užmiršant kad nevisi VLIKo posėdžiai gali būti vieši. To reikalauja Lietuvos interesai, nors tai ir nebūtų perdėm pogrindžio veikla. Skirkime, ponai, tikrus faktus ir mintis nuo tuščių žodžių, kurių jau pernelyg daug turime. Dideliam mieste visada daugiau šnipų, provokatorių, netik plepių, gandų išnešiotojų, skleidėjų, gi įvykiams brėstant daugiau ir pasikėsinimo pavojų, kas ypatingų saugumo garantijų pasiryžęs duoti kad ir dėl to pačio Niujorko?!

2. Niujorkas nei ramiam, nei kūrybiniam darbui — jokiu būdu, nėra "vienintelis ir pats geriausias" pasirinkimas, o karo laiku būtų priešui taikinys Nr.1 (greičiausiai, tačiau, iš anksto evakuojamas, gal ir su koju nespėjusiu apšilti VLIKu). Kai kitataučiai aštrėjant tarptautinei politikai pasirengę iš miestų gyventojus iškeldinti atsargumo sumetimais, tai mes kažkodėl, užsispyrę darytume atvirkščiai bruktume saujelę vadovaujančių asmenų į saugumu kuo mažiausiai užtikrintą zoną, be visiško atsižiūrėjimo į realius galimumus, lyg tai būtų be galo pigiai skinamos kopūstų galvos. Paskubom, gerai neapgalvotas pasiūlymas gali padaryti tautą iš kart, per vieną naktį — be VLIKo, kaip vadovaujančio centro, tarsi palaidą avių bandą, ve vadų ir tai pačių lemtingųjų įvykių išvakarėse.

3. Arčiau Lietuvos — ir psichologiškai stipresnė atrama. Mūsų moralė — kuo arčiau tėvynės, turi skleisti pasitikėjimą ten, už Geležinės Uždangos.

4. Pragyvenimo brangumas, kurio vien taupumo sumetimais negalime neboti. Perkėlimas VLIKo į JAV, su Vykd. Taryba ir technik. personalu, mažiausiai 20 galvų, sudarytų, pridedant dar ir kelionę, ne taip jau mažai bereikalingų išlaidų. Tai būtų absoliutus nesiskaitymas — neatsižiūrėjimas, į kietai uždirbamus mūsų išeivijos dolerius, tartum, materialinė pusė būtų visai nereikšminga. Tai būtų tikra apgavystė mūsų geraširdžio patrioto, jei kalbant jam apie neva taupymą centais, būtų nebota ateities išlaidų pakėlimo net keturis kart (kaip tai, deja, sektų pagal valiutų skirtumą, prekių kainas ir bendrą pragyvenimo štandartą). Aišku, kad pigumo atžvilgiu, tik žemos valiutos kraštams teiktina pirmumo; prie visų kitų tų pačių aplinkybių, o ne Amerikai. Taip tai faktų šviesoje išrodo antroji medalio pusė to pernelyg išgarsinto, neva "gerojo" pasiūlymo — perkelti VLIKą į Niujorką bei JAV.

Paskutinės dienos

H. U. RUDEL — Vertė P. Brakas

(Tęsinys iš praeito nr.)

Vasario 9 d. rytą telefonu iš vadovietės pranešė, kad pagal pranešimą iš Frankfurto rusai praėjusią naktį pasistatė tiltą per Oderį prie Lebus, šiek tiek į šiaurę nuo Frankfurto ir jau su šiek tiek tankų įsitvirtino vakariniame krante. Padėtis daugiau kaip kritiška. Šioje vietoje mes nebeturime jokių žemės pajėgų ir nebėra kada atgabenti artilerijos, jiems sulaikyti. Taigi nieko nebeturima kas sustabdytų tuos tankus nuo riedėjimo sostinės link, ar mažiausiai perkertant Frankfurt - Berlin autostradą ir gelžkelio liniją. Abi šios susisiekimo linijos yra labai svarbios Oderio fronto sudarymui.

Skrendame patikrinti, kiek šis pranešimas yra teisingas. Jau iš tolo pamatau pontoninį tiltą. Dar gan tolokai nuo jo mus apšaudo stiprė priešlėktuvinė. Be abejojimo rusai mums yra šį tą nelabai malonaus paruošę. Viena iš mano eskadrilių puola ant ledo nutiestą tiltą. Nesame optimistai dėl būsimų rezultatų, nes puikiai žinome, kad ivanas turi tokius didelius kiekius statomos medžiagos, kad padarytą tiltui žalą gali tučtuojaus pataisyti. Skrendu žemai vakarinės upės krantu su prieštankiniu skyrium ieškodamas tankų. Matosi vikšrų pėdsakai, bet negaliu rasti pačių pabaisų. Gal tai yra tik priešlėktuvinių patrankų traktorių pėdsakai? Kad būčiau tikras, nusileidžiu dar žemiau. Matau prie šiaurinio Lebus miestelio kampo kelis tankus gerokai paslėptus upės slėnyje. Atrodo, kad jų yra apie dvylika ar penkiolika. Kažkas stuktelėjo į mano sparną. Pataikymas lengvos priešlėktuvinės. Dar laikausi žemai. Matau švysčiojant pabūklus aplink visą vietovę. Šešios ar aštuonios baterijos saugo persikėlimą per upę. Pabūklininkai atrodo turi ilgą patyrimą žaidime su Stukomis. Jie nenaudoja šovinių, kurie palieka pėdsakus. Nebegalima matyti kaspinų su snapais atskrendančių į tave. Galima suprasti, kad šaudo, tiktais tada, kai lėktuvas aštriai sudreba nuo pataikymo. Bombonešiai negali jų pulti, nes, kai tik mes kylame, jie sustoja šaudę. Nebeįmanoma tada juos surasti. Tiktai labai žemai skrendant matosi svysčiojant iš vamzdžių liepsneles, lyg degiojant kišeninį žiebtuvėlį.

Svarstau, kas daryti? Nėra galimybės užskristi visiškai šaltai prisidengus kuom nors. Lėkštas upės slėnis šitokiai taktikai neduoda progos. Nėra nei augštų medžių, nei trobesių. Vidinis supratimas sako, kad patyrimas ir taktikos mokslas eina niekais, jei papuolama į sąlygas, kur negalima tuo pasinaudoti. Nuspren džiu, kad šiuo atveju beliko tiktais akiplėšiškas puolimas ir pasitikėjimas savo laime. Jei visuomet būčiau taip neprotingai elgęsis, būčiau bent dvylika kartų jau turėjęs progos atsigulti į savo duobę. Tačiau šioje vietoje ant žemės nebėra mūsų pajėgų ir esame labai pavojingame nuotolyje, tiktais penkiasdešimt mylių nuo reicho sostinės. Priešo šarvuotos dalys stovi pakeliui. "Nebėra laiko protingiems svarstymams. Turiu pasitikėti vien tik savo laime" — drąsinu save pasiryždamas.

Nurodau, kas yra darytina kitiems lakūnams. Jų tarpe buvo keletas naujų, todėl jie visi turėjo laikytis augštai. Negalėjau tikėtis, kad jie galėtų ką gero padaryti. Tuo tarpu nustoliai mūsų pusėje būtų dideli. Man smingant žemyn, kai jie kiek matys, kad priešlėktuvinė šaudo, privalo savo patrankėlių ugnį nukreipti į priešlėktuvinę. Gal tai veiks ivanus ir kliudys jiems taikliai šaudyti. Išskiriu kelis Stalin tipo tankus; kiti yra T34. Padegęs keturis išbaigiau šaudmenis. Grįžome namo. Pranešiau į vadovietę, ką patyriau, pastebėdamas, kad dariau puolimą vien tik todėl, kad kovojame 50 mylių nuo Berlyno. Kitu atveju, jeigu būtume toliau į rytus, būčiau laukęs palankesnės progos, mažiausiai kol tankai išvažiuos iš dengiančios tiltą priešlėktuvinės rajono. Po dviejų skridimų keičiu lėktuvą, nes buvo jau per daug sužalotas. Ketvirtu kart sugrįžus jau degė dvylika tankų. Pakartotinai smingu į vieną Stalin tipo tanką, kuris leidžia dūmus, bet nenori užsiliepsnoti. Kiekvienu kart prieš smigdamas pakylu iki 2400 pėdų, kur nesiekia lengvoji priešlėktuvinė. Iš ten, smarkiai sukiodamasis, smingu žemyn stačiu smigimu. Kai esu arti virš tanko, momentui išlyginu ir šaunu. Tada pažemiu neriu tolyn, darydamas tuos pačius apsisaugojimo judėsius, kol pasiekiu vietą, kur galiu kilt augštyn nebepasiekiamas priešlėktuvinės. Tikrumoje turėčiau smigti labiau valdydamas lėktuvą ir pamažiau, tačiau šiuo atveju tai būtų savižudybė. Pajėgiu išlyginti sekundės daliai ir tuo laiku suduoti tankui į labiausiai pažeidžiamas vietas tiktai dėka savo ilgo patyrimo. Savaime aišku, tokie numeriai mano draugams netinka, nes jie neturi patyrimo.

Pulsas stuksena gyslose. Žinau, kad žaidžiu katino ir pelės žaidimą. Turiu padegti šitą tanką. Dar kartą iki 2400 pėdų ir vėl atgal ant šešiasdešimt tonų milžino. Vėl atsisako degti. Pyktis raižo mane. Šis Stalin turi užsidegti!

Patrankėlės rodyklėj sušvytuoja raudona švieselė. Ir ta! Vieno šono patrankėlė užspringo o kitoj bepaliko tik vienas šovinys. Vėl pakylu. Ar ne beprotybė rizikuoti savo gyvenimu dėl vieno galimo iššauti šūvio? Nereikia ginčytis, kiek kartų man pavyko atsilyginti tankui iššovus vos vieną šūvį.

Užtrunka gan ilgokai, kol su JU 87 pakylama 2400 pėdų. Per ilgai. Pradedu svarstyti už ir prieš. Mano asmeninis aš sako, kad jei tryliktasis tankas iki šiol dar neužsidegė, tai nereikia nei įsivaizduoti, kad tą gaima būtų padaryti su vienu šūviu. Skrisk namo ir pasipildyk šaudmenis, tikrai jį dar teberasi toj pačioj vietoj. Į tai mano kitas aš labai karštai atsiliepia:

— O gal pakaktų vieno šūvio tam tankui sulaikyti nuo riedėjimo per Vokietiją.

— Riedėti per Vokietiją! Skamba gan prislėgiamai. Jei tau nepasiseks, daug daugiau rusų tankų važiuos per Vokietiją. Yra beprotybė leistis vėl ten dėl galimybės iššauti tik vieną šovinį. Gali būti tikras, kad nepasiseks.

— Sakysi dar, kad nepasiseks todėl, jog tai tryliktas tankas? Kvailystė! Turi dar vieną šovinį, todėl baig visus svaičiojimus ir pirmyn!

Ir švilpiu žemyn iš 2400 pėdų. Sutelkiu visą dėmesį skridimui. Lankstausi ir sukuosi, krentu ir skrendu. Išlyginu... šaunu... tankas apsipila liepsnomis. Su džiūgaujančia širdimi žemai, vos per viršų degančio tanko, sklendu tolyn. Didelis skaičius pabūklų vėl į mane spiaudo. Spirale pradedu kilti į viršų. Dūžis į variklį ir kažkas persmeigia koją, lyg raudonai įkaitusio metalo virbalas. Viskas aptemsta. Gaudau orą. Tačiau aš privalau skristi... skristi... Negaliu nustoti sąmonės. Norėdamas nugalėti silpnumą, sugriežiu dantimis. Didelio skausmo šiurpuliai nueina visu kūnu.

— Ernst, aš netekau dešinės kojos.

— Ne, jūs negalit būti netekęs kojos, jei netektumėt kojos, negalėtumėt kalbėti. Tačiau mes turime leistis, nes kairysis sparnas dega. Esame du kart pataikinti iš 4 cm priešlėktuvinės.

Didelė migla aptraukia mano akis, nebegaliu nieko išskirti.

— Pranešk, kai matysi tinkamą vietą, kur galima ant pilvo nusileisti. Tada greit mane ištrauk kad gyvas nesudegčiau.

Visiškai nieko nebematau. Skrendu iš instinkto. Prisimenu, kad kiekvieną kartą smigdavau iš pietų į šiaurę. Kildamas bu-

(Nukelta į 6 psl.)

AR MASKVOS PERVERSMAI PASIBAIGĖ?

"Literaturnaja Gazieta" laisvojo pasaulio laikraštinikus, visaip aiškinusius permainas Maskvoje, vadino "rašalo gangsteriais", melagiais ir t.t. Girdi, tai normaliausias pasikeitimas ir tiek. Vašingtone ir Niujorke praėjusiom savaitėm ėjo gandai, kuriuos palaikė tokie žinomi laikraštininkai kaip Maskvoje buvęs NYTimes atstovas H. Salisbury: "Jei Chruščiovas susikirs su Žukovu... nevisos žinios iš Maskvos būtinai turi būti blogos". Didžiausio JAV dienraščio "Daily News" Niujorke žymusis komentatorius E. Sullivan išreiškė susirūpinimą patyręs Vašingtone, kad Rusų tauta "artėjanti prie momento, kada ji nusikratys (?) Kremliaus valdovais". Savo straipsnyje jis klausia, ar Amerika yra tokiems netikėtumams pasiruošusi? Sullivan siūlo paruošti iš anksto maisto, vaistų ir specialiai parengtų žmonių, galinčių kalbėti anų vietinėmis kalbomis. Sullisbury perspėja JAV valdžią pasiruošti, kad tuo atveju kom kiniečiai ar Tito neužvaldytų Rusiją (!).

Iš tiesų naivūs!

Visi žino, jog tironai braška Maskvoje, nes pavergtieji, tiek rusai, tiek kitos tautos, sabotuoja komunistinį režimą, dirba tik tiek, kiek juos priverčia KGB naganai ar kurkiąs pilvas. Pasyvi rezistencija, atrodo, veda prie permainų, kurių tiek tikisi užs. reik. minsteris Dulles. Ir štai, tik šiam išskridus, kaip Pilypas iš kanapių išlindo Ezra Taft Benson, JAV žemės ūkio ministeris. Girdi, jis Baltuose Rūmuose pasiūlęs Prezidentui pasiųsti per **Kremlių** "Rusijai" kokį 1000.000.000 bušelių grūdų. O Brooklyno lietuvių pagarboje laikomas kongresmanas Victor Anfuso Prezidentui tuo pačiu metu pasiųstam laiške prašė, kad ant maišų neužmirštų užrašyti "Nuo JAV — Rusijos tautai". Girdi, su ja, "mes, amerikiečiai, juk neturime jokių barnių"... Reikia viltis, kad Valst. Departamentas yra jau iš šių džentelmenų lygio išaugęs, ir vetuos pasiūlymą siųsti grūdus Raudonajai Armijai...

(al.)

Jaltos sutarčių vis neskelbia

Vasario mėn. suėjo 10 m. nuo nelemtųjų Jaltos sutarčių, kuriomis sovietams atiteko dideli Europos plotai. Buvo laukta, kad JAV Valst. Departamentas ta ta proga paskelbs slaptuosius susitarimus, kaip kad buvo žadėjęs 1954 m. spalių, vėliau — gruodžio mėnesiui. Patirta, kad tuo reikalu dar nėra augštosios politikos sprendimo. Esą leidinys apimsiąs šimtus dokumentų, kuriems paskelbti reikią ne tik JAV-bių, bet ir D. Britanijos sutikimo.

Tarp slaptųjų Jaltos sutarčių yra minimi ir Alger Hiss turėti dokumentai, kurių turinį pastarasis perdavęs sovietams. A. Hiss karo metu buvo augštu V. Departamento pareigūnu. Buvo nubaustas kalėjimu už neteisingus parodymus teisme po priesaikai.

EATON IR SIMPSON VARŽYBOS

(CSc.) Krautuvės į metus parduoda Kanadoje už apie 1.000.000.000 dol. prekių. Eaton Co šitoje prekyboje per paskutiniuosius 80 metų vyravo. Prieš du su puse metų Robert Simpson Co, sekanti savo didumu po Eaton Co, pasiryžo nukonkuruoti Eatoną ir sujungė savo jėgas su JAV Sears Roebuck Co, kuri užsiima prekyba siunčiant prekes į namus paštu.

Pagal susitarimą naujoji b-vė, žinoma kaip Simpson-Sears, neperima krautuvių penkiuose miestuose, kur Robert Simpson jau turi savo įstaigas — Toronto, Montreal, London, Halifax, Regina — tačiau perima visus reikalus susijusius su Simpson b-vės prekyba pašto siuntiniais.

Simpson - Sears projektuoja per 5 m. įkurti 15 naujų krautuvių visoje Kanadoje. Septynios krautuvės iš jųjų jau pastatytos. Pagal JAV kompanijos pavyzdį daugumoje yra dviejų augštų pastatai priemiesčiuose su erdviomis vietomis automobiliams statyti.

Eaton bendrovė turi daugiau kaip 50 krautuvių visame krašte ir tai daugumoj centrinėse miestų vietovėse. Greitai po to kai Simpson-Sears pradėjo prekybines operacijas iškart pasireiškė aštri konkurencija ir kainos buvo numuštos, lengvesni išsimokėjimai pritaikinti.

Eaton pabrėžia, kad jų prekės yra gaminamos pačioje Kanadoje arba D. Britanijoje. Bendrovė, darydama per metus 500.000.000 dol apyvartos, yra įsteigusi visą eilę savų dirbtuvių vietoj gaminti reikalingas prekes. Simpson - Sears b-vė atrodo, turėjo užsimojimų didelę dalį reikalingų prekių importuoti iš JAV tos pačios Sears Roebuck firmos gamintų. Didelius kiekius užperkant galėtų gauti prekes labai prieinamomis kainomis. Tačiau planas sutiko netikėtų kliūčių: Kanados muitinės oficialiai atsisakė priimti Sears Roebuck prekes pagal jų įkainavimą ir pritaikė muito mokesčius pagal kainas, kokiomis tos prekės parduodamos JAV. Dėl Simpson-Sears jau daro pastangų gauti prekių, pagamintų Kanadoje, ir numato, kad 85% visų prekių bus pagaminta čia.

VL. ANDRIJAUSKAS (W. Andrews)
Active Mortgages Sales Brokeris
1147 DUNDAS ST. W. TEL. LL. 1346
TORONTO, ONT.
MORGIČIAI PERKAMI, PARDUODAMI, ATNAUJINAMI.
TAIP PAT MORGIČIAI STATYBININKAMS 6%.

Margis Vaistinė
408 RONCESVALLES AVE.
(kampas Howard Park Ave.)
Nuomoju vaikų svarstykles — $1.00 mėnesiui.
Metamorfoza kremas šlakams — $1.35 už 4 uncijas.
Trejos devynerios — $1.50 dėžutė.
KOSMETIKA: Tussy — Du Barry — Chanel — Yardley.
Skubiai paimame receptus iš namų ir pristatome vaistus veltui.
Skubiam pristatymui į namus
Telefonas LL. 1944
Jonas V. Margis, Phm. B.

ROSE HEATING & TINSMITH CO.
Įrengia naujas, visų apšildymo rūšių krosnis: vandens, oro ar kombinuotas, kūrenamas anglimis, alyva ar gazu. Daro pagrindinius krosnių išvalymus (vacuum), nes nevalytos krosnys sudegina daugiau kuro ir nedupdo šilumos. Atnaujina senus oil burnerius, krosnis, tvarko ir praveda naujas apšildymo šakas. Atlieka visus skardos darbus, dedė vamzdžius nuo stogų vandeniui nubėgti. Įrengia vėsinimo (fans) restoranams, dirbtuvėms, prausykloms ir virtuvėms.
DIDELIS PASIRINKIMAS. IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS. DUODA GARANTIJAS.
543 Sherbourne St., Toronto. WA. 1-9758
ŠAV. E. J. ZALĖCKIAI.

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
"Tėvynės Prisiminimai"
kiekvieną šeštadienį nuo 3 val. iki 4.15 po pietų iš
iš galingos TORONTO stoties CHUM BANGA 1050.
Programos vedėjas
J. R. SIMANAVIČIUS
77 Salem Ave., Toronto. Telefonas OL. 1274.

Timon Hagen
Real Estate Broker
R.R. 2, NEWMARKET, ONT.
Telefonas Bradford — 152 Ring 32.
FARMS FROM $6.000 TO $100.000
SPECIALIAI KOVO MĖN.
95 akrų farma su 50x70 pėdų bankbarn ir 9 kamb. namas, viso tik $6.000. Įmokėti tik $3.000, toje kainoje įskaitoma yra — 300 bušelių javų; 25 tonos šieno ir 1 tona trąšų.
260 akrų tabako farma; ant šio vertingo sklypo yra 54 akrų auginimo teisės tabakui; 7 kamb. med. namas, bankbarn, did. šiltnamis, 7 kilnos, elektr. ir vanduo visuose pastatuose, taip pat ant 100 akrų priklauso extra namas, barnė ir šiltnamis. Vaikai gali eiti į katalikų mokyklą, nes randasi netoli. Įmokėti $10.000, labai didelės pajamos.
Prašoma kreiptis ar rašyti tik angliškai.
Mes turime laip pat įvairių daržovių, pieno, tabako ir kt. farmų.

Dienos aktualijomis

Al. Gimantas

JAV lietuviai gyvena svarbių įvykių, išvakarėse. Pagaliau, po neproporcingai ilgokų pasiruošimų, tylių ginčų ir delsimo, visokeriopų planų gvildenimo, jau gana drąsiais žingsniais einama prie konkrečių Bendruomenės kūrimo darbų — vykdomųjų organų rinkimo. Tiesa, ši akcija vis dėlto nerado tautiečių tarpe tokio atgarsio, kokio reikėjo tikėtis, bet ir laukti jau nebebuvo jokio tikslo ir reikalo. Skeptikų ir pesimistų visada buvo ir bus. Sveikintina organizatorių iniciatyva ir ryžtas svarbiajam žingsniui. Jei JAV lietuvių visuomenė, ypač iš neseniai atvykusiųjų tarpo, galvojo ar net ir jautė, kad Bendruomenės idėjai neperdaugiausiai pritaria senesnės lietuvių organizacijos ar net ir pats ALTas, tokį nerimą ar tik ne galutinai išblaškė pats ALTo pirmininkas L. Šimutis, kuris Detroite Nepriklausomybės šventės proga tardamas žodį pradėjo ne nuo ko kito, kaip nuo Bendruomenės idėjos paėmimo. Gaila tik, kad šis jo kalbos momentas mūsų laikraščių korespondentų ar komentatorių buvo permažai pastebėtas ir iškeltas. O tai labai didelis dalykas: Amerikos Lietuvių Taryba viešai ir oficialiai remia AmLB nelengvas kūrimosi pastangas. Reikia tikėti, jog toks ALTo nusistatymas tik teigiamai prisidės Bendruomenės populiarinimui ir prestižo pakėlimui ypač tų tautiečių tarpe, kurie kolkas sunkiai suprantamais bet ir nepajudinamais sumetimais to kratosi. Įsibėgėjimas jau pakankamas, Bendruomenė JAV tikrai gyvuos. Lietuviškųjų reikalų plotmėje galima bus užregistruoti dar vieną stambų ir reikšmingą laimėjimą.

Vasario 16 proga, kaip jau žinoma, amerikiečių Valst. Departamento sekretorius John Foster Dulles išleido simpatingą pareiškimą prisimindamas Lietuvą ir kitas Pabaltijo tautas ir gėredamasis mūsų tautų nepalaužiama valia ir ryžtu kovojant prieš raudonąjį siaubą. Prisipažinkime, kiek mūsų esame parašę bent trumpučių padėkos laiškučių p. Dulles, dėkodami už dėmesį ir parodydami mūsų vieningumą bei svorį šiame kontinente. Kiek buvo lietuvių, latvių ir estų? 10 ar 20, ar šimtas, tūkstantis ar 50.000? Kas žino. Bet kai rašantysis savo gyv. apylinkėje ėmė teirautis savo pažįstamų, terado vos du, kurie nepatingėjo skirti keletą minučių laiko ir keletos centų pašto ženklui. Liūdnas reiškinys! Tiesa, kai kurie laikraščiai priminė tą pareigą, ragino parašyti, bet ir jie, ar tik nepadarė mažutės klaidos, prie raginimo nepridėję bent trumpo anglų k. pavyzdžio, kurį kiekvienas galėjo sau prisitaikyti, pakeisti ar, blogiausiu atveju, net ir tokį patį nusiųsti. Juk tai būtų geriau kaip nieko. Į šį reiškinį reikėtų mūsų spaudai atkreipti visiškai rimtą dėmesį. Ateity, reikalo atveju ar bent kartkartėmis pateikti anglų kalba tekstą, kurį galima būtų panaudoti įvairioms padėkoms oficialiems asmenims, įstaigoms, redakcijoms ir pan. Įsidėmėkime ir supraskime bei mokėkime žvelgti grynai iš praktiško ir kasdieninio taško: juk ne visi moka pakankamai gerai anklų kalbą, kiti, kad ir gali visiškai pakenčiamai susikalbėti ir reikšti žodžiu savo mintis, viš dėlto nedrįsta, o kitas ir tikrai nesugeba paruošti, kad ir trumpoką tekstą svetima kalba. Čia reikia pagalbos, nes dauguma turi ir gerų norų, bet jų entuziazmą sumenkina minėti pavyzdžiai. Pagaliau, tas paskatintų ir tokius, kurie grynai iš nerangumo, neprisiruošimo ar atidėliojimo neįstengia atlikti šios, nedidelės, bet itin svarbios pareigos. Įsivaizduokime tik, kas būtų ir kokią nuomonę apie lietuvius ar ir kitus pabaltiečius susidarytų, kad ir tas pats sekretorius J. F. Dulles, jei į jo pareiškimą būtų susilaukęs, na, kad ir apvalų 100.000 atsiliepimų! Ar tokia mase negalima būtų prakirsti visas uždangas, kurios dar vis neretai skiria mūsų reikalus didžiojoje spaudoje, didžiosiose radijo tinkluose, televizijoje. Pagaliau, jei toks skaičius laiškų paremtų ir mūsų siunčiamas rezoliucijas, prašymus ar nutarimus, tas tik jau nepakenktų.a Jas gal netaip paskubomis į popierių dėžes ar į bylų papkes nukištų. O ši kukli pastanga atsieitų tik: Kanadoje gyvenantiems tautiečiams 5¢ ir amerikiečiams vos 3¢ pašto ženklo išlaidų, na, ir lakštą popieriaus su voku.

Pabaigai, dar vienas klausimas — kiek parašėme padėkos laiškučių Kanados CBC radijui, už vasario 18 d. perduotą "Varpo" choro koncerto? Lietuviška muzika buvo girdima visoje didžiojoje Kanados teritorijoje, o torontiečių dar niekad neteko girdėti taip puikiai dainuojant, kaip tą penktadienio vakarą. Ir jei norime ir daugiau panašių transliacijų, nieko neveikdami ar tik besidžiaugdami savųjų tarpe, tikrai nieko neatsieksime. Šiuo atveju ir paprastas atvirukas galėtų daug padėti, tik įvertinkime svetimųjų pastangas, kartu padėdami ne kam kitam, kaip tik savo bendriems reikalams.

GEDIMINUI GALVAI PUSĖ ŠIMTO METŲ

Kovo 3 d. Gediminui Galva (nauskui) suėjo 50 metų. Jis tik ką grįžo iš Vokietijos, kur vedė VLIKo Informacijos Tarnybos Radijo Skyrių.

Zizonių kaimo, Vabalninko valsč. Galvanauskai davė Lietuvai ryškias asmenybes. Vyriausias sūnus Ernestas, inžinierius, yra vienas žymiausių Lietuvos valstybininkų, jauniausias — Gediminas, pasižymėjo kaip visuomenininkas, ekonomistas ir publicistas. Ged. Galva 1925 m. laidos Biržų gimnazijos abiturientas, 1929 m. baigė VD Universiteto ekonominius ir teisės mokslus, žurnalistikos kursus prie VD Teol. Filosofijos Fakulteto. Tais pačiais metais buvo vyriausybės pasiųstas tobulintis užsienin — Romoje, Ženevoje, Paryžiuje ir Kielyje. Grįžęs, dirbo (1931-34) Žemės ūkio ministerijoje patarėju, Central. Statistikos Biure Ūkio Konjunktūros skyriaus vedėju ir buvo vienu finansų minist. žurnalo "Ūkis ir Rinka" redaktorių. 1934 metais uoliai talkininkavo organizuojant Prekybos Institutą, o vėliau buvo šio Instituto Klaipėdoje lektoriumi, docentu. Dėstė Statikos teoriją, ūkio statistiką, ūkio politiką, konjunktūros ir tarptautinio ūkio mokslus. 1934-1940 m. dėstytas kursas, rankraščio teisėmis — apie 2000 psl. buvo atskirai išspausdintas.

Sovietams kraštą pavergus G. G. buvo atleistas ir pirmąjį bolševikmetį išsislapstė. 1941 m. Laikinosios Vyriausybės buvo pakviestas Valstybės Taupomųjų Kasų Valdytoju. Nacių kolonijalinė Ost Gebiet vyresnybė, sistemingai siekdama suardyti lietuv. ūkio savistovumą, 1942 m. pradėjo nuo bankų. Lietuviai bankų valdytojai susimetė krūvon svarstydami galimybę suderintai pasipriešinti nacių tikslams. Galva spyrėsi daryti viską, kad išlaikius bankų savarankumą ir kietai kovojo su Kauno nacių komisaru, siekdamas apginti gražiuosius Taupomųjų Kasų Rūmus Kauno Teatro aikštėje. Naciai žinoma laimėjo — Galva buvo kovo 17 suimtas, apkaltintas "pasipriešinimu Komisarui" ir net maišto prieš jį ruošimu. Nesant jokių teisiškų įrodymų, o į Taupomąsias Kasas susikrausčius visai Komisaro svitai, po pusmečio G. G. buvo iš SD kalėjimo išleistas su sąlyga, kad nedalyvaus jokioj politinėj - visuomeninėj veikloj ir "savanoriškai" išvyks iš Lietuvos. Galva "savanoriu" netapo i rprasislapstė.

Išeivijoje Galva aktyviai reiškėsi visuomenininame ir spaudos darbe. Kurį laiką redagavo "Eltos Biuletenį", savaitraštį "Apžvalgą". Daug rašė "Minčiai" Memingene, "Žiburiams" Augsburge, "Mūsų Keliui" Dilingene, tuometiniuose kultūr. žurnaluose. 1949 m. persikėlė į JAV, kur tuoj pat įsijungė į visuomeninę, spaudos ir pedagoginę veiklą. Rašė "Draugui", Tėviškės Žiburiams", "Britanijos Lietuviui" ir kit. laikraščiams. Tapęs "The American Friends of Anti-Bolshevik Nations" pirmininku, buvo užsimojęs plačiai veiklai. Nuo 1952 m. Sheil Institute dėstė Europos ūkį ir kitus dalykus. 1953 m. lapkričio mėn., kviečiant VL IKo pirmininkui, grįžo Europon vadovauti IT Radijo Skyriui.

30 metų spaudos darbo

Gediminas Galva šiais metais gali prisiminti, jog prieš 30 metų "Biržų Žiniose" tilpo pirmieji rašiniai, o studentaujant, dažni straipsniai Kauno dienraščiuose tilpdavo vedamaisiais. G. Galva bendradarbiavo "Ryte", "Naujojoj Romuvoj", "Židinyj", "Vakaruose", Lietuvos Keleivyje", "Ūkyje ir Rinkoj", "Wirtschaftliche Informationen", "Memeler Beobachter" ir kit. Per tuos 30 metų G. G. parašė nemažiau 3000 straipsnių, studijų ir radijo komentarų, yra pasakęs apie 500 kalbų bei paskaitų skaitęs. Dar studentaudamas G. G. buvo aktyvus Lietuvių - Latvių D-jos narys. Vėliau Klaipėdoje buvo šios draugijos pirmininkas ir yra gavęs Latvijos Trijų Žvaigždžių ordiną.

Gediminui Galvai linkime kitoj pusėj šimto metų, sveikatos ir ištvermės bendrose pastangose siekiant lietuvių tautos ir visos žmonijos gerovės. **A. J.**

A. † A. Algimantas Navikėnas

Š. m. vasario 19 d. Montrealio lietuvius giliai sujaudino tragiška Algimanto Navikėno mirtis. Jis ir kitas lakūnas montrealietis P. Mace žuvo ore susidūrę jet-tipo lėktuvais netoli Zweibruecken, Vokietijoje. Algimantas Navikėnas lygiai prieš mėnesį atsisveikinęs su savo tėvais ir prieteliais, iš Kanados buvo perkeltas į Europą ir tarnavo lakūnu Kanados karo aviacijoje.

Algimantas gimė 1928 m. sausio 18 d. Mažeikių mieste iš tėvų — kūrėjo - savanorio ir vėliau Lietuvos kariuomenės kapitono Juozo Navikėno ir Elenos Navikėnienės. Gimnazijos mokslus ėjo Panevėžyje, Vilniuje, Wiesbadene ir baigė Kaselyje, Vokietijoje. Buvo įstojęs ir išklausė 2 semestrus Karlsruhe un-te architektūros fakultete. 1948 m. liepos mėnesį kartu su tėvais atvyko į Kanadą ir apsigyveno Montrealyje. Pradžioje dirbo fabrike. 1953 m. išimties keliu, kaip ne Kanados pilietis, buvo priimtas į Kanados aviacijos mokyklą ir 1954 m. balandžio 1 d. baigė jaun. leitenantu. Pastebėjus jo gabumus buvo pasiųstas specializuotis jet lėktuvais ir netrukus pakeltas į vyr. leitenantus. Deja, netikėta mirtis nutraukė Algimanto sėkmingas pastangas jo pamėgtoje aviacijoje, į kurią tik per didelį užsispyrimą pateko.

Algimantas Navikėnas nuo pat gimnazijos laikų buvo aktyvus skautas, daug padėjo Montrealio, ypač jūrų skautų, susiorganizavimui ir augimui.

Velionis paliko liūdinčius tėvus, brolį Rimutį ir sesutę Genovaitę Kudžmienę. Jis palaidotas vasario 23 d. Karių kapuose, Vokietijoje. Aušr. Vartų parapijos bažnyčioje, Verdune, tą dieną buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos. **Pr. Rudinskas.**

— **Berlynas.** R. Berlyne įvyko karinė konferencija, kurioje dalyvavo 97 buv. Wehrmachto generolai ir kitų laipsnių augštieji karininkai. Konferencijai vadovavo maršalas Friedrich Paulus, ilgus metus buvęs rusų nelaisvėj, o dabar gyvenąs Rytų Vokietijoj.

PAŠALPA NETURINTIEMS DARBO

Ūkinė depresija apie 1930 m. ir Kanados vyriausybę paakino susirūpinti kokia nors parama darbo negaunantiems darbininkams. To rezultate 1940 m. buvo priimtas Nedarbo Draudimo Įstatymas, kuris įsigaliojo nuo 1941 m. liepos mėn. Pagal tą įstatymą į nedarbo šalpos fondą kiekvienas dirbantis darbininkas moka nuo 18 iki 54 centų per savaitę, žiūrint kiek uždirba, antratiek primoka dar darbdavys. Iš taip sudaryto fondo mokama pašalpa darbininkams netekusiems ir nerandantiems darbo, jei jie yra dirbę ir mokėję įnašus į minėtą fondą.

Nedarbo Draudimo Komisija pirmiausia stengiasi parūpinti bedarbiui darbininkui darbo. Tam yra platus komisijos vietinių įstaigų tinklas, kurios renka žinias apie darbininkų pareikalavimus ne tik toje pačioje vietovėje, bet ir apie darbo galimybes visame krašte, kad galėtų darbo ieškančius pasiųsti į darbovietes arba patarti, kur reikėtų vykti, kad darbo gautų. Šitą pagalbą komisijos įstaigos teikia nemokamai ir visiems, nežiūrint ar kas yra jau dirbęs ir iš jo atlyginimo nedarbo draudos mokestis jau buvo atskaitomas, ar kas dar nėra net visiškai dirbęs Kanadoje, pav. yra naujas imigrantas.

Vargas tau, pasauli...

Raudonasis vėžys ėda tavo kūną ir kankina kančių agonijoj. Deja, neatsiranda chirurgo, kuris tą vėžį išpiautų, nei gydytojo, kuris nors skausmus sumažintų. Šundaktarių, tiesa, daug yra, betgi siūlo raudonąjį vėžį gydyti burtais, užkalbėjimais, žolelėmis...

Vakariečių gavojimas ir jų sovietinio rėžimo supratimas daugeliu atveju prilygsta vaikiškam galvojimui. Su raudonaisiais jie kalba, derasi, važinėja iš konferencijos į konferenciją, ieškodami problemų išsprendimo kelių, tarytum lygūs su lygiais...

Deja, raudonieji tomis konferencijomis tik laiką gaišina, ieško kelių kaip dar kartą ir daugelį kartų apgauti vakariečius, be to, iš tų konferencijų pasidaryti sau propagandos arkliuką. Ir rašant šias eilutes jie derasi Londone. Mat, nori susiderėti, kad jie — vakariečiai, o taip pat ir sovietai... nusiginkluotų, sunaikintų atomines bombas, na, ir žemėje padarytų rojų...

Gaila, bet šitokioms deryboms negalima rasti kitokio prilyginimo, kaip deryboms vagies su teisėju. Dar besiderant vagis teisėjui gali nudžiauti laikrodį, o ką bekalbėti apie poderybinį laikotarpį?... Atrodo, Vakarai dar nesupranta, jog negalės būti dviejų pasaulių. Jis bus vienas. arba demokratinis, arba komunistinis. Taigi, jokios derybos šiame atvejuje negali būti ir nebus sėkmingos. Kai einama su velniu riešutauti, tai, dažniausia, netenkama ne tik riešutų, bet ir tarbos...

Nūdienį pasaulį gelbėti ir gydyti iš baisiosios ligos reikia radikaliomis priemonėmis, bet ne tuščiažodžiavimu, konferencijomis, taikaus sugyvenimo ieškojimu ir pan.

Vėžys tepagydomas tik chirurgo peiliu. Jokie vaistai, tuo labiau užkalbėjimai arba įvairios žolelės, toli gražu nepagelbės. Komunizmą pasaulyje reikia sunaikinti, kaip tą vėžį — išpiauti. Tai vienintelis kelias pasauliui išgelbėti iš jo globos ir nasrų. Šitą tiesą vakariečiai, o ypatingai JAV turėjo seniai žinoti. Lengviausia buvo su raudonuoju maru susidoroti tuojau po II D. karo pabaigos, kada tas devyngalvis smakas buvo tiek nusilpęs, jog vos ant kojų bepastovėjo... Dabar, kada patys Vakarai jį sutvirtino, atšėrė, be abejonės, kasdien to smako parbloškimo problema darosi sunkesnė ir sunkesnė. Bedelsiant, galima sulaukti ir ypatingai liūdnų pasekmių...

Jeigu kada bus iškeltas raudonosios vėliavos ne tiktai impotentiškųjų laisvųjų Vakarų sostinėse, bet ir Vašingtone, kalčiausia bus Amerika, kuri galėjo raudonupsius sutvarkyti, bet nieko nedarė.

Britų mokslininko, prof. Cecil F. Powel, teigimu, šiuo metu JAV galinčios turėti apie 4000 atominių bombų, o Sovietų Sąjunga — apie 1000. Taigi, santykis — 4:1. Ir dar tos baisiosios bombos vis gaminamos, jų skaičius dauginamas. Norisi klausti: kada gi bus galas?... O buvo laikas, kada raudonieji neturėjo nei vienos bombos ir tuomet buvo galima be karo baigti raudonųjų problemą... Deja...

Kaip jau minėta, nūdien labai gera dirva reikštis įvairiems šundaktariams. Jie ir reiškiasi su savo gydymo metodais. Žiūrėkime, kokį alasą kelia Britų darbiečiai, ypatingai jų kairiojo sparno vadovas A. Bevan. Rėkia visomis gerklėmis, kad reikia derėtis su sovietais, tik derėtis. Ar tai nepanašu į gydančiųjų žolelėmis patarimą, kai ligonis vėžio ligos veik baigiamas sugriaužti?...

A. Bevan paskelbęs straipsnį kairiųjų darbiečių organe, Tribune, kuriame, esą, įrodinėjama, jog D. Britanija jau... nebeapginama (Britain is no longer defensible). Atrodytų, ir kas gi daugiau belieka daryti? — Nagi, tik pakelti rankas ir... pasiduoti raudoniesiems, viršum Karalienės (Buckinghamo) Rūmų iškelti raudonąją vėliavą ir — kvit su britiškąja imperija...

Pr. Alšėnas.

Iš "Tiesos" puslapių

MIZARA IR MIZERNA LITERATŪRA

"Tiesa" nepasikeitusi

Vilniuje komunistų leidžiama "Tiesa" nėra padariusi jokios pažangos: tie patys keturi nejdomūs puslapiai, tas pats prastas popierius ir ta pati nevykusi spauda. Vedamuoju dažniausiai persispausdinama "Pravdos" išmintis. Kremliaus valdovų kalbos užima didžiausią laikraščio dalį. (š. m. vasario 3 d., Nr. 28, nėra daugiau nei vieno žodžio, kaip tik Chruščiovo kalbos tęsinys ir dar ne pabaiga!). Užsienio žiniose beveik visada cituojami komunistų partijų beverčiai pareiškimai, kurie pasaulio įvykius piešia ant atvirkščio kurpalio. Įdomiausias yra savikritikos skyrius, kur pilna nusiskundimų sovietinio gyvenimo negerovėims.

Didysis rašytojas Rojus Mizara

Kartais tuose "Tiesos" puslapiuose gali atrasti didesnę Ameriką už Kristupą Kolumbą. Pavyzdžiui, gyvename visi Amerikos kontinente, o lig šiol nežinojome, kad didžiausias rašytojas čia yra Rojus Mizara. Mes jį juk visada laikėme šiokiu tokiu žurnalistėliu, kuris ir savo plunksną ir sąžinę padovanojo Kremliui. Okupuotoje Lietuvoje tas mūsų Mizarėlė yra visiškai didelis Mizara. Drg A. Vaivutskas džiaugiasi, kad tarybų Lietuvoje Mizaros raštai išleidžiami mąsiniais tiražais. Ir dargi tvirtina — tuo, tur būt, net ir pats Mizara nelabai norėtų patikėti — kad jis susilaukęs skaitytojų įvertinimo ir pagarbos...

Eilėraščiai apie kiaulių šėrėjas

Salų Žemės Ūkio Technikume, Rokiškio apskr., įvyko rajono pradedančių rašytojų literatūros vakaras. Kaip gi dabar atrodo tokie literatūros vakarai? Pirmiausia, aišku, turi būti pagarbinta partija, pasigirta, kad jaunieji literatai žygiuoja Lenino ir Stalino keliu. Tą neliteratūrinį vaidmenį atliko literatūros būrelio pirmininkas drg. Milaknis. Po to, žinoma, sekė jaunieji literatai su savo nustabiais kūriniais. Štai jų perskaityti eilėraščiai eilės tvarka: drg. Paliulis — "Agitatorius", "Sodininko rūpesčiai", drg. Šmotavičiūtė — "Vasara praktikoje", "Skaityklos vedėja"; drg. Daujotis — "Kiaulių šėrėja". Čia ir prasideda sovietinės literatūros jumoras — eilėraščiai apie kiaulių šėrėjas arba, kaip jas "Tiesa" dažniausiai vadina, kiaulininkes. Prie kiaulininkių pridedami komunistų partijos agitatoriai, kuriuos, tur būt, reikėtų priskirti paršininkų grupei. Žmonės, kurie nesumirkčiodami skelbia melą, tikrai privalo turėti gero paršo akis. Štai kodėl šiandien ir Rojus Mizara sovietų okupuotoj Lietuvoj yra didelis rašytojas...

Knyga tarnauja partijai

Dar daugiau aiškumo į tarybinių rašytojų uždavinius įneša labai atvirai nusiteikusi drg. J. Dūraitė, Šeduvos rajono Smilgių apylinkės bibliotekos vedėja: "Knyga — didelis visų tarybinių žmonių draugas ir padėjėjas, svarbi priemonė jiem auklėti komunistine dvasia"... Ir čia pat ji prisipažįsta, kad vis dėlto tarybinė knyga nėra populiari: "Gausus bibliotekos aktyvas, o taip pat iš 7 žmonių sudaryta bibliotekos tarnyba nuolat dirba individualų darbą, propaguodami tarybinę knygą"... Jeigu mažai apylinkės bibliotekėlei reikia septynių tarnautojų ir dar visos eilės padėjėjų kolchozininkams per prievartą brukti į rankas tarybines knygas, gaunasi įspūdis, kad lietuvis tos "didžiosios auklėjimo" priemonės nevertina kaip kad ir pačios komunistų partijos...

Sovietijada knygų lentynose

Naujų knygų sąrašuose užtinki tokius įdomius komunistinės literatūros šedevrus: Leninas — "Marksizmas ir sukilimas", Kozlovas "Prekė ir pinigai esant kapitalizmui", Prokopjevas "Religija — mokslo ir pažangos priešas", Trofimovas "Semantinis idealizmas — ideologinis imperialistinės reakcijos ginklas", Pankratova "Darbininkų klasės ir valstietijos sąjunga — nepajudinamas tarybinės visuomenės pagrindas", Jovčukas "Černyševskio pasaulėžiūra". Iš lietuvių autorių šioje lentynoje randi Lazdynų Pelėdą, Žemaitę ir P. Cvirkos "Žemę maitintoją". Tai, žinoma, vis dar "kapitalistinių" laikų palikimas...

Vienuolio pjesė "Prieblandoje" vėl eina Lietuvos teatruose, bet, kaip pastebi "Tiesa", ji buvo iš pagrindų pataisyta, beabejo, pagal partijos liniją, kas literatūriškai reiškia paprasčiausią nutaisymą... **Vyt. Kastytis.**

Jie paskirti į Augščiausiąją Tarybą

(Pabaiga)

Skaudvilės — LTSR teisingumo ministras Albinas Likas.

Nemakščių — Eržvilko vidur. mok. mokyt. Ona Šteimantienė.

Kvedarnos — LTSR žem. ūkio min. I pavad. Vyt. Vazalinskas.

Šilalės — Pajūrio žemės ūkio mok. dėstytojas M. Mockienė.

Skirsnemunės — Jurbarko MTS part. sekr. Adelė Korsakienė.

Jurbarko — "Pergalės" žurnalo red. Jonas Šimkus.

Telšių — Žemaitės v. vidur. mokyklos mokymo dalies ved. Ona Birutė Boreišienė.

Josvainių — agron. Veronika Vaitkevičiūtė.

Vilkijos — kol. pirm. Genovaitė Bundzenienė.

Seredžiaus — religinių kultų tarybos įgaliotinis prie LTSR min. tar. Bron. Pušinis.

Širvintų — "Sov. Litva" red. Vosilijus Lučenka.

Simno — LTSR užsienių reik. min. Petras Kunčinas.

Kriokialaukio — LTSR tarybinių ūkių min. Petr. Kunčinas.

Linkuvos — "Tiesos" redaktorius Genrikas Zimanas.

Švenčionių — veršininkė Anelė Gudelienė.

Tytuvėnų — plataus vartojimo pr. prekių min. Stasys Filipovičius.

Šiaulėnų LTSR min. tar. pirm. pavad. Jonas Laurinaitis.

Tirkšlių — MTS dir. Vytautas Leonas.

Naumiesčio — kolūkio pirm. Vyt. Muraška.

Šakių — ž. ūkio artelės pirm. Kostas Glikas.

Gelgaudiškio — Aukšt. partinės mokyklos klausytoja Tatjana Jančaitytė.

Adutiškio — Švenčionių raj. vyr. gydytojas Ivanas Zagorskis.

Kalvelių — N. Vilnios dažymo aparatų šalkalvis Stanislava Macijevskaja.

Vilkaviškio — Vincas Vitkauskas.

Rūdiškių — Trakų rajono kp sekr. Al. Bielonsovas.

Nevarėnų — Mokslų akademijos prez. J. Matulis.

Kėdainių — Ivan. Safronovas.

Prienų — Vidur. mokyklos mokyt. Elvyra Vaitiekūnaitė.

Balbieriškio — Šviet. min. St. Pupeikis.

Žąslių — Vidur. mokyklos dir. Genovaitė Naruševičiūtė.

Bazilionų — Šiaulių rajono kp sekr. Leonas Kučinskas.

Dotnuvos — bandymų stoties dir. Petras Vasinauskas.

Papilės — Akmenės raj. kp sekr. Joas Pivoriūnas.

Karmėlavos — Piotras Lapkinas.

Babtų — Augšč. tarybos prez. sekr. Stasys Naujalis.

Sedos — Barstyčių kaimo ambulatorijos ved. Albertina Kaupaitė.

Druskininkų — LTSR sveikatos aps. min. Br. Penkauskas.

Priekulės — kolūkio pirmininkas Zigmas Višinskis.

Švėkšnos — LTSR žuvies pramonės min. Vacl. Mickevičius.

Žeimių — brigadininkas Pr. Žmejauskas.

Ignalinos — Pranas Petronis.

Pagėgių — LTSR kultūros min. pavad. Juozas Banaitis.

Anykščių — medicinos darbuotojų profsąjungos respubl. kom. pirm. Marija Bruneikienė.

Šilutės — I vidur. mok. mokytoja Aldona Sriubekytė.

Tauragnų — Teofilis Tilvytis.

Biržų (kaimiškoje apyg.) — fermos ved. Danutė Balčiūnaitė.

Kupiškio (kaimo apyg.) — rajono vykd. kom. pirm. Juozas Paplauskas.

Pandėlio — kolūkio pirmininkas Demjonas Sabakinas.

Panevėžio (kaim. apyg.) — rajono kp sekr. Genovaitė Petrukaitienė.

Miežiškių — L. kooperatyvų Sąj. pirm. Petras Murauskas.

Rokiškio — "Nemuno" tekstilės fabr. darb. Marytė Galickaitė.

Zarasų — Valstyb. plano kom. prie LTSR min. Tarybos pirm. Aleksiejus Petrovas.

Semeliškių — LTSR min. t. pirm. I pavad. Johovas Sinieyvas.

Alytaus — LTSR plataus vartojimo pr. prekių min. pavad. Fiodoras Teriošinas; kolūk. zootechnikė Leonora Šarauskaitė.

Betygalos — LTSR socialinio aprūpin. min. Juozas Stimburys.

Saločių — LTSR min. tarybos nuolatinis atstovas prie LTSR min. tarybos Konst. Gabdauskas.

Tverių — Medingėnų apyl. tarybos pirm. Ona Liniauskienė.

Šiluvos — kolūkio pirm. Antanas Žeimis.

Malonūs prisiminimai

"SENAMIESČIO AIKŠTĖ" — PRAHOJE.

1918 metais triumfališkai įsteigta Čekoslovakijos respublika... kartu jos sostinėje Prahoje atgimė čekų tautinis jausmas ir kultūra. Vaikščiojant Prahos "Senamiesčio" kreivomis gatvėmis ir žiūrint į senus pastatus, galima suprasti čekų tautos palikimą ir tradicijas... tradicijos, kurios niekuomet nesikeitė bekovojant ilgus šimtmečius už laisvę.

Nors Čekoslovakija šiandien vėl dominuojama svetimųjų, tačiau "Senamiestyje" laisvės tradicijos dar tebegyvos... tai buvusios Prahos prisiminimas... priminimas anų laikų... kurie gražina mums mielus prisiminimus.

Jūsų malonumui skiria.... **BRADING'S**

BRADING BREWERIES LIMITED
Ottawa · Windsor · Montreal · Hamilton

Tariama "BREDINGS"

Pavergtoje tėvynėje

Marijampolės vykd. kom. pirmininkas Pr. Dabrovolskis, kolūkio "Nauju keliu" pirm. Jonas Karnauskas.

V. Brazaitytė, su teisės mokslų kandidato titulu, Tiesoje, Nr. 12, aiškina Augšč. Tarybos ir vietinių tarybų rinkimines apylinkes liečiančius nuostatus.

J. Grigalavičius yra LTSR kultūros ministro pavaduotojas.

Telšių rajono laikraščio "Komunizmo aušra" redaktorius yra Joffe.

Alytaus MTS direktorius Janeliūnas.

Prienų vykdomojo komiteto pirm. Palšys.

Alvito MTS direkt. Danielius.

Tarašiškių MTS direktorius Kučiavovas.

Šiaulių miest. vyr. architektas Uogintas, alebastro fabriko inž. Butkevičius, "Elnio" kombinato direktorius Pirmaitis, statybos tresto Nr. 4 vyr. inž. Dulmavas.

Resp. Kūno kultūros ir sporto komiteto pirmininko pavad. J. Klišauskas.

Jezno vid. mokyklos muzikos mokytojas Stalionis, "liaudies" šokių ratelio vedėja mokyt. Kašėtaitė.

LTSR valst. filharmonijos direktorius B. Federavičius ir choristė G. Dirginčiūtė sveikino Ukrainos simfoninį orkestrą, gastruliavusį Vilniuje.

Tauragės girininkijos eigulys P. Lobša sukonstruavęs daigynams apsėti rankinę sėtuvę, kuri būsianti pradėta gaminti masiškai.

Pakruojo rajono kom. partijos sekretorius R. Norvaiša.

Panevėžio dr. teatras pastatė Paukštelio 4 v. 5 pav. pjesę "Audra ateina", režisavo ir svarbiausį vaidmenį vaidino V. Blėdis, dail. A. Steponka. Vaidino: B. Babkauskas, O. Konkulevičiūtė, J. Blėdytė, R. Mikalauskaitė, E. Šulgaitė, H. Hokušaitė.

"Anykščių Šilelis", pasak "Tiesos", esąs vertinamas, nes "šis realistinis, liaudiškas, aukštai meistriškas kūrinys ugdo darbo žmonėse savo liaudies, savo krašto ir gamtos meilę. Poemoje poetas išreiškė pažangias idėjas, kūrinį giliai persunkė liaudiškumu".

Rokiškio rajono kultūros namų vadovas Kuzmienė, r. vykd. kom. pirm. pavaduot. Stalionis, komjaunimo sekr. Šeškovas, partijos kom. sekr. Bujanauskas.

Nusipelnusio gydytojo vardas sausio 19 d. aktu suteiktas Povilaičiui Jonui ir Zubrienei Matildai.

Vilniaus miesto kp sekr. M. Kenevičius, M. Abeciūnaitė, M. Paršinas, komjaunimo sekr. Burkauskas, vykd. kom. pirm. Vildžiūnas, sveikatos skyr. vedėjas Kavaliauskas.

Vilniuje paminklai: buv. Lukiškio aikštėje Lenino, prieš stotį — Stalino, Černiachovskio aikštėje (berods kur carų laikais buvo Muravjovo) — Černiachovskio.

Baletmeisteris Br. Kelbauskas atšventė 50 metų amžiaus ir 35 metų kūrybinio darbo sukaktį. "Tiesoje" ilgu straipsniu jį paminėjo baletmeisteris V. Grivichas, rišdamas tai su Pakalnio baleto "Sužadietinė" pastatymu, kur Kelbauskas ir M. Juozapaitytė turėjo pirmas roles.

J. Krikščiūnas - Jovaras, kuriam sukako 75 m., dabar keliamas kaip "liaudies poetas". Esą išleisti net du leidimai jo rinkinio "Eilės ir dainos", esąs paruoštas spaudai pilnas jo raštų rinkinys.

Molėtuos Avilčių septynmet. mokyklos mokyt. Kalinauskas ir Ylonytė.

Kaune, Scinų g. 9 esą 7 butai, bet nei vienos virtuvės. Anksčiau visi naudoję vieną bendrą virtuvę. Betgi joje apgyvendinę pilietę Litvinavičiūtę, kuri mokanti nuomą. Gyventojai daug kartų kreipęsi į butų ūkio valdybą, kuri dar 1953 m. pažadėjusi virtuvę grąžinti, tai buvę pakartota 1954. IX mėn., bet "daina be galo" rašo to namo gyventojai V. Juškėnas, Edv. Šveikauskas, J. Vingelienė.

Kretingos raj. pramonės kombinatas esą vienas iš stambiausių respublikoje: 3 plytinės (viena Tauralauky), 2 durpynai, baldų ir stalių gaminių cechas, lentpiūvė, vilnų karšykla, verpykla, siuvykla ir kt. Kombinatas plano neįvykdęs. Nuo 1951 m. tebestatąs lenktų baldų gamyklos cechą, bet... vien planai. Durpyne likę veik ½ neišvežtų durpių, neišvežtos malkos. Kombinato direktrius Grotas, vyr. inžinierius Milukas.

Mažeikių rajone, matyt, dėl pašarų stokos mažiną galvijus, skerdžią net melžiamas karves. Bulvės pradėję pūti net sėklinės, o jas perrinkti niekas nesirūpiną.

Vilniaus statybininkų susirinkime dalyvavo partijos kom. sekr. Paršinas, miesto vyriausias archit. Mikučionis. "Krosnics" plytinės direktorius Pyšinas, Miestų ir kaimo statybos ministerijos valstybinio projektavimo instituto vyr. inž. Kriščiūnas, selikatinės ir rišamųjų medžiagų pramonės tresto valdytojas Grešnovas, Miestų ir kaimų statybos ministras Maniušis, statybos tresto valdytojas Kapustinas, vyr. inž. Tinovskis, vykd. komiteto pirm. pavad. Jurčenko. Baltijos geležinkelio projektavimo kontoros viršininkas Logoiskis, projektavimo instituto vyr. archit. Anikinas, pramonės banko resp. kontoros valdytojas Movšovičius.

Vilniaus pedagoginio instituto 10 metų sukaktį sausio 9 d. "Tiesa" paminėjo, be kita ko pažymėdama, kad "per praėjusius metus institutas išleido 1 157 aukštai kvalifikuotus mokytojus".

Dusetų vidurinė mokykla pavadinta K. Būgos vardu.

1954 m. išspausdinta: E. Mieželaičio "Broliška poema", P. Širvio pirmoji eilėraščių knyga "Žygio draugai", laukiama Mykolaičio - Putino istorinio romano "Sukilėliai" ir Guzevičiaus "Brolių" IV d. Taip pat rašą stambius veikalus Vienuolis ir Venclova, II. Korsakienė parašiusi apysaką "Gyvenimui išėjus". J. Avyžiaus pjesę "Baltieji gluosniai" pastatė Šiaulių teatras, atnaujinęs ir Čiurlionienės "Pinigėlius"; A. Vienuolio perdirbtą "Prieblandoje" pastatė Panevėžio teatras. V. Valiūnienė parašiusi kino scenarijų "Pasakojimas apie Gražiną".

Namų darbo drabužiai tarybinėje lietuviškoje literatūroje figuruoja kaip būdingas aprėdas kolūkiuose.

Betygalos MTS direktorius — kom. Bol. Stulpinas.

Seminarais Lietuvoje dabar vadinami ir kolūkiečių susirinkimai, kur juos koks partietis ar jos pasiuntinys ko nors moko: kokių ūkiškų reikalų (pav. melžėjom skaito paskaitą, kaip dirvas tręšti), marksizmo ar rinkimų tvarką "aiškina".

Fabrikų diena yra kas savaitę paskelbiama, kurią Kauno "muzikinis dramos teatras" kviečia į spektakius fabrikų personalą ir darbininkus.

Kolūkiuose esą pastatyta karvidžių, veršidžių, arklidžių ir kiaulidžių 140.000 vietų, o vištidžių 350.000 vietų.

Dėmesio Torontiečiai!

Pristatome įvairų maistą, įvairiais kiekiais su 20%-30% nuolaida.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite

NORTH AMERICAN PACKING COMPANY

LOUIS MACKAY

Telefonai: MO. 7880, MO. 2633

(Kalbame lietuviškai)

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami naujі visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Kaičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiškas
Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis ir taisomi seni apšildymai.
Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandelių, be jokių tarpininkų, todėl **įrengimai doromi žymiai papigintomis kainomis ir išsimokėjimui dviems metams.**

Visi patarimai veltui.

Užsakymai priimami:

TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951

HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. LI. 92035.

HAMILTON, Ont.

Nepriklausomybės šventė paminėta vasario 27 d. Minėjimas pradėtas pamaldomis, o tęstas 5 v. 30 min. Westdale Collegiate salėje. Čia minėjimą atidarė apyl. pirm. Vainauskas įžanginiu žodžiu. Įnešus į salę vėliavas, tylos minute pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės.

Sveikino žodžiu Krašto Valdybos pirm. J. Matulionis, miesto v-bos atstovė Mrs. Richard, radijo komentatorė Mrs. E. Hyder, estų, latvių ir ukrainiečių atstovai.

Pagrindinę kalbą pasakė adv. Skipitis iš Čikagos.

Meninę dalį išpildė Rochesterio mišrus choras, tautinių šokių grupė ir solistai. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Šiais metais į šventę atsilankė per 600 žmonių, bent trečdaliu daugiau, negu praėjusiais metais. Prie įėjimo surinkta $298, kurie nepilnai padengė išlaidas, nes jų susidarė net $410.

Saleziečių gimnazijai kovo 2 d. pasiųsta 2 rėmėjų būrelių aukos JAV doleriais $108. Vienam būreliui, kuris praėjusį rudenį įsteigtas prie Vas. 16 gimnazijai remti k-jos Hamiltone, vadovauja Vacys Laniauskas. Šio būrelio rėmėjai buvo jau "TŽ" paskelbti. Prie jų prisidėjo dar Vacys Jakovickas vienkartine $1 auka. Iš šio būrelio nuo gruodžio 1 d. išstojo O. Linčiauskienė.

Antrąjį būrelį, berods, prieš pora metų suorganizavo Katalikių Moterų D-jos Hamiltono sk. Iki š.m. sausio 1 d. jis siuntė aukas betarpiai Saleziečių gimnazijai, o nuo minėtos datos įsijungė į Vasario 16 gimn. remti Komisiją. Šiuo metu būreliui vadovauja M. Tumaitienė, 164 Stanley Ave. Kas mėnesį po $1 aukoja šios d-jos narės: Breichmanienė, Čeliauskienė, Pilkauskienė, Gražina Kažemėkienė, St. Prapuolenytė, Kronienė, Antanina ir Albina Grajauskaitės, Aldona Kažemėkienė, Pavilauskienė, O. Stonkuvienė, Stanaitienė, Kėželaitytė, Valevičienė, M. Tumaitienė, Kybartienė, Rakauskienė, Kylienė, K. Meškauskienė ir Mikalonienė.

Į pasiųstą $180 sumą įeina V. Laniausko vad. būrelio aukos už gruodį, sausį ir vasarį — $68 ir kat. moterų būrelio įnašai už sausį ir vasarį — $40.

Šiuo metu Vas. 16 gimnazijai remti Komisijos žinioje veikia 4 būreliai. Vas. 16 gimn. ir 2 būreliai Saleziečių gimn. Šalia komisijos Hamiltone dar veikia Varno vadovaujamas būrelis, kur sudaro 7 asmenys, aukodami kas mėnesį po $3, šių mūsų tautinių perliukų pavardes rašančiam žinomos, bet jie kategoriškai pareiškė, kad nenorį būti skelbiami spaudoje.

Praėjusio rudens lietuvių surašymo metu, kurį pravedė TF skyrius, Hamiltone buvo 595 dirbantieji lietuviai. Iš jų 127 arba 21% ištvermingai stovi kovotojų už lietuvybės išlaikymą gretose, aukodami liet. gimnazijoms po $12 į metus. Be to, yra jaučiama, kad nuo ateinančio rudens jų eilės gali dar padidėti. Įdomi būtų kitų kolonijų panaši statistika.

Vasario 16 gimnazijos rūmams rinkliava po namus pradedama kovo 15. Jos metu bus priimamos aukos ir Saleziečių gimnazijai. Tautiečiai maloniai prašomi savo aukomis prie šių kilnių darbų prisidėti. Čia prisimena vysk. V. Brizgio graži mintis, pasakyta per Aušros Vartų bažnyčios pašventinimą: "Eikime per pasaulį gera darydami!".

Hamiltono organizacijoms iškyla naujas svarbus reikalas, kurį žūt būt turėtų išspręsti teigiamai. Kalno sanatorijoje gydosi, berods, jau treti metai p. Damijonaitienė. Prieš keletą mėnesių susirgo ir jos vyras. Jų 2 berniukai — 12 ir 8 metų — yra prie Otavos anglų šeimose, kur spėjo jau užmiršti lietuvių kalbą. Neseniai Domijonaitienę lankiusioms L. Kat. Mot. D-jos atstovėms nusiskundė, kad jai didžiausią širdgėlą sudaro vaikų likimas. Ji norėtų, kad kas nors iš hamiltoniečių lietuvių pasiimtų juos globoti. Tada ir jai būtų ramesnės dienos.

Katal. mot. skyrius nori surasti geraširdžius tautiečius, kurie paimtų vaikus globoti, o Hamiltono organizacijos, atrodo, pajėgtų kas mėnesį reikiamą sumą pinigų jų išlaikymui paskirti.

Šiuo reikalu gerieji tautiečiai prašomi kreiptis į Kotryną Meškauskienę, 492 Wilson St., tel. LI. 4-2749.

"Čiurlionis" jau prisiuntė savo koncerto programą, kuri tikrai verta dėmesio. Šis didysis koncertas įvyks kovo 19 d. 7 v.v. Westdale Collegiate didžiojoje salėje. Nepraleiskime šios geros progos ir visi jame dalyvaukime.

Sk. St.

Dr. Ona Valaitienė

Priima ligonius ir gimdyves

Darbo valandos:
1-3, 6-8 val. po pietų ir pagal susitarimą.

57 Burris St., Hamilton, Ont.
Telef. JA. 8-8275.

Dr. J. Baltrušaitis
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
95 DELAWARE AVE., HAMILTON
Bendroji praktika, moterų ligos su gimdymo pagalba specialiai.
Priėmimo val. kasdien nuo 2-8 val. pp.
Šeštadieniais nuo 9.30-12 val.
Kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas JA. 8-5340.

Perkant ar parduodant namus

HAMILTONE

kreipkitės į mūsų atstovą

Zigmą Didžbalį

1294 KING ST. E., HAMILTON

Telefonas LI. 9-3558

R. TESLIA Real Estate

VANCOUVER, B.C.

Vasario 16 minėjimas įvyko vasario 20 d., sekmadienį. Prieš piet buvo atlaikytos pamaldos šv. Vincento koplyčioje, po pietų minėjimo aktas — Mėlynojo Dunojaus auditorijoje. Pirmajai programos daliai vadovavo Pr. Judickas, o meninei daliai A. Baronienė. Perskaičius Nepriklausomybės paskelbimo aktą, buvo pagerbti susikaupimo minute kritusieji dėl Lietuvos laisvės. Estų atstovas sveikino angliškai, Dauguvos Vanagų atstovas — latviškai. Jo kalbą išvertė E. Smilgys. Pagrindinę minėjimo kalbą pasakė J. Juškaitis, kiek plačiau sustodamas ties auktualiomis šių dienų išeivijos problemomis: svetimos pilietybės priėmimu, mišrių šeimų kūrimu, santykiais tarp Bendruomenės ir organizacijų. Minėjimas baigtas Tautos himnu.

Antroje dalyje buvo lietuviškos muzikos koncertas. Jonas Treška ir Remigijus Baronas padeklamavo, vilnietis Vytautas Diakas pagrojo akordeonu ir padainavo solo lietuviškų dainų, jų tarpe tris savo paties kompozicijas. Užbaigus minėjimą "O Canada", sekė kavutė - vaišės, prie lietuviškos muzikos garsų. Vaišių paruošimui vadovavo apyl. v-boje laikinai einanti sekretorės pareigas Br. Nakvošienė. Minėjime matėsi lietuvių, atvykusių net iš už kelių šimtų mylių, kaip Jonas Kartočius iš Port Alice ir kt.

Laike minėjimo buvo rinktos aukos Tautos Fondui. Svečiai duosniai aukojo. Br. Kolumbijos lietuviams, negalėjusiems dėl didelių atstumų atvykti į minėjimą, bus suteikiama proga paštu prisiųsti savo auką Vasario 16 proga Lietuvos laisvinimo reikalams. Minėjime aukojusių ir paštu aukas prisiųsiančių pavardes ir aukų dydis bus skelbiamas spaudoje.

Estijos neprikl. šventės minėjime, vasario 24 d. Manhattan salėje, Vancouveryje, lietuviams oficialiai atstovavo Vasario 16 d. gimnazijos 88-to rėmėjų būrelio vadovė Aldona Baronienė ir KL B-nės Br. Kolumbijos apylinkės v-bos pirm. J. Juškaitis, kuris pasakė sveikinmo kalbą.

Apylinkės v-ba.

WELLAND, Ont.

Apyl. valdyba maloniai prašo visų veikiančių lietuvių organizacijų, Wellande ir apylinkėje, pranešti savo adresus. Tai yra reikalinga dėl darnesnio ir našesnio lietuviško veikimo.

Be to valdyba praneša, kad artimiausioje ateityje bus renkamos, aplankant namuose visus, vasario 16 gimnazijai išlaikyti Vokietijoj aukos, nes Wellandas ir jo apylinkės lietuviai tam reikalui 1954 metais dar neaukojo.

Pajauskime lietuvišką pareigą,, neišvarykime rinkėjų kaip elgetų, o aukokime kiekvienas pagal savo išgales.

Apylinkės valdyba.

Niagaros pusiasalio lietuvių t. šokių grupė "Gintaras", vadovaujamas J. Bieliūno, vasario 23 d., dalyvavo tautų festivalyje. Lietuviai pasirodė geriausiai, laimėdami pirmą vietą. Akordeonu palydėjo J. Lianga.

Kovo 16 d. ta pati grupė pasirodys Niagara Falls mieste, taipgi tautų festivalyje.

Padėka

Vasario 20 d. Wellande buvo gražiai paminėta Vasario šešioliktoji.

Visiems prisidėjusiems prie paminėjimo apylinkės valdyba nuoširdžiai dėkoja:

Tėv. Mikalauskui už atlaikymą pamaldų ir pasakymą pritaikyto pamokslo; pulk. Giedraičiui už taip įdomią ir turiningą paskaitą; A. Paulioniui ir jo vadovaujamo choro dalyviams, nors dar neseniai susiorganizavusiems, bet dėka patyrusio chorvedžio, pasiekusiems gražių rezultatų; A. Skaistienei už paruošimą gražaus montažo chorui; J. Biliūnui ir jo vadovaujamai tautinių šokių grupei už puikiai pašoktus tautinius šokius; R. Ramanauskaitei už taip jautriai ir gražiai padainuotą partizano dainą, kuri nevienam dalyviui išspaudė ašarą; N. Bersėnaitei už skaitymą taip puikiai ir jautriai montažo.

Taip pat dėkojame visiems vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie minėjimo pravedimo.

Apylinkės valdyba.

WINNIPEG, Man.

K. ir E. Musteikių 40 metų vedybinio gyvenimo jubilėjaus bankėtas įvyko sausio 22 d. L. Klubo salėje. Jį suorganizavo Kumpauskų ir Mikalauskų šeimos.

Musteikiai daug vargo ir keliavo. Prieš I D. karą Rusijoje, pasiekė net Kiniją, pergyvenę rusų revoliuciją, vargais negalais pasiekė Lietuvą. Jis padeda po D. karo atsikurti suvargusiam savo broliui, o pats išvyksta į Kanadą. Čia taip pat paslaugus savo tautiečiui pagalba ir patarimu. Uoliai dalyvauja lietuviškame gyvenime, energingai dirba bažnyčios, to lietuviško švyturio, statyme.

Verutė Demereckaitė yra priimta į vakarinę paišybos mokyklą. Ją rekomendavo jos mokyklos vedėjas.

Daiva Matulionytė Jėzaus Širdies mokyklos festivalio metu vaidino lietuvišką kiškelį ir susilaukė daug simpatijų. Winnipego Tribune įsidėjo tik vienintelę festivalio nuotrauką Kiškelį — Daivutę.

Arv. Kriščiūnas laimėjo Gladstone mokyklos čiuožimo pirmenybes. Jų mokykla viso Winnipego mokyklų čiuožime išsikovojo antrą vietą.

Vasario 16 minėjimas įvyko Šv. Kazimiero bažnyčios salėje sekmadienį, vasario 20 d. Pradžioje L. Bendruomenės pirmininkas dr. Č. Kurauskas atidarydamas šventę pasakė kalbą, kuri buvo nors ir trumpa, bet aiški ir suprantama, kiekvienas turėjome progos pamąstyti apie savąją pareigą, kurios reikalauja tėvynė. Po to pasveikino latvių bendruomenės atstovas. Toliau sekė E. Federavičiaus paruoštas montažas — pynė, kurį režisavo V. Šmaižienė, dainoms vadovavo J. Sodaitis. Pynė tuo įdomi, kad vaizdžiai, gražiais paveikslais, skambiomis dainomis, tautosakos perlais pajėgia parodyti mūsų tautos kelią. Ypatingai buvo įspūdinga užbaiga, kur suklupusieji maldoje giliai ir aiškiai išreiškė mūsų Tėvynės tragediją ir jos iš tos nelaimės išgelbėtoją — Dievą.

Vasario 16 paminėjo abu Winnipego dienraščiai, įdėdami po netrumpą straipsnelį, aprašydami Lietuvos nelaimę. Tr. Press išspausdino apylinkės valdybos pareiškimą.

Užgavėnių vakarą įvyko Šv. Kazimiero salėje jaukus blynų balius su įdomia programa. Pasirodė naujos, senosios lietuvių kartos atžalos — akordeonu pagrojo Juozas Januška. Po to R. Marchalas davė tiesiog smuiko koncertą. Pijaninu skambino K. Kazlauskas. Užbaigai meninės dalies J. Sodaitis, J. Vatekūnas r Br. Jančiukienė suvaidino J. Sodaičio režisuotą labai juokingą komediją "Pas fotografą".

Po to smagiai pasišokta.

Šeimininkavo: Br. Jančiukienė, El. Vyšniauskienė ir p. Sodaitienė.

Bažnyčios tvarkymui sudarytas alfabetinis tvarkdarių sąrašas. Kiekvieną savaitę tvarko dvi šeimos. Prašomi visi parapiječiai prisidėti prie šito darbo.

Klebonas išspausdino dvi apyskaitas. Tai 1954 m. metinė parapijos ir statybos komiteto apyskaita, prie kurios yra ir aukotojų sąrašas; antroji — nuo 1953 m. iki dabar bažnyčios statybos apyskaita. Jas galima pasiimti bažnyčioje prie durų.

Per Liet. Nepriklausomybės minėjimą vasario 20 d. Tautos Fondui suaukota $92.50. Aukojo: **po $5** — S. Bujokas, Jauniškienė, P. Matulionis, Winnipego Latvių Sąjunga; **$4** — M. Šarauskas; **$2.50** — B. Serapinienė; **$2.25** — J. Vidžiūnas; **po $2** — M. Bukauskas, J. Činga, J. Didžbalis, V. Januška, dr. Č. Kurkauskas, E. Kalasauskas, A. Maciūnas, J. Mikalauskienė, V. Rutkauskas, K. Stonkus, M. Zavadskas, V. Zavadskienė; **po $1** — J. Adomaitis, A. Balčiūnas, kun. J. Bertašius, L. Bortininkas, p. Demereckienė, J. Demereckas, V. Dielininkaitis, A. Genys, V. Grabys, V. Jančiukas, G. Jankauskas, J. Januška, K. Karaška, A. Kucaitis, V. Krikščiūnas, K. Kalasauskienė, T. Lukaševičius, p. Lingienė, A. Lingė, V. Micpovilis, J. Mikalauskas, J. Mališauskas, V. Marozas, J. Nastojus, G. Pronskienė, J. Račys, Z. Stanevičius, P. Šopaga, J. Simanavičius, V. Šerkšnys, P. Ziminskas; **po $0.50** — P. Galniūnas, p. Bagdonas, Mrs Smith; **po $0.25** — V. Galinaitis.

Visiems aukotojams, taip gi poniai Sodaitienei, padariusiai tautinius kaspinėlius ir Eug. Kalasauskui, padėjusiam surenkant aukas, nuoširdus ačiū!

Tautos Fondo atstovas.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

Ateitininkų Sendraugių Sąjungos Centro valdyba sudaryta Čikagoje: prof. dr. Pranas Jucaitis — pirmininkas, kun. dr. Antanas Juška — vicepirm., Ignas Kazlauskas — iždininkas, dr. Petras Kisielius — valdybos narys ir Eug. Daugirdienė — sekretorė.

Ina Varis, detroitietė, studijuojanti dainavimą ir muziką vietinėje konservatorijoje, sėkmingai pasirodė vienoje iš keturių Detroite matomų televizijos stočių. Be to, ji yra dainavusi ir keletoje radijo stočių.

Lenkų žurnalisto Juliaus Epšteino iniciatyva Kongreso atstovas Albert H. Bloch, Niujorko respublikonas, pasiūlė bilių, kad Kongresas paskirtų komitetą ištyrinėti, kokie amerikiečiai yra atsakomingi už priverstiną DP ir pabėgėlių repatriaciją palaimintais 1945 "Eisenhowerio - Žukovo" draugystės metais. Manoma, jog bilius nepraeis. **(a.)**

Čikagos liet. evang. reformatų parapija nupirko nedidelę bažnytėlę 1942 N. Spaulding Ave. Yra prie jos susirinkimams salė ir vienas butas. Paskolą suteikė JAV presbiterionys. Čia bus viso pasaulio lietuvių evangelikų reformatų centras.

Bostone Vasario 16 minėjime dalyvavo ir kelių lenkų organizacijų atstovai, kurių vardu kalbėjęs inž. Klodnicki apgailestavo nedraugišką ir neteisingą buvusią Lenkijos politiką Lietuvos atžvilgiu.

Buffalo lietuvių labai maža, vos apie 40, bet gražiai ir sutartinai veikdami didelius darbus atlieka. Jie įstengia ir lietuviškas pamaldas turėti ir nepriklausomybės šventę iškilmingai paminėjo vasario 27 d. 11 val. lietuviai susirinko bažnytėlėje pasimelsti už savo kenčiančią tėvynę. Pamaldas atlaikė T. Barnabas Mikalauskas OFM. Vakare minėjime meninę dalį atliko sol. V. Sabaliauskienė ir rašytojas Jurgis Jankus.

BALFas vasario mėn. iš Kanados yra gavęs $125 — A. Puida iš Longlac, Ont. $100 ir Sudbury apyl. valdyba $25. Gimnazijai pasiųsta $60 — iš Toronto būrelis Nr. 63 $40 ir iš Vancouverio būr. Nr. 88 $20.

ALT Lietuvos laisvinimo reikalams per 1954 m. surinko $42.-193.60. Daugiausia suaukota Čikagoje — $10.535.

Smuikininkė E. Kuprevičiūtė išvyko koncertuoti į Europą.

BRAZILIJA

Moksl. ateitininkų susirinkimai daromi kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį V. Zelinoje. Moksleivių veikimui vadovauja neseniai atvykęs kun. J. Šeškevičius, turįs daug patyrimo organizaciiname darbe, ypač su mokslus einančiu jaunimu.

Sao Paulo gubernatorius prof. Lucas Nogeira Garcez suruošė Sao Paulo diplomat. korpusui Palacio dos Campos Eliseos atsisveikinimo pietus, į kuriuos buvo pakviesti ir dalyvavo visi svetimų valstybių konsulai reziduojantieji Sao Paulyje, jų tarpe ir Lietuvos konsulas A. Polišaitis.

Kun. Juozas Janilionis Rio de Janeire JE kardinolo Jaime Camara įpareigotas sudaryti lietuvių sekciją prie 36-to Tarptautinio Eucharistinio Kongreso. Iš Sao Paulo garbės pirmininkais pakviesti konsulas A. Polišaitis ir kun. P. Ragažinskas.

Dail. Antanas Navickas grįžo Vila Zelinon tęsti praeitais m. pradėtos bažnyčios dekoravimo. Tai yra jau ketvirta jo dekoruojama bažnyčia Brazilijoje. Jis atvyko į S. Paulį 1947 m. Dekoravo Piracaios (S. Paulo estade) parapijos bažnyčią pakviestas tuometinio klebono kun. A. Armino. 1952 m. atliko dekoravimo darbus Nazarė Paulista bažnyčioje, kuriuos ypatingai įvertino Sao Paulo spauda, pabrėždama dailininko sugebėjimą išnaudoti architektūros plotus. 1954 m. dekoravo Jarinu (Jundiai municipalitete) bažnyčią, kuri tapo tikru papuošalu mažojo miestelio. Jau yra numatyta nauji darbai Murangaboj ir Janqpolyje. Dail. Navickas yra pakviestas ir jau susitaręs taipogi dekoruoti vienuolių pranciškiečių bažnyčią Montevideo, Urugvajuje. Atostogų metu jam padeda sūnus Vygaudas, turįs taipogi meninių palinkimų.

Dail. A. Navickas yra ne tik tapytojas, bet taipogi ir skulptorius. Jo padarytos statulos ir bareljefai puošia Piracaios ir Jarinų bažnyčias. **H. D.**

KOLUMBIJA

Nepriklausomybės 37 m. sukaktis Medeline gana įspūdingai paminėta pradedant vasario 16 d. vakare radio pusvalandžiu per galingą Libertad stotį, po kurio čia pat salėje buvo parodyta spalvota filma apie Lietuvą. Per tą pačią radio stotį, visą dieną buvo pranešinėjama apie Lietuvos Neprikl. 37 metų švenčiamą sukaktį ir apie būsimą radio pusvalandį vakare.

Pats minėjimas vyko vasario 20 d. Rytą, 10 val. Tėvų Saleziečių bažnyčioje vyskupas J. E. B. Jauregi atlaikė šv. Mišias ir pasakė pamokslą. Mišių metu giedojo Medellino liet. choras ir solo B. Čypienė. Po pamaldų Tėvų Saleziečių salėje įvyko priėmimas, kuriame dalyvavo J.E. Vyskupas ir keletas žymių kolumbiečių — lietuvių draugų. 3 val. Teatro Bellas Artes salėje įvyko minėjimas, su p. Viliūno paskaita, B. Čypienės solo, viešnios iš Kanados B. Dikinienės deklamacijomis ir duetu — B. Čypienės ir P. Totoraitienės. Tą pačią dieną 6.30 v.v. buvo antras radio pusvalandis per tą pačią Radio Libertad stotį, su ilga, išsamia apie Lietuvą, jos istoriją, kultūrą ir kančias, paskaita, įterpiant lietuvišką plokštelių muziką.

Vietinė spauda taip pat plačiai paminėjo šią mums taip brangią sukaktį. Didžiausias Medellino dienraštis "El Colombiano" vasario 16 dieną patalpino net du straipsnius apie Lietuvą ir jos šventę.

Kiek anksčiau Lietuva buvo kolumbiečiams nežinoma, tiek šiandien jie jau ne tik žino, kur ji randasi, bet beveik jau kiekvienas žino jos istoriją, papročius ir ją ištikusias dabartines nelaimes. Visa tai atsiekta, dėka dažnų radio pusvalandžių apie Lietuvą, išsamių straipsnių ir visokios kitokios reklamos, keletos asmenų, nenuilstamai dirbančių iš meilės Tėvynei.

Šiuo metu Kolumbijoje gyvena per 700 lietuvių, tarp jų yra ir 4 tremtiniai kunigai. Prieš kiek laiko Kolumbijoje lankęsis vysk. V. Brizgys paskelbė spaudoje savo įspūdžius iš to krašto, pažymėdamas, kad jeigu nepagerėtų lietuviams galimumai iš Europos emigruoti į JAV, tai visiems būtų patartina vykti į Kolumbiją. Dabartinė Kolumbijos vyriausybė yra suprojektavusi platų kolonizacijos planą. Tiek savo darbo rūšimi, tiek pajamomis kolonijos lietuviai, apskritai kalbant, laikosi gana gerai. Jų net didesnis procentas, negu tremtinių Amerikoje, turi nuosavus namus ir automobilius. Ten savo elgesiu susikompromitavusių mūsų tautiečių nėra, be to, lietuviams nutausti yra mažiau pavojų nei kitur.

Kun. M. Tamošiūnas p. m. lapkričio 26 d. atšventė savo kunigystės jubiliejų.

Lietuvių Katalikų Komitetas savo paskutiniam posėdy nutarė pastatyti lietuviams namus Medelline, su koplyčia, sale mokyklai, sale susirinkimams ir su keletu gyvenamų butų. Jų statymas pavestas kun. M. Tamošiūnui.

Šiemet Medelline atgaivintas senas, lietuviškas šeimų lankymo arba kalėdojimo paprotys. Kun. M. Tamošiūnas aplankė beveik visas šeimas ir pavienius asmenis tiek Medelline, tiek ir apylinkėj.

KLB Medellino apyl. valdyba vasario 6 d. buvo perrinkta: pirmininkas kun. M. Tamošiūnas, vicepirm. S. Tamulis, sekr. V. Čypas, iždin. Žakevičius ir švietimo ir kultūros reikalams M. Mardosas. Reviz. komisija: pirm. P. Buračas, sekr. Viliūnas ir narys dr. Lėnas. **M. L.**

"SEPTYNI KRISTAUS ŽODŽIAI"

(KOVO 13 D. KONCERTO PROGA)

Šitokiuo savo muzikos kūrinio pavadinimu prancūzų kompozitorius Ch. Dubois įamžino savo vardą religinės muzikos pasaulyje. Daug esama muzikos veikalų, bet toike, kaip Ch. Dubois "Septyni Kristaus Žodžiai", yra skaičiuojami ant pirštų. Šie veikalai savo kūrybos apimtimi ir menišku apipavidalinimu yra taip šakoti ir taip didingi, kad net dideli ir pajėgūs muzikos meno ansambliai retais atvejais teišdrista imtis jų pastatymo. Ir tai labai suprantama, nes įdėto darbo ir laiko visuomenė piniagais paprastai neapmoka, o aukos čia nenorima daryti.

O visdėlto Toronto lietuvių šv. Jono Kr. parapijos choras, vadovaujamas kun. B. Pacevičiaus, išdrįso. Kukliai, be garso chorvedis susitarė su choristais ir solistais ir, štai, jau visiškai baigia pasiruošti Septynių Kristaus Žodžių koncertui, kuris įvyks kovo 13 d. Šv. Pranciškaus bažnyčioje.

Kaikieno buvo manyta, kad pasirinkimas tokio sunkaus veikalo buvęs perdrąsus. Reikia betgi atsiminti, kad drąsūs ir tvirti žingsniai daug greičiau pasiekia tikslą. Abejingieji dažniausiai tik tūpčioja ir tūpčiodami numiršta, net žingsnio į priekį neišmetę.

Tiesa, savo žingsniams nutiesti iki pergalės choras turėjo pereiti ilgą mėnesių eilę, sudėti daug pastangų ir patirti vargo. Belieka tik palaukti kovo mėn. 13 dienos ir pažiūrėti, kaip visuomenė šį didelį darbą įvertins ir kokią bent moralinę satisfakciją suteiks solistams, choristams, vadovams ir visiems tiems, kurie prie šio parengimo prisidėjo. O juk jie visi aukojosi ir dirbo ne kam kitam, kaip visuomenei.

Tarp kita ko nepaslaptis, kad torontiškės visuomenės didžioji dalis muzikos parengimams yra nelabai palanki. Jai reikėtų primėnti, kad jos pasyvumo pasekmėje nukenčia ne tik ji pati, bet ir tie, kurie aukojasi ir dirba.

Toji visuomenės dalis, kuri į šį koncertą atvyks, neapsvils, nes be paties choro čia dalyvaus ir žinomi lietuviai solistai torontiečiai: Radzevičiūtė, Marijošius ir jaunieji dainininkai: Januška ir Kuolas. Šie pastarieji taip pat jau suspėjo mūsų visuomenei užsirekomenduoti net už Toronto ribų. Vietomis solistų partijos atliekamos betarpiškai, tarytum sudarydamos atskirą koncerto dalį. Taigi balsinės variacijos čia bus labai įdomios.

Koncertui diriguos kun. Bol. Pacevičius, vargonais palydės vargonų muzikos meisteris kun. J. Roff. Beto, koncerto parengimui daug sielos įdėjo dirig. muz. St. Gailevičius.

A. G.

Priekaištauja "išlaisvintojams"

Niujorko bendradarbio ALMAUS

Neaiški JAV-bių užsienių politikos linija Formozos salyno atžvilgiu ("Mes nesiduosime įtraukiami į "agresyvinį(!) karą prieš "Komkiniją"), ir jau minimi prezidento migloti pareiškimai apie pavergtąsias tautas, kaip "taikingos koegzistencijos" laidą, išsaukė ne tik kongresmenų, žurnalistų, politikų egzilų, reakciją, bet taip pat verčia spėti, jog Ievutės Paulekiūtės buvusio vyro brolis Nelson Rockefeller, naujasis prezidento patarėjas "šaltojo karo" technikoje, savo užsiėmime silpnai orientuojasi. John F. Dulles karštligiškai Tolimuose Rytuose belipdant karinę sąjungą ir šūkaujant "daugiau nė vieno žingsnio komunistams", Niujorke daug kas JAV užsienio politiką vadino "miglota, neaiškia" ir tartum įtardami, jog atsakingose įstaigose pareigūnai prastai padėtyje susivaiko, siūlė, ne tik kritikavo, esamos "išlaisvinimo" politikos būtinas pataisas.

Ypač griežtai pasisakė dėl prezidento pareiškimo "Europos Laisvės Radijo" vajaus metu Amerikos Lenkų Kongresas. Vasario 16 d. savo lenkiškam biuletenyje lenkai piktinosi, kad net dabar, kaip atrodo JAV-bių neturi pavergtųjų atžvilgiu aiškios linijos ir nusistatymo. Amerikos lenkai sarkastiškai priminė, jog prezidentas berods visai ką kita šnekėjo 1952 rinkimų išvakarėse. Toks "The Polish American Journal" persispausdinęs AL Kongreso rezoliuciją iš savo pusės pastebėjo, kad jam atrodo, jog iš tikro "Vašingtone neturima aiškaus nusistatymo išlaisvinimo reikalu" ir siūlė, kad Amerikos Lenkų Kongresas vyriausybei pasiūlytų savo programą išlaisvinimo atsiekti "taikingomis priemonėmis".

Ir Pavergtųjų Seime rūpinamasi

Prezidento nervuoti pareiškimai neatrodo, kad būtų buvę pastebėti Amerikos Lietuvių Taryboje (ji tebesirūpina Kerstėno Komiteto pratęsimu) ar jos skraščiuose. Bet praėjusią savaitę Pavergtųjų Seimo Generalinio Komiteto Politinė Komisija sudarė V. Sidzikausko vadovaujamą pakomisę, kuri greitu laiku minėtu reikalu atitinkamiems tarptautiniams veiksniams įteiks savo konstruktyvų memorandumą. Privatiškai šių politikų sluogsniuose manoma, kad šie prezidento neatsargūs pasisakymai jokiu būdu nereiškia pakitėjimą pagrindinėj JAV — išlaisvinimo linijoje, kurios pagrindinė spalva yra 100% amerikoniškas nusistatymas: "Pasaulis negali gyvuoti pusiau laisvas, pusiau pavergtas". Jokie paskirų asmenų nukrypimai ar išsišokimai šio nusistatymo Maskvos tironų atžvilgiu nepakeis. Tikima, kad JAV-bių administracija pirma tinkama proga šį nusistatymą dar labiau išryškins.

Amerikiečių intelektualai siūlo griežtesnę politiką

Vasario 24 Estijos nepriklausomybės šventės minėjime Niujorke, gausiai susirinkusiems estams, dalyvaujant oficialiems svečiams, jų tarpe Lietuvos gen. Konsului J. Budriui, kongresmenas Alvin M. Bentley užtikrino, kad Amerika jokio "išlaisvinimo" karo nepradės. Girdi, hidroatominėj eroj pavojai perdideli. Tačiau amerikiečiai ginklu gins savo laisvę jei jiems teliks pasirinkti tarp laisvės ir komunistinės vergijos. (Toliau jis estams aiškino, kad komunizmą sunaikinus viskas bus o.k., nes "rusų liaudis nėra imperialistiniai nusiteikusi"). Po keturių dienų tas Michigano turtuolis kongresmenas Bentley buvo sąraše "Committee of Endorsers" Vašingtone, kurie reikalavo Ameriką imtis iniciatyvos, reikalui esant, kad ir pačiai vienai įgyvendinti žemėje taiką ir ramybę. Šalia Bentley sąraše skaitome tokias pavardes kaip James Burnham, H. V. Katelborn, Arthur Bliss Lane, Bracken Lee, Eugene Lyons, Timothy Shehan, Igor Sikorski, gen. Stretemeyer, gen. Wedemeyer ir kiti, kai kurie net "preventyvinio" karo prieš bolševikinius tironus šalininkai. Deklaracijoje nurodę, jog visų nelaimių priežastim yra bolševikinė diktatūra, jie kvietė ją "neutralizuoti, izoliuoti, suspausti ir eventualiai sunaikinti". Pridėtose ištraukose Komitetas citavo Respublikonų ir Demokratų 1952 m. rinkimines platformas, jog jie "užbaigsią kvailą "containment" politiką ir neužmiršią kadaise laisvų tautų... Lietuvos, Latvijos, Estijos..." Vienuoikoj punktų šis komitetas tarp kita ko reikalavo: "...4. Nutraukti Tarybų Sąjungos ir jos satelitinių (pavergtų) valstybių pripažinimą; 5. Paskelbti visus būdus sugniuždyti ūkiškai; 6. Skrupulingai laikytis visų karinių sąlygų (jei jų laikosi sąjunginikai) ir pavojaus metui formuoti naujas karines sąjungas;... 8. Prieš komunistines vyriausybes panaudoti psichologinį spaudimą, įskaitant paramą efektyviems anti-komunistiniams egzilams, pogrindžiui ir rezistencijos grupėms..." (Vienintelis lietuviškas laikraštis paminėjęs šį sąjūdį praėjusią savaitę Čikagos "N" praleido savo žinioj "įskaitant paramą efektyviems antikomunistiniams egzilams)...

10 punkte Komitetas reikalauja daryti žygių, kad Tarybų Sąjunga būtų pašalinta iš JT. Komitetas kvietė visus pritariančius šiuo reikalu rašyti savo rajonų atstovams, senatoriams, valstybės sekretoriui ir net pačiam prezidentui. Deja, Amerikos lietuvių tarpe sąjūdis buvo visiškai ignoruotas, kai kas net manė, kad tai "nerimta".

Vyriausybės žinios

Spausdinant šią apžvalgą John F. Dulles per TV ir radiją Amerikai pasakos apie savo atsiekimus Azijoje, o prieš tai prie uždarų durų kongresmenams ir senatoriams papasakos kokioj padėtyje šiuo metu randąsi JAV išlaisvinimo" politika, taipgi aiškiau pasisakys dėl Quemoy ir Matsu salų. Kad kartais sovietams nepasisektų prikalbinti kom-kinus staigiems šuoliams Dulles atrodo pasisekė Pietryčių Azijos valstybes suburti tokion gynimosi sąjungon (SEATO), kad Komkinijai pajudėjus į ją kibtų iš visų šonų. Tam tikslui buvo būtinas Britų pritarimas, kuriuos anksčiau amerikiečiai bandė iš tos srities išstumti. Ne vien dėl Formozos apgynimo skubėjo Dulles apsidrausti. Paliaubos Korėjoje kom-kinų yra jau seniai sulaužytos ir paskutiniosiomis žiniomis priešas ten yra pasiruošęs pulti, o net toks NYTimes vėl vaikiškai komentavo, kad ve, matot, kokie tie komunistai! Praėjusį savaitgalį ryškėjo Dulles ryžtingumas pasirinkti "arba, arba" ir britų Edeno baimė, kad Komkinams bet kur pajudėjus Azijoje užsiliepsnotų pasaulinis karas, kurio išdavoje gal būtų prarastos paskutinės kolonijos ir dominijos, nors, ir laikinai. Britai taipgi griežtai priešinosi amerikiečių planams besąlygniai remti Čiang-Kaišeką kuris neturįs pasitikėjimo ne tik savo tautoje, bet ir visoje Azijoje laikomas pasmerktu.

Permainos Pabaltijo "fronte"

Kaip dabar atrodo, Pabaltijys bus laisvinamas britams vadovaujant. Iš Rocquencourt, Prancūzijoje, pranešama, jog NATO

(Nukelta į 6 psl.)

JONAS JABLONSKIS

MODERNIOSIOS LIETUVIŲ KALBOS TĖVAS

Dr. Ā. Musteikis

Vasario 23 d. sukako lygiai dvidešimt penkeri metai, kai netekome Jono Jablonskio, moderniosios lietuvių literatūrinės kalbos ugdytojo ir didžiojo Lietuvos patrioto. Mūsų kultūros istorijoje Jablonskis yra gretinamas su kitais dviem garsiais kalbininkais — Kazimieru Jaunium ir Kazimieru Būga. Jaunius buvo genialus savamokslis kalbininkas, Būga — įžymiausias mūsų kalbininkas mokslininkas, o Jablonskis — didžiausias mūsų kalbininkas praktikas.

Gimęs 1860 m. Kubilių kaime netoli Kudirkos Naumiesčio, ankstyvąją jaunystę Jablonskis praleido Rygiškių kaime, Griškabūdžio parapijoj, kur tėvas buvo nusipirkęs ūkį. Nuo šio kaimo vardo yra kilęs ir Jablonskio slapyvardis — Rygiškių Jonas, kurį gerai žinojo visi nepriklausomybės laikų moksleiviai, mokydamiesi lietuvių kalbą iš jo vadovėlių. Vidurinį moksla Jablonskis baigė Marijampolės gimnazijoj, o universitete studijavo senovės kalbas, visur parodydamas savo mokslinius sugebėjimus. Nors mokėsi svetimame Maskvos universitete, Jablonskis buvo tautiškai susipratęs ir bendravo su lietuvių jaunuomene, o tautinio atgimimo "Aušrai" pasirodžius, ėmė į ją rašinėti.

Baigęs mokslą, Jablonskis susidūrė su visomis kliūtimis, kurias rusų okupantai įvedė užgrobtuose kraštuose. Norėdama išrauti iš lietuvių tautiškumą ir katalikybę, rusų valdžia nesutiko leisti išsimokslinusiam lietuviui ir katalikui dirbti savo profesijos darbą gimtoje šalyje. Todėl Jablonskis negavo mokytojo vietos Lietuvoje. Tik vėliau jam pavyko ją gauti Mintaujos gimnazijoj, Latvijoj. Čia jo namai virto lietuvybės židiniu, kur visi inteligentai susiburdavo. Atostogų metu jis atvažiuodavo į Lietuvą, tyrinėdamas lietuvių kalbą, ir ragino savo mokinius ja domėtis. Bet rusų žandarai jį persekiojo, ir Jablonskis buvo nugrūstas toliau nuo Lietuvos — į Taliną. Ten jis redagavo Juškos žodyną ir vėl subūrė draugėn lietuvių veikėjus. Kurį laiką jam pavyko apsigyventi gimtajame krašte — Graužikuose. Ten jis parašė vertingą "Lietuvių kalbos gramatiką". Kaip tik tuo laiku garsusis lietuvių edikas — žandarų viršininkas Vonsiackis pradėjo valymus. Kratos metu pas Jablonskį buvo rasta lietuviškų rankraščių, knygų, draugijos šelpti nukentėjusiems nuo rusų įstatai, ir jis buvo ištremtas į Rusijos gilumą.

Prieš rusų-japonų karą grįžęs į Lietuvą, Jablonskis organizavo slaptas mokyklas, kuriose pats dėstė gimtąją kalbą. Kai 1904 m. japonai išpėrė kailį rusiškajai meškai rytuose, subraškėjo rusų "patvaldystė" pavergtuose kraštuose, ir Lietuva atgavo spaudą. Reikėjo toliau kovoti prieš rusus — reikalaujant teisių lietuviams mokiniams ir mokytojams, įvedant lietuvių kalbą į mokyklas, kuriant švietimo ir kultūros draugijas ir kt. Čia pirmųjų kovotojų eilėse mes randame nepailstamą Jablonskį. Jis rašo į laikraščius, paruošia kalbos vadovėlius ir skaitinius, daro žygių administracijoj lietuvių teisėms atgauti, verčia net aritmetikos vadovėlį ir kt. Matydamas, kad tuo metu Lietuvai reikėjo daugiau švietėjų bei mokytojų, Jablonskis neužsidarė aprėžtuose kalbos mokslininko rėmuose, o liko daugiau pritaikomuoju kalbininku, kurs visus klausimus stengėsi rišti su aktualia tikrove.

Kaip mokytojas kalbininkas Jablonskis išauklėjo eilę būsimų lituanistų, o pačią lietuvių kalbą jis padarė taisyklingą, aiškią, sklandžią ir išvalė ją nuo įvairių barbarizmų, daugiausia įsiveisusių iš rusų kalbos. Skirdamas šiukšles nuo grūdų, vietoj sandarbininko, pirmsėdžio, rankvedžio, neprigulmybės ir kt. jis įvedė bendradarbį, pirmininką, vadovėlį ir nepriklausomybę. Tvarkydamas lietuvių kalbą, Jablonskis rėmėsi gyvąja žmonių kalba, kaip įprasta modernioje kalbotyroje. Neniekino jis ir rašytoju kalbos.

Minėdami Jablonskio mirties sukaktį, mes pastebime, kad jo laikų rusų sudarytos kliūtys tebetrukdo lietuvybės augimą ir dabar, nors jos yra pridengtos dialektinio materializmo kauke. Ir dabar bolševikų rusų letena yra daug žiauresnė. Anksčiau rusai, naikindami katalikybę, pravoslavino lietuvius, dabar gi bolševikiniai rusai žiauriausia prievarta sovietina lietuvius. Anksčiau lietuvis katalikas negalėjo dirbti profesinio darbo savoje tėvynėje ir dabar negali, o yra deportuojamas į Sibirą ar prievarta padaromas "šavanoriu" svetimų dirvonų plėšti tolimajame Kazachstane. Į jo vietą prigužėjo vadinamų specialistų iš "plačiosios tėvynės", į visas pelningesnes vietas Lietuvoje. Anksčiau mokyklose buvo leista tik viena rusų kalba, dabar gi vartojama ir vietinė lietuvių kalba, tik ji vadinama "bendrataute" kalba, t. y. pritaikinta prie rusų kalbos. Okupantai žino savo nusikaltimus ir, minėdami Jablonskio sukaktį, sąmoningai nutyli, jog tas pats Jablonskis, jei dar tebebūtų gyvas, kovotų su rytų krašto barbarais ir dabar, kaip didvyriškai kovojo jisai praeityje.

PRAŠO PAGALBOS

Toronto Moterų Šalpos grupė "Daina" yra gavusi šitokį pagalbos šauksmą iš Vokietijos:

Gerb. Ponia,

Labai nemalonu kreiptis, tačiau esu tokioje bėdoje, kad nežinau ką bedaryti.

Esu vedęs, žmona jau 2 metai serga, turiu 2 metų sūnų. Norėčiau paprašyti Ponios, gal pažįstate kokią šeimą, kuri turėtų atliekamų drabužėlių vaikui, galėtų būti ir seni, mes susilopytume. Esu tremtinys bedarbis, tai ponia suprasite, kad ne iš gero kreipiuosi į Jumis. Būna tokių dienų, kad nei duonos neturime, o tokiam vaikeliui gi nepasakysi, jis verkia ir viskas.

Vaikeliui labai reikėtų maršk inėlių, kokį nors paltuką, gali būti ir šiaip bet kas, kad tik galima būtų atsiginti nuo šalčio. Žaislų ir saldumynų jis dar nepažįsta. Aš esu tikintis žmogus ir katalikas, bet kodėl Dievas baudžia nekaltą kūdikį? Mes būtumėm labai laimingi jeigu galima būtų gauti kokį svarą cukraus ir gabalėlį mūilo vaikui prausti.

Dovanokit, kad į Jumis kreipiuosi, nes iki šiol nei cento pašalpos iš niekur nesu gavęs, giminių nei pažįstamų niekur neturiu, ir Jūs, kaipo moteris, geriausiai suprasite.

Iš anksto dėkoju ir atsiprašau, kad tokiais nemaloniais reikalais trukdau.

Su gilia padėka ir pagarba

Česl. Mačiulaitis.

(22b) Kirchheimbolanden, 38 Breit Str., Germany.

Motinos, turinčios 3-4 m. berniuko rūbų, bet negalinčios pačios pasiųsti siuntinio, prašomos susirišti su N. Kaveckiene, 429 Brock Ave., Toronto, LO. 3194.

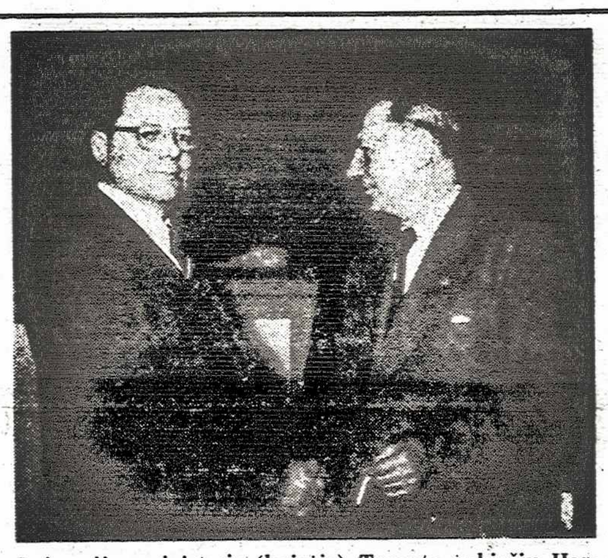

Imigracijos ministeris (kairėje) Toronto vokiečių Harmonie klubo šventėje.

Namų savininkai organizuokimės

"TŽ" Nr. 6 (266) J. Vaidotas iškelia mintį apie lietuvių namų savininkų Toronte susiorganizavimą. Šiai minčiai pilnai pritariu. Reikėtų sušaukti tik visuotinį susirinkimą ir, manau, daug kas pritartų. Tokios organizacijos kanadiečių tarpe veikia, pvz. High Park namų savininkų d-ja yra stipri, turi net savo namus ir kt. turtą. Lietuviai namų savininkai turėtų visi stoti į sąjungą; ji teiktų visokiariopą pagalbą: finansinę, juridinę. Kanados ūkio konjunktūrai blogėjant, l. namų savininkai tikrai susidurs su morgičių, mokesčių, nuomos sunkumais.

Dabar projektuoja pakelti mokesčius namų savininkams, kurie laiko nuomininkus. Pirmoje eilėje nukentės namų savininkai su morgyčiais, daugumoje nauji kanadiečiai. Didysis visad spaudžia mažą ir laimi. Mes būsime dideli ir svarūs tik vienoje organizacijoje. Mūsų balsas bus svarus ypač prieš savivaldybinius rinkimus.

Turint liet. namų savininkų sąjungą galima būtų susitarti su kt. tautybių organizacijomis ir savo reikalus ginti būtų lengviau. Notas, demonstracijas City Hall posėdžių metu (Miesto tarybos posėdžių metu publika įleidžiama), kaip praktika rodo, dažnai paveikia posėdžiautojus norima kryptimi. Tad organizuokimės.

Jonas Karka.

Paieškojimai

Jonas Lukšys paieško **Anelės Blažytės-ŽEKIENĖS,** išvykusios iš Vokietijos, Mattenbergo lietuvių stovyklos į Kanadą 1949 m. Atsiliepti: J. Lukšys, 47 First Ave., Sudbury P.O., Ont.

JEFFERY, JEFFERY & FROST
Advokatai, Notarai
91 Yonge St., Toronto
Telef. EM.6-5255
Prašoma kreiptis į
N. ČEPULKAUSKIENĘ

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telef.: OL. 8431 ir OL. 8432.

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
38 King St. W. - Toronto
Suite 46.
Telef. įstaigos: EM. 3-7461 **Telef. namų: BE. 3-0978**

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.
Suite 410
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912 arba EM. 4-8532.

45 METUS

. . . dauguma Kanados vyrų ir moterų nešioja Tip Top Tailors pagal užsakymą siūtus rūbus. Tik Tip Top siuvėjai kiekvienam TIKRAI individualiai patarnauja.

Jūs pasirenkate medžiagos rūšį. Jūs pasirenkate pageidaujamą stilių. Jūs pasirenkate pageidaujamą spalvą. Mes kerpame ranka ir siuvame pagal išmatavimus.

KANADOJE GERIAUSIOS RŪŠIES RŪBAI Vyrams ir moterims.

Tip Top tailors

T-30

MENARY & SON
Realtors

SCARLETT ROAD — JANE STREET
$12.500, atskiras, 6 kamb. bungalow, su privačiu šoniniu įvažiavimu ir garažu, karšto oro šildymas, moderni virtuvė, įmokėti $4.000.
RONCESVALLES — HOWARD PARK
$15.000, atskiras rezidencinis namas, 7 dideli kambariai per 2 augštus, Hewitt gatvėje, šon. centro koridorinė sistema, karšto vandens - alyvos šildymas, galima tuojau užimti, reikalinga tam tikra suma įmokėjimui.
PARKDALE
$18.000, 11 kambarių, atskiras, plytų namas, naujas air condition - alyvos šildymas, privatus įvažiavimas ir garažas. Galima greit užimti.
WESTMINSTER — PARKDALE
$24.000, plytų rezidencinis namas, 10 didelių kambarių per 3 augštus, karšto vandens - alyvos šildymas, padalintas rūsys, privatus įvažiavimas, parduoda pirmas namo savininkas.
HIGH PARK BLVD.
$35.000, įmokėti $10.000, solidus plytų namas, atskiras, vandens - alyvos šildymas, 13 didelių kambarių, 3-3pc. vonios su 4 virtuvėmis, kambariai pilnai apstatyti su kilimais kiekviename kambaryje, labai geras pajamų namas, privatus įvažiavimas, dvigubas plytų namas. Kreipkitės tuojau.

MENARY & SON REALTORS
431 Roncesvalles Ave., Tel. LL. 1112

Ar uždarytina komunistų partija?

(CSc.) Ar nusikalstama Kanados įstatymams esant komunistu? JAV nesenai buvo priimtas įstatymas, pagal kurį priklausymas komunistų partijai yra nusikaltimas. Bet tokio įstatymo nėra Kanadoj. Tačiau Kanados Baudžiamasis Statutas turi specialų skyrių skirtą sukilimams. Kaip tik daugelis, jei ne dauguma, komunistų partijos patariamų ir užtariamų veiksmų veda prie perversmų. Nesenai įstatymas liečias sukilimus buvo sustiprintas.

Vyriausybė yra nuomonės, kuriai pritaria ir parlamento opozicijos dauguma, kad padarius partiją nelegalia, dabar matomi komunistai būtų pastūmėti į pogrindį, kur būtų juos sunkiau sekti.

Pagaliau, ką gi reiškia komunistas? Komunistų partijos vardas senai yra pakeistas į "Labor Progresive". Ir jei padaryti šią partiją nelegalia, komunistai pasivadintų dar kitaip.

Praeityje buvo mėginimų įstatymų keliu komunizmą panaikinti. 1931 m. Tim Buck ir kiti komunistų vadai buvo suimti ir nuteisti 5 metų kalėjimo už priklausymą "priešįstatyminei organizacijai ir partijai, turėjusiai tikslą ruošti sukilimą".

Buck ir kompanija buvo paleisti iš kalėjimo 1934 metais.

Vėliau, 1939 m., kada Maskva pradėjo gelbėti ir priglausti nacius (vienas iš įdomiausių istorijoje meilės pasireiškimų), komunistų partija tapo vėl nelegalia ir Tim Buck ir jo sėbrai vėl buvo ieškomi policijos. Šį kartą T. Buck ir kiti slapstėsi ligi 1944 m. kada patys pasidavė. Vienam mėnesiui praslinkus jiems buvo sugražinta laisvė ir po to draudimas steigtis komunistų partijai buvo panaikintas. Kaip tik šiuo laiku komunistai virto "Labor Progresive".

Įstatymas, kovojantis su sukilimais ir konspiracija prieš valstybę, paskutiniu laiku yra sustiprintas ir maksimum baudos už kalbas ar spausdinius, raginančius prie sukilimo, arba konspiracija su tikslu nuversti jėga vyriausybę, yra padidintas ligi 14 metų. (Dėl šio įstatymo rimtai buvo skundžiamasi tik pačių komunistų). Taip pat buvo priimti imigracijos įstatymai suvaržą įvažiavimą, nesvarbu ar laikinam ar nuolatiniam apsistojimui, asmenų, kurie yra ar net kurie yra įtariami esą nariai ardančių organizacijų.

Padėtis yra tikrai rimta. Kol kas lengvasis kelias — susodinti į kalėjimą visus Kanados komunistus — turi rimtų argumentų ir prieš. Ne paskutinis iš jų, be anksčiau minėto, yra faktas, kad demokratijoje yra principinis nusistatymas, jog kiekvienas gali išpažinti bet kurią politinę pasaulėžvalgą be baimės būti persekiojamu.

Kita vertus, yra ir tokių, kurie sako, kad komunizmas nėra paprasta politinė pasaulėžvalga įprasta prasme, bet kad tai yra konspiracija prieš tą pačią demokratiją, ir todėl ji yra pavojinga, nesuderinama ir nepriderinama prie visuomenės, kaip pav., žmogžudžiai, padegėjai ar plėšikai.

Laikinai kanadiečiai laikysis dabartinių metodų, tuo pačiu laiku būdint, kad tas, ką mes visi pripažįstame kaipo pavojų mūsų viduje, yra piktas skaudulys mūsų egzistencijos kūne.

Katalikams jūrininkams

D. Brit. admiralitetas išleido maldaknygę, kuri bus dalinama nemokamai. Ją parengė jūrų sielovados tarnyba.

Dividendai Spaudos B-vės "Žiburiai" šėrininkams

Spaudos B-vė "Žiburiai" šiuo praneša savo šėrininkams, kad už šėrus turėtus 1954 metais paskirta dividendo 5% šėro vertės. Šėrininkai dividendą gali atsiimti grynais pinigais arba palikti jį Bendrovėje — savo asmeninėje šėrų sąskaitoje — iki tol, kol susidarys naujas šėras. Norį dividendą atsiimti grynais — praneša apie tai Bendrovei laikotarpyje kovo mėn. nuo 15 d. iki 31 d. imamai. Nepranešus, dividendas bus įrašytas į šėrų sąskaitą.

Bendrovės Valdyba.
941 Dundas St. West,
Toronto, Ont., Canada.

Jūs žinote

RAUDONOJO KRYŽIAUS DARBĄ

Galbūt, kada nors Raudonasis Kryžius pagelbėjo jūsų sūnui, broliui, vyrui ar kitam šeimos nariui. Raudonasis Kryžius atlieka humanišką darbą daugeliui žmonių, daugelyje valstybių ir per daugelį metų. Raudonasis Kryžius reikalingas pagalbos... JŪSŲ pagalbos, kad galėtų atlikti šį vertingą darbą. Jo uždavinių išpildymui reikalingos didelės pinigų sumos.

Savo auka padėkite Raudonajam Kryžiui!

VIENYBĖJE GALYBĖ

Taupyk Lietuviškame Kredito Kooperatyve
"PARAMA".
Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto. Tel. KE. 3027. Darbo valandos penktadieniais 7-9 vol. vak.
Šeštadieniais nuo 1 iki 3 val. p.p.

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ
Siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Didelis pasirinkimas importuotų medžiagų moterų ir vyrų kostiumams ir paltams. Užsakymus atlieku žemiausiomis kainomis.
1299 DUNDAS ST. W. TORONTO
Tel. LI. 3222.

INTER - CITY
Heating
Installation
Atlieka visus namų apšildymo, gazo, vandentiekių, drenažo įrengimus bei pataisymus.
JONAS PUTERIS
67 ESSEX ST. Tel. OL. 8010.

THE PARISIAN LAUNDRY
Company of Toronto Ltd.
241 Bathurst St. EM. 8-3492
PAIMAME ir PRISTATOME Į NAMUS.

LIETUVIS LAIKRODININKAS
TAISAU šveicariškos, vokiškos ir amerikoniškos gamybos laikrodžius ir žadintuvus. Už darbą duodu metams garantiją. Darbą atlieku pigiai ir sąžiningai.
1228 DUNDAS ST. WEST,
Toronto. Tel. KE. 1050

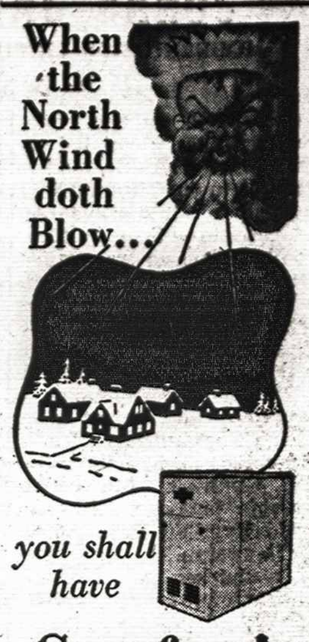

Comfort!
WITH
Waterbury furnaces
AND AIR CONDITIONERS
Gazas ar alyva
Mūsų užsiėmimas — automatinio šildymo įrengimas.
KREIPTIS:
GARNEY & CO.
15 BARTON AVENUE
Telefonas ME. 2554

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
TABAKO BEI MIŠRIŲ ŪKIŲ
įvairiomis kainomis bei įmokėjimais, Delhi ir Tillsonburgo apylinkėse
MŪSŲ ATSTOVAS
ANTANAS ARIMAS
R.R. 1 VIENNA, ONT. Telef. Port Burwell 5 R. 12
Mielai Jums padės ir suteiks visas informacijas.
CLARENCE RONSON
Real Estate Broker, Tillsonburg, Ont.
44 Broadway, Phone 540.

Oakville prašo paaiškinimų

Apyl. susirinkimo nutarimas

Jo Garbei p. Stasiui Lozoraičiui, Dipl. Šefui, Romoje.

Augštai gerb. Pone,

Kanados Liet. Bendruomenės Oakville, Ont. apylinkės visumos narių susirinkimo pavedimu —

Maloniai prašome Tamstą paaiškinti, nors bent trumpai, gilią mūsų padėką reiškiant iš anksto už tokią informaciją — šiais visiems lietuviams rūpimais klausimais — kurią vien iš Jūsų tegalima gauti ir kurios, deja, šiandien taip trūksta, kas be abejo, tik padeda nesusipratimams atsirasti ir išaugti:

1. kiek yra Lietuvos aukso užsieny dar likę, kiek ir kaip išimama kas mėnuo ir ar ima kas dar be diplomatų?

2. ar negalima būtų diplomatų algas sumažinti, taupymo sumetimais, nes dabar juk jie neturi tiek darbo, kelionių ir priėmimų kaip laisvos Lietuvos laikais? Bent jau bedarbiai diplomatai ar neturėtų pusiau susimažinti, savanoriškai? Mums, sunkiai dirbantiems, atrodo, kad ir 3000 dolerių į metus dideli pinigai, vietoje ligi šiol gaunamų $6000.

3. Kokiais įstatais vadovaujasi Lietuvos diplomatai: 1922 metų demokratine konstitucija, ar 1938 m. vadistine, A. Smetonos išleistąja?

4. Ar diplomatai kam nors duoda raportus, apyskaitą už darbus ir išleistus pinigus (ypač už paskutinius), kas yra labai svarbu žinoti, kadangi valstybės kontrolės nėra — jau net 15 metų.

Ar manote ir kokių galite duoti garantijų, kad nekontroliuojamais kanalais, ir tai, per tokį ilgą laiką, negali įsiveisti grybelių ir eiti nepageidaujami, ar net neleistini darbai (pav. derybos su lenkais), niekam net nežinant, ne tik negalint sustabdyti, ar sukontroliuoti?

Ar ne geriau būtų, jei diplomatai, kad išvengti bent didelių klaidų, kurių visai nesenoj praeity yra buvę, pasitartų — **bendradarbiautų** su tauta, ar būreliu didelių tautos vyrų (net buv. ministerių) taigi prityrusių ir išbandytų, nes vieni patys diplomatai ir vėl gali prieiti iki trijų ultimatumų (būtent — lenkų, vokiečių ir rusų) a la 1938-39 m. Tie vyrai gi yra susispietę VL IKe — Vyr. L. Išlaisv. Ko-tete.

5. Ar tikrai yra išdavikais — visi krikščionių, liaudininkų ir socialdemokratų vadai, kurie Lietuvai vadovavo kovoje prieš carą, prieš kaizerį ir po to sukuriant savą laisvą respubliką, net ištvėrė pirmus šešius — pačius sunkiausius metus? **Jeigu ne,** tai ar galima pasmerkti jų sudarytą VLIKą, ne tik nutraukiant siaurą, niekuomet diplomatų pilniau neišvystytą bendradarbiavimą, bet net vietoje to perveląnt į aistringą dvikovą, žodžiais ir darbais (nesigėdijant privesti iki VLIKo skirto Vak. Vokietijai atstovo išstūmimo, paliekant tuščią pirmaeilės reikšmės postą), o tai sau leidžia kai kurie mūsų diplomatai ,atrodo, vien pajvairinimui jų laisvo laiko, amžinai nesibaigiančių riebių atostogų — iš nuobodžiavimo.

Ar VLIKas turi mažiau įgaliojimų (tęsdamas III-jo Seimo liniją), negu "tautos vadas" A. Smetona, kuriam daugelis tų pačių diplomatų net 14 metų, paklusniai ištarnavo, **"užmiršdami"** paklausti tų tautos įgaliojimų, net šiam išvaikius parlamentą ir neskūbant duoti lietuvių tautai naujų rinkimų?

6. Ar negalima duoti nors kokio **naudingesnio** užsiėmimo — tiems bedarbiams diplomatams, kurie kai kur sėdi įklimpę, be pripažinimo ir net per 9 metus "neturi laiko" sau atgauti prarastas kėdes. Jeigu jie atsisakytų išsijudinti, ar nereikėtų jiems, taupymo sumetimu, nupiauti algas?

7. ar nemanote, kad jų nepripažįsta už tai, kad ten nemėgstama vadizmo, pav. Skandinavijoje ar Italijoje?

8. Ar diplomatai atlieka pilną darbą Lietuvos **gerovei,** turint galvoje, kad esama gi ne vien diplomatinių tautos reikalų, o ir ekonominių, kultūrinių bei trem ties problemų, nuo kurių jie labai atokiai laikosi.

9. Kaipgi diplomatai gali atstovauti Lietuvą toms tautoms, kur nėra Lietuvos pasiuntinybių, kur jų nepripažįsta, arba kur labiau mėgsta VLIKą? Ukraina, ne tik kaip mums rūpimas ir tai pirmaeilės svarbos ateities partneris, bet ir kaip stambiausias kovai prieš bolševizmą sąjungininkas yra viena tokių, bet yra ir daugiau, pav. Švedija, Vak. Vokietija, arba ir ta pati Italija?

Tikimės neužilgo išgirsti Jūsų žodį, nors mes norėtume manyti kad tie klausimai nėra Jums nauji ir galėtumėte turėti visada paruoštą teisingą atsakymą, kartu apgailestaudami, kad per tiek daug metų, šios labai svarbios informacijos trūko, dėka ko ir susidarė šiandien du — Lietuvos iš bolševikų jungo išlaisvinimo — Centrai, kovoją tarp savęs ir **skaldą tautą,** deja, bolševikų naudai, **į du frontu,** ko tikrai neturėtų būti.

Pagarbiai:

Visumos Susirinkimo pavedimu:

Susirinkimo prezidiumas.

Oakville, Ont. 1955. I. 16.

PRIEKAIŠTAUJA "IŠLAISVINTOJAMS"

(Atkelta iš 5 psl.)

kariuomenės vadas gen. Gruenther susitaręs su Britų, Danų ir Norvegų vyriausybėmis, šiaurinio sparno karo laivyno pajėgų viršininku paskyrė viceadmirolą G. V. Gladstone, kuris savo pareigas perims birželio 1 d. Jis tiesiogiai priklausys vyriausiam šio sparno viršininkui gen. Sir Robert Mansergh ir uždavinys bus užblokuoti Baltijos sovietų laivynui išėjimą į pasaulio vandenyną. Praėjusiomis savaitėmis dėl "Baltijos" fronto pasidalinimo buvo smarkiai ginčijamasi Nato vyriausiam štabe. Vokiečiams ratifikavus apsiginklavimo sutartį, jie laikomi jau NATO nariu neoficialiai ir skaitoma, jog jie priklausys NATO Centrinio sparno viršininkui maršalui Alphonse Pierre Juin. Tuo tarpu Schleswig - Holstein priklauso šiaurinio sparno viršininkui, kuris jokiu būdu nesutinka šios srities perleisti, nes ji būtina Danijos gynybai. Kaip rašo NYTimes NATO korespondentas Th. Brady, laikoma, jog sovietai lengvai galį atskirti Daniją nuo Centrinio sparno, ir tuo atveju Centrinio sparno daliniai būtų atskirti nuo savo vadovybės kai tuo tarpu Schleswig - Holsteino apsaugos priklausymas Oslo komandai jos tik pritrauktų arčiau savo štabo ir tiekimo. NATO generolai skaičiuoja, jog karui prasidėjus sovietai jau pirmosiomis valandomis įsiveržtų į Jutlandijos pusiasalį. Danai jau seniai maldauja, kad Schleswig - Holsteine būtų laikomos kuo stipresnės pajėgos, tačiau griežtai atsisako įsileisti NATO dalinius į savo teritoriją ir net atmetė pasisiūlymą įrengti bazes amerikiečių naikintojų eskadrilėms.

Nei kiek nepagerėjo JAV lietuvių informacija

Jau trys metai kaip Jūsų bendradarbis Niujorke dejuoja dėl skandalingos Amerikos lietuvių informacijos būklės galingiausiam pasaulio krašte, kai tuom dėl įvairių priežasčių nesirūpina, nei diplomatijos šefas, nei pasiuntiniai, konsulai ar kiti, privatiški komitetai. Tuo tarpu vien praėjusią savaitę toks JAV "Lithuanian Bulletin" privalėjo pasisakyti kad ir šiais reikalais:

1. Komentuoti "Bielorussian - American Association" jų nepriklausomybės šventės, kovo 25, paminėjimo proga išleistą "Press Release", kuriame aiškinama, jog "praeityje Bieorusija suvaidino viduramžių istorijoje didelę rolę. Tam tikromis aplinkybėmis Bielorusija vadinosi Kryvija, o nuo 13 amžiaus buvo žinoma kaip Lietuvos Kunigaikštija"; 2. Paskelbti Amerikos lietuvių nuomonę paskutiniųjų prezidento kalbų apie pavergtuosius reikalu; 3. Komentuoti rinkimų komediją pavergtame krašte; 4. Reikalauti, kad Amerikos žurnalistams būtų leista pakeliui į Maskvos "parodas" aplankyti Lietuvą ir palyginti ją su 1940 m. Lietuva; 4. Kviesti JT pasisakyti Pabaltijo reikalu.

Atsakomybė dėl šitokio delsimo tenka JAV visiems lietuviams, kaip niekur nieko toleruojantiems šitokią padėtį — kai kas mano Niujorke.

NATO šiaurinis sparnas dengia Lietuvą

NATO generolas Sir Robert Mansergh, šiaurinio sparno komendantas pareiškė, kad jo pajėgos nėra pakankamos. Jis prašė pastiprinimų ir skundėsi laisvajai spaudai, kad jų niekas jam nežadą. Šio sparno vyriausia būstinė randasi 18 km nuo Oslo. Nesenoj spaudos konferencijoj Sir Mansergh atskleidė šio sparno svarbiausius objektus, tai Baltijos jūros ir Murmansko kontrolė. Sir Mansergh išsidavė, kad jo sparnas yra ne tik nepaprastos svarbos ginant Britaniją, bet taip pat puikus prieštiltis priešpuoliui. Mansergh "pasigyrė", kad šiuo metu jis turįs 300 lėktuvų, o Norvegijos - TSRS sienai ginti — 250 vyrų (!), kai tuo tarpu TSRS pusėje sovietai turį paruošę 5 divizijų branduolius. Britas sakėsi žinąs, jog suomių - norvegų siena taipgi taptų fronto linija, bet neišsidavė nė vienu žodžiu apie "neutraliosios" Švedijos vaidmenį konflikto atžvilgiu (Sovietai jau pernai kaltino Švedus slaptai priklausant NATO). Britas taip gi nė vienu žodžiu neišsidavė, kad tikisi Pabaltijo partizanų talkos konfliktui prasidėjus.

Visam NATO didžiulės reikšmės yra šiais metais pabaigti milžiniškas JAV tiekimo kelias iš pietvakarių Prancūzijos į Vokietiją su didžiuliais sandėliais, o taip pat jau užbaigtas požeminis vamzdžiakelis, kuriuo iš Atlanto uostų į Vokietijos frontą būtų pumpuojami reikalingi skysčiai.

Svetimieji informuoja

Gydytojo Joseph Scholmer knyga "Vorkuta", kurioje gražiai minimi išvežtieji lietuviai, jų kančios ir meilė tėvynei, šiomis dienomis pasirodė anglų k. Šios ir dr. Juliaus Margolin rusų kalba parašytos "Putečestvije v stranu Ze-Ka" lietuvius liečiančios ištraukos, kartu su pulk. Burlitckij, Mirono, Bakano parodymais turėtų būti išleistos atskiru leidiniu. Ir tai būtų bene pirmasis atsikursinančios Informacijos įstaigos Amerikoje, o gal Kanadoje, darbas.

Didėja karinė įtampa?

Maskvoje akredituoti užsienio karo atstovai gavo pakvietimus dalyvauti manevruose Baranovičių - Minsko rajone. Tai esą patys didžiausieji karo manevrai, raudonosios armijos turėti po karo pabaigos. Vakaruose manoma, kad šiais manevrais Gudijoje ir prie Lietuvos sienos bolševikai norėjo pademonstruoti savo "atsakymą" į Paryžiaus sutartis.

PASKUTINĖS DIENOS

(Atkelta iš 2 psl.)

vau pasukęs į kairę, todėl dabar turėčiau skristi tiesiai į vakarus. Skrendu dar kelias minutes. Nebesuprantu, kodėl sparnas dar nenulūžo. Tikrumoje gi skridau šiaurės vakarų link, visiškai lygiagrečiai rusų fronto.

— Trauk! — šaukia Gaderman per vidaus telefoną. Jaučiu, kad pamažu grimstu į kažkokią miglą. Malonus sustingimas.

— Trauk! — Gadermann vėl šaukia.

Buvo tai medžiai ar telefono vielos. Praradau visokį pasaulio jutimą ir patraukiu vairolazdę tik tada, kai Gadermann sušunka. Kad tik šis skausmas kojoje sustotų! Ir šis skridimas. Kad aš pagaliau galėčiau pasinerti į šią ramią pilką taiką ir šaukiančią tolumą.

— Trauk!

Dar kartą automatiškai trukteliu už vairolazdės, bet dabar vienam momentui Gadermann mane išbudino. Švystelia akimirksniui, kad turiu ką nors daryti.

— Koks žemės paviršius? — klausiu.

— Blogas, vagotas.

Turiu leistis. Kitaip pavojingas sustingimo jausmas, kuris apėmė mano sužeistą kūną, vėl užlies mane. Spiriu į vairus su kaire koja ir sucypiu iš skausmo, nors tikrumoje pataikinta į dešinę koją. Patraukiu dešinėn ir pakeliu šiek tiek lėktuvo nosį. Švelniai sklendu žemyn norėdamas nutupdyti jį ant pilvo. Tikiuosi, kad tokioj padėtyj lėktuvo važiuoklė neatsileis ir man pasiseks. Jei ne, tai apsiversim (Paskutiniai "Stuka" modeliai buvo su įtraukiama važiuokle). Lėktuvas gi dega. Pagaliau atsimuša, pašoka ir šliaužia sekundę.

Dabar galiu pasilsėt. — nuslysti į pilką tolumą... nuostabią.

Pašėlę skausmai grąžina man sąmonę. Ar tik netraukia kažkas mane lauk? Ar nešokinėjam mes ant šiurkštaus kelio? Viskas pasibaigia. Begarsiai paskęstu į tylos rankas...

(Bus daugiau)

NEOKANADIETĖ SEKRETORĖ DŽIAUGIASI SENU KANADIEČIŲ PAPROČIU

"Time out with Weston's"*

Šiai graikiškos kilmės sekretorei "užkandžiai su pienu ir pyragaičiais reiškia **"Time out with Weston's"** — kanadiečių mėgiamas įprotis, kurį ji taip greit pasisavino.

Šiai progai ypač tinka Weston's Digestives. Šie trapūs, šviežiai kepti biskvitai su riešutų skoniu nepaprastai skanūs su ledo šaltumo pienu. Bet Weston's Digestives yra tik vienas iš daugelio gamintų produktų, kurie gaminami jūsų užkandžiams.

Gaminami biskvitai, sausainiai (crackers) ir, žinoma, šviežia, sveikatą stiprinanti Weston's duona.

Geresniam **"Time out with Weston's"** — ieškokite Weston's vardo krautuvėje.

*Užkandžiai su Weston's

VISUOMET PIRK GERIAUSIUS — PIRK

Weston's
BISKVITAI - DUONA - TORTAI - SALDAINIAI

NEDARBO DRAUDIMAS
YRA
SOCIALINĖ TARNYBA

JI SUSIDEDA IŠ DVIEJŲ FUNKCIJŲ: —
padeda bedarbiams surasti darbo,
padeda finansiškai nedarbo metu.

PASKUTINIŲ TRYLIKOS METŲ PERIODE UNEMPLOYMENT INSURANCE COMMISSION BEDARBIAMS IŠMOKĖJO $754.000.000.

Tai tarnyba, kuria jūs naudojatės veltui.

Unemployment Insurance Commission

J. G. BISSON
Chief Commissioner.
C. A. L. MURCHISON
Commissioner.
R. J. TALLON
Commissioner.

LIETUVIŠKA
moterų kirpykla
JANETS
BEAUTY SALON
407 Roncesvalles Ave.
prie Howard Park Ave.
Toronto.
Tel. OL. 6415.

Dėmesio Ponioms ir Panelėms!
Vandos Žukauskienės
MOTERŲ KIRPYKLOJE
Pusmetiniai garantuojami
Šukuosenos pritaikomos kiekvienai individualiai.
ARTISTIC BEAUTY SHOP
Tel. KE. 4731.
219 Roncesvalles Ave., Toronto

DOVANŲ SIUNTINIAI
į Lenkiją ir į visus SSSR kraštus!
MUITO MOKESTĮ PRIIMAME VIETOJE.
INFORMACIJŲ KREIPTIS:
Janique Trading Co.
J. KAMIENSKI
835 Queen St. W. Toronto. Tel. EM.4-4025
arba į mūsų naują skyrių
677 Main St., Winnipeg, Man. Tel. 92-7695
(Prie CPR stoties)

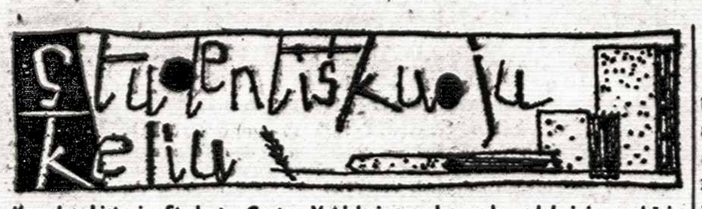

Kanados Lietuvių Studentų Centro Valdybai pavedus veda redakcinis sambūris, Adresas: B. Vaškelis, 23 Oakmount Road, Toronto, Ont. Telefonas RO. 2965.

Studentų šalpos reikalu

Kiekvienas centas yra brangus, nes jis įgyjamas tik per sunkų darbą. Visai nenustabu, kad tenka susidurti su aukų bei šalpos reikalais, nevienas ilgokai pasvarsto reikalo svarbumą. Mūsų lietuviškos bendruomenės naujakūriškas gyvenimas be geros valios, reikalų supratimo ir bendro darbo reikalauja nemažos finansinės paramos. O tų reikalų begalės ,kad žmogus kartais nebežino, kuris yra svarbesnis ir kuris pirmiausia remtinas. Tačiau jis, nežiūrint jų gausumo, nėra šykštus, nes tai rodo bekylančios lietuviškos tvirtovės — lietuviškieji namai, lietuviškos bažnyčios, šalpos draugijos bei rateliai, kurių veikla pasiekia net Europos ir kitus kontinentus. Bet yra reikalų, kurie, būdami nemažesnio svarbumo, buvo iki šiol užmiršti. Vienas iš tokių yra studentų šalpos klausimas.

Lietuvių studentų likimu Kanadoje beveik niekas nesirūpino. Jie buvo palikti vieni grumtis su finansiniais sunkumais, kurie, kaip ir visada, buvo ir yra studentų didžiausia pabaisa. Pav. JAV šis reikalas yra smarkiai pažengęs į priekį, ir jau yra sušelpta nemaža ypač studijuojančių humanitarinius mokslus studentų. Pas mus šio uždelsimo priežastis galbūt yra ta, kad visas lietuviškas gyvenimas buvo kūrimosi stadijoje: organizacijos rūpinosi savo veiklos bei savų pagrindų stiprinimu, pavieni asmenys — pragyvenimo bei įsikūrimo problemomis. Tačiau dabar, gyvenimui įėjus į normalias vėžes studentų šalpos klausimo delsimą negalėtume pateisinti nei vienu, nei kitu atveju.

Pirmieji lietuviai studentai jau prieš keletą metų su tėvų parama, arba sutupę per keletą metų, pradėjo studijas, ir šiandien turime keletą sėkmingai baigusių. Tačiau ne visi galėjo taip išsilaikyti. Ne vienam teko mesti knygas į šalį ir griebti kirvį ar kastuvą. Augštas mokestis už mokslą ir brangus pragyvenimas reikalauja nemaža išlaidų. Beveik neįmanoma vien per vasaros atostogas uždirbti tiek, kad užtektų mokslo ir pragyvenimo išlaidas padengti per mokslo sezoną. Kiti, matydami sunkią studentų padėtį, net neišdrįsta studijų pradėti. Todėl, palyginus su esamu lietuvių skaičiumi, studentų skaičius yra labai mažas.

Iš dabartinių Toronto universitete studijuojančių lietuvių studentų keletas tikrai per dideles pastangas ir jaunatvišką užsispyrimą, dirbdami šeštadieniais, kartais net sekmadieniais, tęsia studijas. Negeresnės sąlygos yra kituose universitetuose.

Visuomenė studentų atžvilgiu yra palanki. Tai rodo jos gausus atsilankymus į studentų rengiamus vakarus ir jos aukos. Pernai, norint pagelbėti vienam studentui, buvo aplankyta keletas lietuvių. Rinkėjai visur buvo palankiai sutikti ir paremti. Iš to peršasi išvada, kad visuomenė, nors turėdama daug kitų finansinių reikalų, neatsisakytų vienu kitu centu paremti studentus, jei būtų daroma kas nors konkretesnio.

Pati šalpa neturėtų bazuotis imtinai išmaldų ar aukų forma, nes tas dažnai iššauktų tam tikrus nesklandumus tarp aukotojų ir gavėjų. Sušelptasis, gaudamas pašalpą, beveik neišvengiamai gautų nerašytus tam tikrus reikalavimus. Dažnai sušelptasis jaustųsi suvaržytas tų nuostatų, kurie pažeistų jo individuališkuosius polėkius bei jo asmeniškus įsitikinimus. Geriausias šelpimo būdas būtų įsteigiant studentų šalpos fondą, kuris paskolų ne pašalpų pavidale teiktų studentams paramą. Ta paskola būtų gražinama į fondą baigus studijas arba ir anksčiau, jei skolininkas pajėgia. Tokio fondo egzistavimas padrąsintų ne vieną studijuoti, nes jie žinotų, kad, patekus į finansinius sunkumus, bus paremti.

Norint atsiekti teigiamų rezultatų ir išvengti įvairių srovinių įtakų, geriausia, kad organizavimo darbas eitų su KLB Kr. Valdybos pritarimu, pagalba ir jos priežiūroje. Be to, Kr. Valdyba lengviau ras kelius pas organizacijas, verslininkus bei pavienius asmenis. Visuomenė daug plačiau atvers lietuviško dosnumo duris negu kad būtų tai organizuojama privačių asmenų ar vienos kurios organizacijos. Be to, toks fondas rastų platesnį visuomenės pritarimą, nes visiems aišku, kad suaukoti pinigai tarnaus ilgus metus, fondas su metais stiprės ir pagelbės daugeliui lietuvių, norinčių, bet finansiškai nepajėgiančių studijuoti. Studentas imdamas paskolą, nesijaus esąs elgetos vietoje ir bus laisvas nuo įvairių įtakų bei pageidavimų.

Žinoma, šis pasiūlymas nėra geriausias iš geriausių. Jis, kaip ir kiekvienas dalykas turi silpnų pusių ir yra diskutuotinas. Todėl lauktina atvirų pasisakymų bei naujų pasiūlymų. **B. V.**

Kanados lietuvių studentų dėmesiui

Pranešame visiems studentams, kad Kanados Liet. Studentų Sąjungos valdybos kadencija baigiasi šių metų balandžio pabaigoje.

Norint pravesti rinkimus iki mokslo metų pabaigos, rinkiminės komisijos nutarimu kandidatai į naują valdybą turi būti prisiųsti nevėliau balandžio 1 d. rinkiminei komisijai adresu: R. Mickevičiūtė, 37 Vine Ave., Toronto, Ont.

Kandidatu gali būti kiekvienas lietuvis studentas, pasiūlytas bent vieno lietuvio studento. Kandidatas turi duoti raštišką sutikimą, kuris turi būti prisiųstas rinkiminei komisijai. Rink. komisiją sudaro: R. Mickevičiūtė, J. Anysas, A. Ankudavičius.

Rinkiminė komisija.

Dabar galite lengviau, negu Jūs manote, įsigyti naują

Oldsmobile,

Chevrolet

ar vartotą auto mašiną

WESTON MOTORS

LTD.

Kreiptis S. VAINAUSKAS
Tel. MU. 3008

Šimtai mašinų pasirinkimui

Studijas baigiusių reikalu

Daugelis studentų šiame kontinente studijas pradėjo ir baigė arba yra bebaigią. Kol studentas ar studentė lanko universitetą ryšys su kolegomis būna gana tamprus. Retkarčiais jie pasireiškia ir visuomeniniame bei politiniame gyvenime. Tačiau tarpe baigusiųjų studijas jaučiama stipri tendencija išsiblaškyti. Paskiros profesijos, skirtinga aplinka, amžinoji laiko stoka ir "senstelėjimo" žymės sparčiai siaurina naujųjų intelektualų eiles. Šiuo metu neegzistuoja nė viena organizacija, kuri palaikytų ryšį su vis didėjančiomis mūsų jaunųjų profesionalų - alumnų eilėmis.

Kokios formos ši organizacija (gal geriau "šis subūrimas") turėtų būti, yra diskutuotinas reikalas. Aišku viena, kad apjungimas alumnų yra pribrendęs ir būtinas reikalas.

Trumpai, šiai organizacijai pramatomos sekančios gairės:

1. Palaikyti ryšį tarpe baigusiųjų;
2. išlaikyti lietuviškumą ir gvildenti Lietuvos išlaisvinimo klausimą svetimųjų tarpe;
3. efektingai padėti moraline ir materialine prasme savo jauniesiems studijuojantiems bičiuliams.

Praeitais metais JAV liet. studentija buvo išleidusi šiuo reikalu anketą - atsišaukimą. Kaip atrodo, iki šiol konkrečių vaisių neatnešė, tačiau manoma, kad alumnų subūrimas (JAV-bėse) įvyks dar šiais metais.

Toronte ši mintis irgi yra puoselėjama ir rodo pas daugelį entuziastišką pritarimą. Reikia manyti, kad atrimoje ateityje subūrimo klausimas čia bus suintensyvintas, nelaukiant JAV lietuvių alumnų susiorganizavimo.

G. Š.

V. Bričkus Hart House parodoje

Vasario pirmose savaitėse Toronto un-to Hart House meno galerijoje įvyko keturių jaunų, tik neseniai meno studijas baigusių, dailininkų pasivadinusių "Young Locals" tapybos darbų paroda. Toje grupėje dalyvavo trys kanadiečiai ir mūsų tautietis **Viktoras Bričkus,** kuris išstatė virš dešimties paveikslų nutapytų kūbistiniu būdu. Keletas jų buvo matyti Lietuvių Dienos parodoje, kiti gi dar viešai nerodyti, bet nesiskyrė savo pobūdžiu. Toronto Un-to studentų dienraštis recenzuodamas "Jaunuosius vietinius" pastebi, kad... "Bričkus įlieja liniją ir šiltas bei šaltas spalvas į ramų, ritminga švelniai apšviestų plokščių judesį erdvėje". Mūsų dailininkas įvertinamas kaipo vienas iš stipriausiųjų toje grupėje, nors, jų nuomone, parodos lygis tebuvęs vidutinis.

Viktoro Bričkaus darbai pasižymi gilia nuotaika, atsargiais ir kruopščiais ribotų spalvų deriniais. Spalvų schemos pastovumas perduoda vienalytiškumą jojo darbams, jeigu tai laikytina menine dorybe. Bendrai paėmus, stebėtojui susidarė vaizdas, jog Bričkus stokoja meninės drąsos ir pasitikėjimo savimi. Atrodo, kad jis dar neatrado tikrojo savęs, kam, žinoma, reikalinga ilgesnio laiko tarpo.

Gerausiai pavykusiu Bričkaus darbu šioje parodoje tektų laikyti "Kompoziciją", kurioje jis kontrastuoja gyvulio griaučius su juos gaubiančia augmenija. Dinamiškas judėsys, sukrečianti nuotaika ir pilnai pavykusi kompozicija paliko giliausią įspūdį iš visų toje parodoje išstatytųjų "Jaunųjų Vietinių" darbų. Šis kūrinys, beje, buvo matytas pernykštėje lietuvių parodoje Toronte, kuris, kaip ir kiti "kitoniškieji" (?) lietuvių menininkų darbai, mūsų visuomenės veikėjams bei inžinieriams virtusiems meno "kritikais" nebuvo suprantami ir vien dėl to smarkiai išpeikti. Tai liūdnas faktas rodąs lietuvių šviesuomenės kultūros lygį!

Jaunajam dailininkui linkėtina daugiau eksperimentuoti, išvystant savytą meninės išraiškos būdą. Gi tam atsiekti pajėgumo Viktoras Bričkus nestokoja, be abejo.

a. p. b.

-- APŽVALGA --

— Numetę visus studentiškus rūpesčius, uždarę egzaminų šešėlį storuose tomuose, dar kartą susirinko Toronto studentai su savo svečiais praleisti bent keletą valandų linksmesnėje nuotaikoje vasar. 19 d. puikioje Prince George viešbučio Fiesta salėje.

Ne tik studentai, bet ir svečiai buvo maloniai nustebinti prof. K. Pakšto atsilankymu, kuris dargi sutiko tarti keletą "pakštiškų" žodžių, kurių tikrai taip reta lietuvių visuomeniniame gyvenime. Be prof. Pakšto taip pat atsilankė min. Gilys, p. Matulionis ir daug visuomenės.

Vakarą galima skaityti pilnai nusisekusiu, ir, reikia tikėtis, kad ateityje toks vakaras kartą į metus virstų lietuvių studentų tradicija, kaip kad panašios rūšies tradicinį vakarą turi mūsų kaimynai studentai latviai. Be to, studentai suartėja su visuomene, randasi glaudesnis bendradarbiavimas ir viens kito reikalų supratimas.

— Toronto **Un-to Prezidentas** savo metiniame pranešime pastebi, kad:

tik 28,7% visų un-to pajamų gaunama iš studentų mokslapinigių;

un-te studijuoja 10.000 reguliarių studentų, 12.000 lanko vakarinius (extension) kursus, konservatorija turi 7000 lankytojų — taigi viso 30.000 studentų;

tarp 1958 ir 1965 m. Kanadoje būsią nuo 15 iki 20 tūkstančių daugiau un-tus baigusiems darbų, negu žmonių jiems užpildyti;

kuomet tik 48 mil. dol. kasmet išleidžiami Kanados un-tams sušelpti, per tą laiką 60 mil. išleidžiami psichiatrinių ligoninių išlaikymui;

kanadiečiai išleidžia daugiau pinigų kojinėms, du ir puse kartus daugiau šaldytuvams bei dulkiasiurbiams, 3 kart daugiau tabakui negu augštajam išsilavinimui;

Kanados valdžia išmoka proporcionaliai daugiau dolerių kalinių išlaikymui, negu saviesiems studentams.

Atitinkamas išvadas gali pasidaryti kiekvienas.

— Biologijos stud. **K. Manglicas** vasario viduryje per p. Simanavičiaus radijo valandėlę kalbėjo apie lietuvių studentus, paliesdamas šalpos reikalus ir bandydamas atremti visuomenės išmetinėjimus dėl studentų neveiklumo.

Savęs apgaudinėjimu ir teisinimosi veiklos tikrai nepagyvinsime! Betgi vis dėlto pasiryžimas supažindinti lietuviškąją visuomenę su studentiškomis problemomis yra girtinas reiškinys.

— **Coll. Pr. Gvildys** ir **coll. A. Banelis** išrinkti į "Vyties" sporto klubo naująją valdybą.

— SK savo skiltyse numato paminėti šiais metais studijas baigusius kolegas. Kad surinkus reikiamas žinias, redakcija graduatams tuo reikalu išsiuntinės anketas. Kituose, ne Toronto un-tetuose šiais metais gaunantieji mokslinius laipsnius prašomi neatidėliojant pranešti savo adresus SK redakcijai.

— Kolegos iš plačiosios Kanados universitetų prašomi pareikšti savo pastabas apie SK ir bendrai studentiškąją veiklą. Taipogi ir kolegos amerikiečiai kviečiami bendradarbiauti mūsų kukliame skyrelyje. Lauksime.

— Montrealy veikiantis Akademinis Sambūris išsirinko naująją 1955 m. valdybą: pirm. K. Vaselka, V. Vaičiūnaitė, V. Valka, J. Pauliūtė ir V. Paulius.

Aukos

Per Toronto lietuvių studentų klubo valdybą paremė vieną į finansinius sunkumus patekusį studentą šie asmenys: **$40** — J. Margis; **$25** — A. Miniota; **po $10** — dr. J. Yčas, dr. K. Žymantienė, dr. A. Valatka, dr. M. Arštikaitytė, dr. N. Novošickis, dr. P. Morkis, A. Morkis, J. Karpis; **$5** — dr. J. J. Vingilis.

Toronto lietuvių studentų klubo valdyba aukojusiems nuoširdžiai dėkoja.

Redakcijai prisiųsta

XXme Anniversaire du Traitè d'Entente et de Collaboration entre L'Estonie, La Lettonie et La Lithuanie signé le 12 Sept. 1934 à Genève, Compte - Rendu de la reunion organisée par les min. d'Estonie de Lettonie et de Lithuanie, a Strasbourg, le 12 Sept. 1954 et presidee par M. E. Peret, vice-pers. du Council de la république, presid. de l'association "France - Baltique", 1955, 28 psl.

Aidai, 1955 m. vasario mėn. Nr. 2(78), 49-96 psl. Šiame Nr. rašo A. Baltinis, A. Nyka - Niliūnas, J. Budreika, M. Vaitkus, J. Jankus, A. Musteikis, K. Kasperavičius ir kt.

Žibintas, lietuv. kat. religinės kultūros žurnalas, red. kun. Jonas Kuzmickis, leidėjas Š. Anglijos Liet. Kat. parapijinė Bendruomenė, Nr. 1, 1955 m. Sausis. 34 psl.

Švyturys, 1954 m. Nr. 5 (9), Melbounrne, 46 psl. (rotatorinis leidinys).

Jaunimo žyglai, Tėvynės Sargo priedas jaunimui, 17-64 psl.

Į Laisvę, 1955 m. vasaris, Nr. 5 (42), 64 psl.

Šiame Nr. rašo: J. Brazaitis, J. Grinius, Ant. Sabaliauskas, Studijų biuras ir kt.

Šv. Pranciškaus Varpelis, 1955 m. Nr. 2, 33-64 psl.

KLB Kultūros Fondo

INFORMACIJA Nr. 2

1. Švietimo skyrius, kaip jau buvo skelbta anksčiau, prašo visų KLB apylinkių valdybų ir Kultūros Fondo Įgaliotinių suruošti apylinkėse Pedagoginę Savaitę š. m. kovo 12-20 dienomis. Pageidautina, kad ši savaitė būtų atžymėta paskaitomis lietuvybės išlaikymo klausimais.

Kovo 19 d. Toronte kviečiama Kanados lietuvių mokytojų konferenciją, kuri prasidės 9.30 val. Lietuvių Namuose 235 Ossington Ave. Visi mokytojai ir kiti švietimo darbuotojai kviečiami gausiai dalyvauti.

2. Finansų skyrius šiuo metu vykdo Kultūros Fondo rėmėjų verbavimo vajų. Į skyriaus kreipimąsi jau atsiliepė eilė asmenų ir organizacijų su aukomis. Aukotojų sąrašus finansų skyrius skelbs atskirai. Kviečiame visus lietuvius tiek pavienius, tiek organizacijas, atsiliepti į Kultūros Fondo balsą.

3. Kultūros skyrius išsirinko vadovą — Iz. Matusevičiūtę. Be jos, ir anksčiau skelbtųjų, šiame skyriuje dar sutiko dirbti Kultūros Fondo sekretorius rašyt. J. Kralikauskas ir naujai pakviesti K. Gečas ir J. Ramanauskienė. Skyriaus artimiausiame darbų plane numatoma literatūrinės premijos organizavimas, dailės parodos suruošimas, paskaitų ciklo organizavimas ir kit.

4. Kultūros Fondo įgaliotiniais paskirti: J. Jankaitis — Toronto ir Pr. Enskaitis, Rodney, Ont. Kviečiame apylinkių valdybas skubiai atsiliepti tuo reikalu.

5. Kultūros Fondo bendrasis adresas yra 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. Pinigus siųsti: Canadian Lithuanian Welfare Fund vardu šiuo adresu: Mrs. M. F. Yokubynas, 18 Cedercrest Dr., Toronto, Ont.

KLB Kultūros Fondo V-ba.
1955 m. vasario 28 d.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

JURGIS JANKUS LAUREATAS

Liet. Rašytojų Draugijos premijai paskirti balsavimo daviniai jau paaiškėjo. Iš 63 balsavusių rašytojų 32 pasisakė už premijos paskyrimą Jurgiui Jankui, "Namas geroj gatvėj" autoriui, už J. Aisčio "Apie laiką ir žmones" balsavo 25. Likusieji 6 nepasisakė nei už vieną.

Premija bus įteikta kovo 20 d. Čikagos Lietuvių Auditorijoje.

Latvių Tautinio Centro Komiteto kongresas, vykęs Niujorke vasario 12 d., tarp kitko pasiūlė sudaryti Pabaltijo literatūros premiją. Kiekviena tauta paruoš tų kasmet po geriausios savo knygos vertimą į kitas dvi kalbas ir iš tokių 3 knygų viena būtų premijuota, o kitos dvi taip pat išspausdintos visomis 3 kalbomis.

Dail. A. Varno pagerbimo 70 metų proga akademija bus Marijos Augšt. Mokykloje kovo 19.

Dr. K. Griniaus komitetas jau paskelbė prenumeratos rinkimą buv. prezidento atsiminimų II t. išleisti.

Ad. Mickevičiaus muziejus organizuojamas Naugarduke, kuris dabar įjungtas į Soviet. Gudiją. Ossolinskio bibliotekos vadovybė tam kuriamam muziejui padovanojo 450 eksponatų, jų tarpe ir Mickevičiaus brandos atestatą, duotą Naugarduko domininkonų mokyklos. Maskvos muziejai bei archyvai taip pat dovanojo nemažai eksponatų, daugiausia Mickevičiaus susirašinėjimų su rusais rašytojais bei rusų atsiliepimus apie jį.

Naugarduke, kur Mickevičius spėjama, gimė, augo ir mokėsi, muziejui pastatytas namas, sakoma pagal planą, kurį turėjęs paruošęs dar Adomo Mickevičiaus tėvas.

Ad. Mickevičiaus Pono Tado nauja laida rusų kalba tik nesenai išėjo Maskvoje. Įvadą parašė ukrainietis poetas Rylski, kuris Poną Tadą yra išvertęs į ukrainiečių kalbą.

Lenkai jau ruošiasi savo krikščionybės įvedimo tūkstanties metų jubiliejui, kuris išpuola 1966 m. Tam paminėti yra suplanuotas didžiulis leidinys "Sacrum Poloniae Millenium", kurio bus net 12 tomų. Tai bus kolektyvinis krikščionybės istorija. Lenkijoje ir gretimas problemas liečiąs studijų rinkinys, o pastarieji du tomai būsią lyg ir išvados. Pirmasis tomas jau išėjo. Jame tarp kitko esąs prof. O. Haleckio straipsnis apie Brastos uniją liečiančius graikų šaltinius, pilnas sąrašas Lenkijos vyskupų nuo pat krikščionybės pradžios ir t.t. Leidiniu rūpinasi lenkų dvasininkai, I t. ir įvadą parašė arkivysk. Gawlina.

Prof. A. Vasiliauskas, miškininkas, priimdamas JAV pilietybę Bostone, kur dabar gyvena, savo pavardę pakeitė į A. Vasaitis.

Ateitininko straipsnio konkurse I premija paskirta Pr. Alšėnui už straipsnį "Ateitininkai dvejose tremtyse", II pr. J. Šoliūnui — strp. "Šeima" ir III pr. Br. Krokiui - Krakauskui — strp. "Ateitininkai moderniame pasaulyje". Premijų sumos: $25, 15, 10.

"Dainavos" ansamblis ruošiasi švęsti savo dešimtmetį. Sukakčiai paminėti rengia Čikagoje koncertą gegužės 8 d.

IŠ SKAUTŲ GYVENIMO

— Šią vasarą, rugpiūčio mėn., Niagara - on - the - Lake suskris tūkstančiai viso pasaulio skautų į Pasaulinę Jamborę. Toje milžiniškoje stovykloje lietuviams skautams atstovauti yra ruošiami specialūs vienetai. Tikimasi gauti 15 vietų. Intensyviai vyksta pasiruošimo darbai Montrealyje ir Toronte.

— Geležinės Uždangos Skautų Brolijos pradėjo leisti informacinį laikraštėlį "Semper Vigilans". Lietuviško skyriaus redaktoriumi yra Ed. Kaminskas iš Elizabeth, N.Y.

— PLSS Tarybos pirmininkas v.s. dr. V. Čepas ir LSB Vyriausias Skautininkas Stp. Kairys kovo 19-20 d. lankysis Čikagoje.

— Toronte įsteigta Skautams - ėms Remti Draugija, kurios valdybon išrinkti pp: Šlekys — pirmin., Gvildienė — sekr., Mažonas — ižd. ir Indrelienė ir Jurkšaitienė — nariais. -SKS-

Liet. Kat. Mokslo Akademija

1923 m. Kaune įsteigtoji Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija yra palikusi garbingas mokslines tradicijas Nepriklausomoje Lietuvoje: išleido eilę mokslinių knygų, bendradarbiavo leidžiant Lietuviškąją Enciklopediją, rūpestingai ir pastoviai teikė stipendijas keliolikai užsienyje studijavusių lietuvių, kurie ruošėsi akademiniam bei mokslo darbui. Nuo 1932 metų Akademija kas treji metai kviesdavo Lietuvos katalikų mokslininkų ir mokslo mėgėjų suvažiavimus, kuriuose, pasiskirsčius specialistų sekcijomis, būdavo skaitomos paskaitos ir diskutuojami mokslo klausimai. Trys išspausdinti stori darbų tomai gražiai liudija apie tris įvykusius suvažiavimus. Nuo pat Akademijos įkūrimo jai pirmininkavo prel. Aleksandras Dambrauskas - Jakštas. Po jo mirties (1938 m.) tos pareigos atiteko prof. Stasiui Šalkauskiui.

Okupavus Lietuvą, 1940 metų rudenį Akademija buvo bolševikų uždaryta. Stiprėjant, tačiau, lietuvių katalikų moksliniam pajėgumui ir jų užsimojimams, šalia kitų tremtyje atkurtų institucijų bei organizacijų, pakartotinai iškildavo mintis atgaivinti LKM Akademiją, kad organizuotai būtų galima dar daugiau nuveikti lietuvių mokslo ir kultūros labui. Be to, pagrįstai tikimasi, kad organizacijos rėmai duos galimybių surasti kelius į įvairius tarptautinius kultūros ir mokslo fondus, kurių teikiamomis pagalbinėmis lėšomis vėl galės būti leidžiami lietuvių moksliniai darbai.

Iniciatorių grupė, matydama pribrendusį reikalą ir gaudama skatinimų iš Akademijos narių, gyvenančių kitose Europos valstybėse, 1954 m. gruodžio 30 d. susirinko Šv. Kazimiero Kolegijoje, Romoje, ir, pirmininkaujama J.E. vysk. Vincento Padolskio, būdama vienos nuomonės, nutarė **LKM Akademijos veikimą atnaujinti.** Šituo tikslu susirinkusiųjų buvo sudaryta Reorganizacinė Komisija, susidedanti iš J.E. vysk. Vincento Padolskio, prof. dr. Juozo Ereto (Akademijos vicepirm. 1940 m.), prof. dr. Zenono Ivinskio (Akademijos sekr. 1940 m.), kun. dr. Juozo Vaišnoros, MIC ir kun. prof. Antano Liuimos, SJ.

Pirmas Reorganizacinės Komisijos uždavinys yra pritaikyti LKM Akademijos įstatus tremties sąlygoms, kad visuose laisvojo pasaulio kontinentuose, kur tik yra lietuvių katalikų mokslininkų ir mokslo mėgėjų, būtų sudarytos galimybės organizuotis į LKM Akademijos skyrius, prikląusančiam vienam centrui. Į šito aiškėja antras uždavinys: sutelkti LKM Akademijon visus pasaulyje išsibarsčiusius lietuvius katalikus mokslo darbuotojus ir mokslininkus, kokį jiems darbą tremtyje laikinai betektų dirbti. Pagaliau trečias uždavinys, pravesti korespondencijos būdu LKM Akademijos Centro Valdybos rinkimus.

Todėl prašome visus 1940 m. buvusius LKM Akademijos narius ir kitus mokslininkus, bei mokslo mėgėjus, ryšium su Akademijos veikimo atnaujinimo pastangomis, iki š. m. birželio 1 d. pranešti Reorganizacinei Komisijai savo adresus ir prisiųsti pasiūlymų dėl įstatų tremties sąlygoms pritaikymo, ypač gi pasisakyti dėl Akademijos Centro Valdybos vietos. Rašyti: LKM Akademijos Reorganizacinės komisijos sekretoriui, kun. prof. A. Liuimai, SJ, c/o Pontificia Università Gregoriana, Piazza della Pilotta 4, Roma, Italija.

Pastaba. Šitas atsišaukimas išsiuntinėtas Aidų, Darbininko, Draugo, Eltos Informacijų, Europos Lietuvio, Lux Christi, Laiko, Tėviškės Žiburių, Švyturio redakcijoms. Besidominčios Akademijos atkūrimu, kitų laikraščių ir žurnalų redakcijos prašomos atsišaukimą persispausdinti.

LKMA Reorganiz. Komisija.
Roma, 1955. II. 16.

Mirė Paul Claudel

Didysis prancūzų rašytojas, Paul Claudel, mirė sulaukęs 87 m. amžiaus. Jis sukrito kėdėje bedirbdamas savo kombary Paryžiuje. Paskutiniai jo žodžiai buvo: "Leiskit mirti... gerai suprantu. Aš nebijau".

Paul Claudel karjerą pradėjo kaip diplomatas — nuo vicekonsulo iki ambasadoriaus. Prancūziją atstovavo Europoj, Azijoj ir Amerikoj. Paskutinė jo diplomatinė vieta buvo Vašingtone. Nuo 1933 m. gyveno nuošalų gyvenimą, atsidavęs kūrybai.

Kaikurių kritikų nuomone, P. Claudel buvęs didžiausias Prancūzijos poetas - rašytojas, kurio garsas siekė tolimiausius kraštus. Jis buvo žinomas ir Lietuvoje kaikuriais savo kūriniais. Paryžiuje teko proga kaikuriems mūsų rašto žmonėms jį pažinti ir spaudoje apie jį rašyti.

P. Claudel yra žinomas ir dar vienu požiūriu — savo atsivertimu į katalikybę 1886 m. Buvo nuėjęs ateistiniais keliais, bet po atsivertimo buvo gilus tikintysis ir siužetus savo kūrybai dažnai ėmė iš šv. Rašto pvz. "Apreiškimas Marijai" ir kt.

REIKALAUKITE

Penmans

nailonu sustiprintais kulnais ir pirštais

DARBO KOJINIŲ

jos laiko ilgiau už kitas

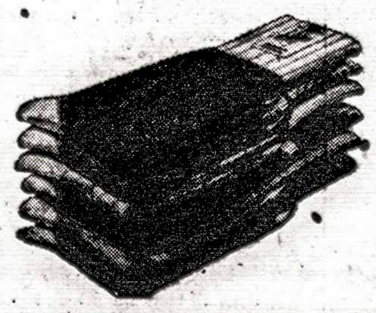

Jos tikrai laikys ilgiau — labai patogios nešioti, labai vertingos — PENMANS DARBO KOJINĖS. Yra įvairių svorio, tinkamų kiekvienam darbui — tai geriausios kojinės pilgesnė rūšies kojinių skyriuje.

Taip pat apatiniai - viršutiniai rūbai

GARSUS NUO 1868 METŲ WS 9-4

NOREDAMI PIRKTI AR PARDUOTI NEKILNOJAMĄJĮ TURTĄ KREIPKITĖS Į
DIDŽIAUSIĄ LIETUVIŠKĄ FIRMĄ

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W., TEL. OL. 6381 arba 1609 DUNDAS ST. W., TEL. OL. 7996, OL. 7997.

Indian Rd. - Bloor; 12 kamb., mūrinis, atskiras namas, vandeniu alyva šildomas, garažas, gerai užlaikytas, įmokėti tik $5.000. Likusi skola 10 metų. Skambinti Žulys, OL. 6381.

$13.500, Bloor - Rusholme; 8 k., mūrinis namas, didelis kiemas, vieta garažui, dvi modernios virtuvės, vienas atviras morgičius balansui. Skambinti B. Sergautis, OL. 6381.

$14.900, High Park; 8 kamb. ant dviejų augštų, vandeniu alyva šildomas, garažas. Skambinti: Paleckis, OL. 6381.

$5.000 įmokėti, netoli statomos bažnyčios, 8 kamb., gerų plytų namas, vieta garažui. Skambinti: B. Marijošius, OL. 6381.

Bloor - Pauline, 8 kamb. mūrinis, geram stovy, 2 garažai, pilna kaina $14.000. Skambinti: Krilavičius, tel. OL. 6381.

Prie naujai statomos bažnyčios, 6 kamb. atskiras, mūrinis namas, alyva šildomas, tik $4.000 įmokėti. Skambinti: Kaškelis, OL. 6381.

Rusholme - College, 8 kamb., mūrinis, 2 virtuvės, 2 vonios, garažui vieta, pilna kaina $15.000. Skambinti: Jucevičius, OL. 6381.

College - Concord, $7.000 įmokėti, labai gero mūro, 11 kamb. ir 2 sunrūmiai, atskiras namas, vandeniu alyva šildymas, 2 garažai, $325 nuomos į mėnesį. Labai geras pinigų investavimas. Tinka daktarui, įstaigoms ir bizniui. Skambinti: V. Plioplys, OL. 7996.

Dundas - Dupont, 10 kamb., atskiras mūrinis dupleksas, per du augštus, garažas, pilna kaina tik $15.000. Skambinti: Budreika, OL. 7997.

Parkdale, 8 kamb. atskiras mūrinis namas, garažui vieta, vandens alyva šildymas, pilna kaina $15.000. Skambinti: Rimkevičius, OL. 6996.

Roncesvalles - Howard Park Rd., 8 kamb., geras mūrinis namas, tikrai geras pirkimas, tik už $16.500. Skambinti: Barcevičius, OL. 6977.

Glenlake - Keele, 11 kamb., atskiras, mūrinis namas, garažas, geras namas ir pajamos už $20.000. Skambinti: V. Lunys, OL. 6996.

Dundas - Queen, 10 kamb., mūrinis, garažui vieta, 3 virtuvės, tikras pajamų namas už $15.500. Skambinti: Pošius, OL. 6997.

High Parke, 6 kamb., atskiras, mūrinis, geram stovy namas, pilna kaina $17.500. Skambinti: J. Baltakys, OL. 7996.

High Parke, 7 kamb., atskiras, mūrinis namas, privatus įvažiavimas, garažas, alyvos šildymas, pilna kaina $17.900. Skambinti: Maciunskas, tel. OL.7997.

High Parke, 10 kamb., atskiras, mūrinis namas, trys virtuvės, geram stovy, pilna kaina $18.000. Skambinti: Kriaučeliūnas, OL. 7996.

High Parke, 10 kamb., atskiras, mūrinis dupleksas, tuojau galima užimti, patogus nuomavimui ir pačiam gyventi, tik už $20.000. Skambinti Beržanskis, OL. 7996.

$35.000, biznio namas; Dundas - Dufferin rajone; "Snack-Bar" ir visi įreng., mašinos ledams - Ice Cream gaminti. Nuomos $400 per mėnesį; sukant biznį pačiam savininkui pajamos būtų dar didesnės; įmokėti apie $10.000; vienas morgičius balansui 10-ties metų. Skambinti: Senkus, tel. OL. 7996.

KASDIEN NAUJŲ NAMŲ, PASKAMBINKITE IR PASITIKRINKITE, NES NEVISADA GERUS NAMUS SPĖJAME PASKELBTI.

Joint Realty Limited

Mann & Martel

REALTORS

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

J. TAMULIONIS
1245 BLOOR ST W.
Įst. tel. OL. 8481. Namų OL. 8074.

ANTANAS MIČIŪNAS
1245 BLOOR ST. W.
TEL. OL. 8481, Namų LA. 2143.

$3.500 įmokėti, Bloor - Emmerson, 9 didelių kambarių, atskiras, dupleksas, labai modernus vidus, vandens alyvos išldymas, dvi virtuvės ir dvi vonios, 3 garažai, viena skola balansui. Viso apie $16.000.

$3.000 įmokėti. College - Rusholme Rd., prie naujai statomos lietuvių bažnyčios. 8 kamb., mūrinis, nepereinami kamb., alyvos šildymas, garažas ir šoninis įvažiavimas. Viena skola balansui. Viso apie $18.500.

$4.000 įmokėti, King - Jamerson, 10 didelių kamb,, mūrinis, labai geram stovy, alyvos šildymas, viena skola balansui, arti susisiekimo. Viso apie $16.900.

$6.000 įmokėti. Colbeck - Durie. 8 k., atskiras, mūrinis, 2-jų augštų, dvi modernios virtuvės, modernus alyvos šildymas, garažas ir šoninis įvažiavimas.

$8.000 visa kaina. Bloor - Dufferin, mėsos krautuvė, puikioj vietoj, apie $2.000 savaitinė apyvarta. Vienas kambarys šalia krautuvės ir 6 kambarių butas viršuje.

$2.000 įmokėti, 6 kambarių namas, dvi vonios, dvi virtuvės, yra įvažiavimas. Randasi prie College, prie pranciškonų statomos bažnyčios. Kaina $11.900.

$5.000 įmokėti, 9 kambarių mūrinis namas. Vandeniu alyva šildomas. Yra garažas. Randasi High Parko rajone.

$6.500 įmokėti, 10 kambarių mūrinis namas. Dideli nepereinami kambariai. Vandeniu alyva šildomas. Šoninis įvažiavimas. Yra garažas.

$7.000 įmokėti, 8 kambarių namas ir maisto krautuvė. Namo nuoma duoda $120 į mėnesį, paliekant 3 kambarius šeimininkui. Krautuvės apyvarta apie $800-900 į savaitę. Randasi Bloor - Margueretta rajone.

$16.900 pilna kaina, 9 kambarių namas, viena atvira skola 10-čiai metų. Puikus namas iš lauko ir viduje. Randasi Sunnyside.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS!
Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6 - 8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su augštu įmokėjimu. Prašome skambinti dar šiandien!

A. W. FARLINGER

REAL ESTATE
587 BLOOR STREET WEST. — TORONTO
Seniausia pirkimo — pardavimo įstaiga Toronte, turi ofisus visose miesto dalyse
Sudarome geriausiomis sąlygomis morgičius per mūsų morgičių departamentą.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

$3.500, Rusholme Rd. - College, atskiras, mūrinis, 8 kamb., kietos grindys, kambariai nepereinami, dvi virtuvės, alyvos šildymas, garažas.
$3.000 įmokėti, Runnymede - Annette, 6 kamb. mūrinis, gero plano, moderni virtuvė, labai patogus apsipirkimas ir susisiekimas.
$4.000 įmokėti, Roncesvalles - Grenadier, 7 kamb. per du augštus, mūrinis, dvi virtuvės, alyvo šildomas, du garažai.
$3.000 įmokėti, High Park prie Roncesvalles, mūrinis, 8 kamb., pusiau atskiras gero mūro, garažas, skola yra labai geromis sąlygomis ir ilgam terminui.
$4.000, High Park rajone, mūrinis 9 kamb., gero plano, garažas.
$5.000 įmokėti, Parkdale rajone, mūrinis, 10 kamb., atskiras, vandeniu ir alyvo šildomas, privatus įvažiavimas, arti susisiekimo.

Jei tie namai Jums nepatinka — nepirkite, bet būtinai paskambinkite mums, kad sužinotumėte kiek mes turime pardavimui namų ir kur jie randasi.

S. KUZMAS

Offico OL. 6357. Namų LA. 4129

ADAMONIS & BUDRIŪNAS

"DISTRICT ESTATE BROKERS"

NAMAI PARDAVIMUI: — įvariose Montrealio dalyse;
PASKOLOS: — 5½% užbaigt. namams ir iš 6% statybos eigoje;
Patarnavimas paskoloms iš 6% be atskiro atlyginimo.
ŽEMĖ PARDAVIMUI: — Pavieniai lotai ir didesni plotai;
ŪKIAI PARDAVIMUI: — Montrealio apylinkėje;
DRAUDIMAS: — Pastatams ir kt. objektams nuo nelaimingų atsitikimų
Pirmosios Montrealy lietuvių Real Estate tikslas — Jums padėti!

Agentai: A. Markevičius – OR. 1-9816

Įstaiga: 177 SHERBROOKE ST. W., Telef. PL. 8501
Darbo laikas: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
Res.: P. ADAMONIS PO. 6-6495. A. BUDRIŪNAS RA. 7-2690.

GERIAU PAS LIETUVĮ, NEGU SVETIMTAUTĮ!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas.
PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST. **TEL. JUnction 4773**
1½ Block South of St. Clair **Namų tel. CE. 1-3444**
TORONTO, ONT. **Sav. G. KERAITIS**

A. MORKIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 BLOOR ST. W. TEL. OL. 8450.

Pirmasis ir vienintelis lietuvis Toronte REALTOR, priklausantis Toronto Real Estate Board & National Association of Real Estate Boards.

T O D Ė L :

1. Didžiausias pasirinkimas namų ir biznių, nes mes gauname iš Real Estate Board'o kooperatyviniai listinguotus viso Toronto namus, biznius, įvairiais įmokėjimais ir įvairiomis kainomis.
2. Geriausios sąlygos paskoloms gauti ir morgičiams užtraukti.
3. ĮSITIKINIMUI, — prieš perkant ar parduodant namą ar biznį, malonėkite paskambinti.

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes; sudaranti paskolas; veltui suteikianti informacijas apie parduodamus namus, paskolas, biznius ir tt.

BIURAI:
2390 Bloor Street West, Toronto
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškit manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA
REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

DĖMESIO!
Lietuvis Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.
Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.
Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!
Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbuš.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.
Pasiimame ir pristatome.

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patyrimas

Pirmą kartą Kanadoje!

Pasaulyje garsūs vokiečių "54" modelio High-Fidelity AM ir FM radijai
SABA, KOERTING, BLAUPUNKT GRUNDIG.
Garantuojamas viso pasaulio trumpųjų bangų priėmimas.
Specialiai pagaminti Kanadai

Atvykite, pademonstruosime veltui. Garantuoti pataisymai, atliekami specialistų radijo mechanikų.

ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.
926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633
(priešais šv. Jono Krikštytojo lietuvių bažnyčią)

Taip pat pas mus yra didžiausias pasirinkimas gintaro išdirbinių ir kitų dalykų bei dovanų iš Vokietijos, Šveicarijos, Švedijos, Japonijos ir kitų kraštų.

DĖMESIO!
Lietuvio IGNO ASTRAUSKO
batų krautuvė
Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir plataus EE—EEE dydžio.
1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE. 3881

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ
KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 – OL. 8444
579 College St. (kampas Manning) OL. 2324, – OL. 2325

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

$3.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis, kvadratinio plano namas, dvi modern. virtuvės, galimybė garažui. Parkdale rajonas. Prašoma kaina $13.500.

$4.000 įmokėti, 8 kamb. mūrinis, pusiau atskiras, alyva šildomas, mod. virtuvė, 4 dalių vonia, garažas. Bloor - Indian Rd. rajonas. Prašoma kaina $15.5000.

$6.000 įmokėti, 10 kamb. mūrinis, atskiras, kvadratinio plano namas, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, garažas, 10 metų atvira skola. Geoffrey - Roncesvalles. Prašoma kaina $20.900.

$2.000 įmokėti, 8 kamb. dviejuose augštuose, mūrinis dupleksas. Pilna kaina $15.000. Lansdowne - Dupont rajonas.

$3.000 įmokėti, 8 nepereinami kambariai, mūrinis, alyva šildomas, su garažu. $13.900 prašoma kaina. Dovercourt Rd. - Queen.

$4.000 įmokėti, 6 kamb. gerų plytų namas, vandeniu alyva šildomas, garažas. $15.300 pilna kaina. Oakwood - St. Clair.

$4-5.000 įmokėti. Puikus 10 k. mūrinis, atskiras namas, vandeniu - alyva šildomas, moderni virtuvė, patogus kambarių išdėstymas, 10 metų atvira skola. Pilna kaina $19.500. Evelyn - Bloor.

$5.000 įmokėti, 6 nepereinamų kambarių, mūrinis, atskiras, vand. - alyva šildomas, moderni virtuvė, geros mokėjimo sąlygos. Rusholme Rd. - College. Pilna kaina $17.000.

$4.000 įmokėti, 8 nepereinami k., mūrinis namas, 3 virtuvės, gerų pajamų objektas, lietuviškame rajone. Pilna kaina $15.500. Dovercourt Rd. - College.

$5.000 įmokėti, viena skola balansui, 9 erdvūs kambariai, 2 virtuvės, alyva šildymas, privažiavimas ir garažas. Namas tikrai gerame stovyje. Pilna kaina $18.-700. Beatrice - College.

$5.000 įmokėti, 8 nepereinamų k., mūrinis namas, mod. virtuvė, kietmedžio grindys iki viršaus, alyva šildymas, privažiavimas. Prašoma kaina $16.000. Grace - Dundas.

Turime pardavimui 18 tabako ūkių.

Įmokėjimai nuo $5.000 pradedant.

$2.000 įmokėti. 10 nepereinamų kamb. mūrinis namas, 2 virtuvės, 2 vonios, alyvos šildymas, reikia vidaus remonto. Pilna kaina $14.000. Dundas - Dovercourt Rd.

$1.500 įmokėti. 6 k. naujai atremontuotas namas, moderni virtuvė, privažiavimas. Pilna kaina tik $10.-500. Brock - Dundas rajone.

$5-6.000 įmokėti. 7 k. puikus, mūrinis namas, apšildomas vandeniu - alyva, moderni virtuvė, garažas. Viena skola balansui. Rusholme Rd. - Dundas.

$4.000 įmokėti. 8 k. mūrinis namas, alyva šildomas, turi privažiavimą. Nesunkūs mokėjimai. Namas yra ant High Prk. Ave. Pilna kaina $16.000.

$4.000 įmokėti. 8 kamb. mūrinis, alyva šildomas, garažas. 8 metų atvira skola. Pilna kaina $15.500. High Park rajone.

$3.500 įmokėti, 6 k. atskiras, mūrinis namas, mod. virtuvė, alyvos šildymas, privažiavimas. Pilna kaina $14.500. Palmerston - Bloor.

$10.000 įmokėti ir daugiau, nauji 14 kambarių tripleksai. Bloor ir St. Clair rajone. Moderniškai įrengti, geruosee išnuomavimui rajonuose, nesunkios išmokėjimo sąlygos. Tikrai verti dėmesio objektai.

Turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti.

V. JUČAS
OL. 2324
V. PALIULIS
OL. 2325

Mūsų centrinei įstaigai SKUBIAI REIKALINGA SEKRETORĖ gerai mokanti anglų kalbą. Skambinti OL. 8443 arba kreiptis asmeniškai įstaigoje 1333A Dundas St. W., kampas Lisgar.

J. BUCANTAS
OL. 8443
D. KAROSAS
OL. 8444

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. ME. 2471

Perkant ar parduodant betkokią nekilnojamą nuosavybę, paskambinkite į šią lietuviams gerai žinomą firmą. Sukeliami morgičiai bei sudaromos paskolos labai mažu procentu. Turime didelį pasirinkimą namų, biznių, farmų, sklypų ir tt. visuose Toronto rajonuose.

MARHAM - COLLEGE ST.
$2.000 įmokėti, mūrinis 7 kambarių per du augštus namas, koridorinė sistema, dideli, gražūs kambariai, didelis kiemas, labai lengvos išsimokėjimo sąlygos.

DUNDAS - SPADINA
$3.000 įmokėti, mūrinis 8 kambarių namas, koridorinė sistema, naujas pečius, 2 virt., garažas.

HALLAM - OSSINGTON
$3.000 įmokėti, atskiras, 6 k. namas, vandeniu šildomas, gražios kietmedžio grindys, 2 virtuvės, garažas.

MANNING - HARBORD
$3.500 įmokėti, gero mūro, 8 k. namas, kietmedžio grindys, moderni virtuvė, garažas, namas be skolų.

OAKWOOD - ST. CLAIR
$5.000 įmokėti, atskiras šiurkščių plytų, 7 kambarių per 2 a. namas, kvadratinis planas, gražios kietmedžio grindys, alyvos šildymas, moderni virtuvė, garažas su privačiu įvažiavimu.

JANE - BLOOR
$8.000 įmokėti, gražaus mūro, 8 kamb. per du augštus namas, vandeniu alyva šildomas, 2 modernios virtuvės, 2 vonios, didelis kiemas, garažas su šoniniu įvažiavimu.

WRIGHT AVE. - RONCESVALLES
$6.500 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kamb. ir 2 saulės kamb., per du augštus namas, koridorinė sistema, vandeniu šildomas, 2 virtuvės, garažas su privačiu įvažiavimu, viena atvira skola balansui.

BLOOR - HIGH PARK
$7.000 įmokėti, puikus 8 kamb. per du augštus, šiurkščių plytų atskiras namas, vandeniu alyva šildomas, moderni virtuvė ir vonia, garažas. Skubus pardavimas.

OAKMOUNT RD. - BLOOR
$10.000 įmokėti, atskiras labai gero mūro, 12 kambarių namas, kvadratinis planas, vandeniu - alyva šildomas, 3 virtuvės, 2 vonios, didelis gražus kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu, 70 dol. pajamų savaitei ir 3 kambariai savininkui, viena skola, galima pirkti ir su mažesniu įmokėjimu.

RUNNYMEDE - BLOOR
$10.000 įmokėti, atskiras presuotų plytų, 7 kamb. per 2 augštus namas, kvadratinis planas, vandeniu alyva šildomas, 2 modernios virtuvės, garažas su šoniniu įvažiavimu, namas labai švariai - puikiai užlaikytas.

PARKDALE - KING ST.
$10.000 įmokėti, 17 kambarių, mūrinis namas, vandeniu šildomasž 3 virtuvės, 2 vonios, dalis baldų jeina į pirkimo kainą, 500 dol. pajamų mėnesiui ir 3 kamb. savininkui.

ANEX - BLOOR
$20.000 įmokėti, atskiras gero m;ro, 20 kambarių namas, kvadratinis planas, vandeniu alyva šildomas, vieta 8 garaž., $9000 metinių pajamų. Geras pirkinys.

P. KERBERIS
Namų tel. LL. 1584.

P. GRYBAS

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija

DEDA NAUJAS APŠILDYMO KROSNIS:

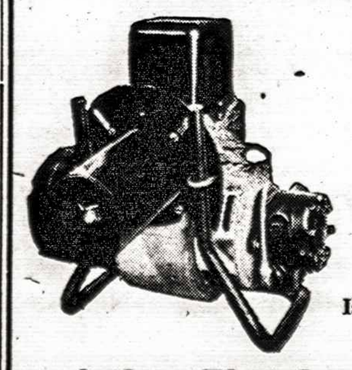

- **Vandens ir oru apšildymo,**
- **Paprastas ar "Air Conditionning",**
- **Perstato apšildymą iš anglių į alyvą.**
- **Taip pat atlieka įvairiausius elektros instaliacijos darbus.**

Pigiausios kainos.

Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.

Išsimokėjimo sąlygos — 24 mėn. Techniški patarimai veltui.

Smitas Electric and Heating Co.

71 BEATY AVE., TORONTO - Tel. OL. 8719.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

Parduodu ir įstatau naujas krosnis ir oilburnerius.

Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Pranešu savo naująjį adresą:

999 College St., Toronto. Tel. OL. 6123

ANT. JUOZAPAITIS.

Naujų mašinų ir sunkvežimių PARDAVIMAS

• CHRYSLER — PLYMOUTH — FARGO

HUDDLESTON MOTORS CO. LIMITED
2803 DUNDAS STREET W. (prie KEELE)
TEL. MU. 8333

Puikus garažas, atliekami visi remonto darbai.

Lietuvių kalboje visas informacijas suteiks kvalifikuotas auto mechanikas BRONIUS ZOLPYS.

V. VASIS - Vasiliauskas

REAL ESTATE and BUSINESS BROKER

872 Bloor Street West (prie Ossington Ave.) **Telef. ME. 4605 - 4606**

PARDUODAMA:

1. BROCK - DUNDAS, $1.400 įmokėti, 6 dideli kambariai ir garažas
2. DUNDAS - BATHURST, $1.500 įmokėti, 6 kambariai ir garažas.
3. BLOOR - MANNING, $2.900 įmokėti, 6 dideli kambariai, gero mūro, moderni virtuvė, alyva šildomas, švarus namas.
4. BLOOR - CONCORD, $4.500 įmokėti, 8-nių didelių kambarių, 3 virtuvės, alyva apšildomas, labai didelis kiemas, 2 mūriniai garažai.
5. RUSHOLME RD. - COLLEGE ST., $4.000 įmokėti, 9-nių didelių kambarių, gero mūro, labai geroj vietoj, kvadratinis planas, alyva apšildomas.
6. BLOOR - RUSHOLME RD., 11 labai didelių kambarių, gero mūro, atskiras, vandeniu - alyva apšildomas, 2 vonios po 4 gabalus, geras pirkinys, dėl skubaus pardavimo.
7. HIGH PARK-BLOOR, $4.900 įmokėti, 9 kambarių, 2-jų augštų atskiras mūrinis, 2 virtuvės, vandeniu - alyva šildomas, didelis kiemas ir garažas.
8. GRENADIER RD. - INDIAN RD., $6.000 įmokėti, 11 didelių kambarių, 2-jų atskirų butų, atskiras, gero mūro, vandeniu šildomas, didelis kiemas ir 2 garažai.
9. GEOFFREY - INDIAN RD., 11 didelių kambarių, gero mūro, atskiras, 4-rios modernios virtuvės, 2 vonios po 4 gabalus, vandeniu alyva šildomas, gražus kiemas, šoninis įvažiavimas ir garažas, vertas dėmesio pirkinys.
10. HIGH PARK - BLOOR, $4.500 įmokėti, 6 didelių kambarių, gero mūro, apynaujis, vandeniu alyva šildom., gražus kiemas ir garažas.
11. BLOOR - HIGH PARK, $3.900 įmokėti, 9 nepereinami kambariai, gero mūro, atskiras, alyva šildomas, labai didelis kiemas, geras pirkinys.
12. BLOOR - BEATRICE, 20 kambarių, 4 atskirų butų, labai gero mūro, apynaujis, modernios virtuvės ir po 4 gabalus vonios, vandeniu alyva šildomas, geros pajamos, įmokėti $8.000, geras pirkinys.
13. DOVERCOURT RD., 30 didelių kambarių, 6 atskirų butų, labai gero mūro, vandeniu alyva šildomas, apie $8.500 pajamų į metus, viena skola balansui, geras pirkinys.

Priklauso Toronto, Ontario, Canadian ir International Real Estate Board.

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms. Sudarome paskolas, įkainuojame parduodamas nuosavybes. Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu: ME. 4605.

P. MALIŠAUSKAS V. BUTRIMAS V. VASILIAUSKAS

SPORTO AKTUALIJOS

Šachmatai. Toronto tarpkomandinės šachmatų varžybos užpraeitą savaitgalį pasiekė dramatišką pobūdį susitikus Lietuvių ir Estų A klasės komandoms. Abidvi komandos stojo kovon neturėdamos pralaimėjimų. Lietuviai jau turėjo Vaitonio avansu laimėtą tašką. Tačiau Matusevičius, tą dieną nelemtai silpnoje formoje, debiute padarė klaidą ir po neilgos kovos kapituliavo: rezultatas jau 1:1. Stepaitis turi nežymią persvarą tačiau ir jis padaro taktinę klaidą — nepriima priešo pasiūlytų lygiųjų ir, nelaiku lauždamasis į laimėjimą per jėgą, praranda brangų pustaškį. Rimo partija nepaprastai kombinuota. Vyksta aštri kova ir Rimas, kaip paprastai, rodo nuostabius gabumus, kaip sakoma, ant peilio pakabytoje partijoje. Tačiau padėtis mūšio lauke yra tokia sujaukta, kad, net bokštą viršaus turėdamas, jis turi priimti priešo pasiūlytas lygiąsias. Sirutis, žaisdamas juodais, naudoja solidną prancūzišką gynimąsi ir, priešą įvylioję į sau palankų variantą, išrauja jam centrinį pėstininką. Tada oponentas viską stato ant vienos kortos ir stipriai puldamas rezga matinį tinklą. Tačiau Sirutis apskaičiuotu kontrapuolimu forsuoja naują valdovę ir, stovėdamas matiniame tinkle, priešui matą duoda vienu ėjimu anksčiau. Ir taip ši aštri kova baigiasi lygiu rezultatu 2½:2½, su viena dar nesužaista Fabricijaus partija, kuri šiose varžybose gali būti nepaprastai svarbi ir lemiama.

— Tačiau pereitą šeštadienį vytiečių komandą ištiko tikras Stalingradas, susitikus su vokiečių komanda, kuriai pralaimėta net 1½:4½ rezultatu. Lygiomis tesužaidė Vaitonis, Fabricijus ir Rimas, o pralaimėjo Matusevičius, Stepaitis ir Sirutis. Vytiečių pralaimėjimas dalinai aiškinamas vokiečių nedavertinimu, nes vokiečiai, stodami kovon su lietuviais, iš trijų susitikimų jau turėjo pusantro pralaimėjimo. Be to, ir laimė juos lydėjo — Matusevičius ir Sirutis jiems atidavė jau bemaž laimėtas partijas.

— Matusevičius baigė lygiomis nesužaistą su ukrainiečių klubu partiją, tuo fiksuodamas vytiečiams laimėjimą be dar nesužaistos Stepaičio partijos.

— Užpereitą savaitgalį jauniai vytiečiai, kovodami B klasės Toronto tarpkomandinėse pirmenybėse, kiek pagerino savo padėtį, smarkiai sukuldami Universiteto komandą 4½:1½ rezultatu. Vytiečių komandai taškus laimėjo: Ramanauskas ½, Tarvydas 1, Ciplijauskas 0, Žilys 1, Genčius 1, ir Mačiulaitis 1. Tačiau mūsiškių patekimas į finalą vistiek yra problematiškas, nes lietuviai, estai ir universitetas, atrodo, teturės po 1 tašką.

a.s.

Sakalas nugalėjo Vytį. Mažosios krepšinio lygos krepšinio ir stalo teniso rungtynėse praėjusį šeštadienį Rochester NY, Sakalas, vadovaujamas krepšinio veteranų Grybausko ir Saladžiaus, užtikrintai nugalėjo Vytį pasekme 67:58. Žaidimo pradžioj Sakalas tolimais ir tiksliais metimais smarkiai didino krepšių skirtumą ir puslaikis baigėsi 14 taškų skirtumu — 36:22. Antrame puslaiky Vytis sukrunta ir krepšių skirtumas pradeda mažėti, tačiau galutinai rezultato išlyginti nepavyksta ir rungtynės baigiamos 67:58. Žaidė: Sakalas — Saladžius J. 26, Bliudnikas 4, Rakutis 2, Druseikis, Grigolaitis, Grybauskas 20, Grėbliūnas 15; Vytis — Supronas 18, Žukas 12, Laurinavičius 2, Šiurna 12, Butkys 14, Mitalas, Paukštys.

Stalo teniso rungtynes laimėjo irgi Sakalas. Vytis žaisdama su atsarginiu žaidėju, turėjo labai mažai vilties laimėti, tačiau puikus Rautinš žaidimas galėjo laimėjimą atnešti ir vytiečiams. Žaidė: Sakalas — Grybauskas 1, Mačiulis 2, Kazakevičius 2; Vytis — Gvildys 2, Rautinš 1, Supronas. Rungtynės baigėsi 5:3 pasekme.

Vytiečiai buvo labai puikiai priimti ir nutarė ateity glaudžiau bendradarbiauti su Sakalu kviečiant juos pas save bei dažniau atsilankant Rochestery.

A. S.

Šiemet sporto šventė Niujorke

Kasmet įvykstanti tradicinė lietuvių šiaur. Amerikos kontinente sporto šventė šiemet pirmą kartą ruošiama Niujorke. Žaidynes tikimasi pravesti gegužės 28-29-30 d.d. Brooklyno aikštynuose. Vietinė sporto vadovybė deda dideles pastangas išrūpinti tinkamas patalpas ir įrankius, kad žaidynės sklandžiai pavyktų. Niujorko lietuvių visuomenė nuoširdžiai laukia svečių sportininkų ir žiūrovų iš visos Amerikos bei Kanados. Tad visi iš anksto planuokime ir ruoškimės į didžiąją pavasario šventę didžiausiam Amerikos mieste.

— Vasario 20 d. Niujorke pasirodė pirmas šio futbolo sezono svečias iš Europos — garsioji Austrijos komanda Wacker Wien. Austrai turėjo rungtynes su Niujorko bei apylinkių futbolo rinktine, sudaryta iš pajėgiausiu dviejų lygų žaidėjų. Wacker Wien pademonstravo europinio futbolo pranašumą nugalėdami šeimininkus 4:1 (2:1).

— Vasario mėn. pradžioj Švedijoj įvyko Europos greitojo čiuožimo pirmenybės. Be kitų, dalyvavo ir Sovietų Rusijos favorizuoti atstovai. Nežiūrint lauktai stipraus rusų čiuožėjų pasirodymo, 24-rių metų švedas Sigge Ericson tapo Europos čempijonu. Ericson buvo stipriausias ilguose nuotoliuose, kur rusai iki šiol jautėsi nenugalimi. Naujoji švedų žvaigždė laimėjo 5.000 ir 10.000 m lenktynes, kombinuotų taškų santykiu atsistodama pirmoj vietoj. Toliau sekė rusai: Oleg Gončarenko ir Dmitri Sakunenko. Ketvirtą vietą paėmė olandas Kees Broekman ir penktą — norvegas Hroar Elvenes.

— Sigge Ericson, neseniai apvainikuotas Europos greitojo čiuožimo meisteris, pakartojo savo nuostabią formą vasario 20 d. Maskvoj įvykusiose pasaulin. greitojo čiuožimo pirmenybėse, nugalėdamas šeimininkus rusus ir tapdamas pasauliniu čempijonu. Po Ericson pirmenybių lentelėj sekė rusai Gončarenko, pernykštis čempijonas Šilkov ir Sakunenko, ir norvegai Johanessen ir Elvenes. Įdomu pastebėti, kad bene pirmą kartą sporto istorijoj Maskvoj įvykusiose pasaulinėse pirmenybėse dalyvavo ir amerikiečių atstovai. Tik deja, amerikiečiai labai silpnai pasirodė, baigdami beveik paskutinėse vietose.

— Vienoje, Austrijoj, vasario mėn. vidury įvyko pasaulinės dailiojo arba figūrinio čiuožimo pirmenybės. Moterų grupėj pirmą vietą laimėjo 19 metų amerikietė Tenley Albright, antrą — amerik. Carol Heiss, trečią — austrė Hanna Eigel. Vyrų grupėj treti metai iš eilės pasaulio čempijonu liko amerikietis Hayes Alan Jenkins. Antra ir trečia vieta taip pat atiteko amerikiečiams.

— Š. m. kovo 12-26 d.d. Mexico City, Meksikoje, įvyksta Amerikos kontinentų sporto žaidynės, taip vad. "Pan-American Games". Augantis susidomėjimas sportu Pietų Amerikos valstybėse žada sutraukti minias žmonių į milžiniškus Mexico City stadijonus, kurie gali sutalpinti virš 100.000 žiūrovų. Tikimasi, kad žaidynėse dalyvaus apie 2000 atletų iš 22 kraštų. JA Valstybės, iki šiol visada pirmavusios, tikisi šiemet daug kietesnio pasipriešinimo ir gero jėgų išbandymo 1956 m. olimpijadai.

— Garsiajam Niujorko Madison Square Garden vasario 25 d. plunksnos svorio pasaul. meisteris Sandy Sadler 15-kos rundų kovoj apgynė titulą prieš Teddy (Red Top) Davis. Abu boksininkai amerikiečiai.

— Sunkaus svorio pasaulio bokso čempijonas Rocky Marciano šiemet gegužės mėnesį San Francisko mieste gins savo titulą prieš D. Britanijos sunkaus svorio meisterį Don Cockell.

Bajoras

LTSR teniso pirmenybėse, kurios vyko Klaipėdoje ir pasibaigė sausio 24 d., vyrų tarpe pirmą vietą laimėjo Anilionis, antroje vietoje liko Pąltarokas, o trečioje Puidokas.

Moterų čempione išėjo Levinienė, II v. — Sližytė, II v. — Baltrūnienė.

Dvejetų susitikimuose laimėjo: Anilionis - Paltarokas, įveikę finale Augustaitį - Barcevičių, Sližytė - Levinienė įveikė Baltrūnienę - Klepeckaitę, Sližytė - Anilionis įveikė Baltrūnienę - Paltaroką.

Ledo ritulio pirmenybėse Vilniuje laimėtoju išėjo Kauno "Inkaro" komandą, nugalėjus Vilniaus "Spartaką" 5:1.

.. ŠYPSENOS ..

Gera priemonė

Krikštaičiai ir Nekrikštai gyveno kaimynystėj. Juos skyrė vielų tvora, kurioj buvo didelė skylė, pro kurią nuolatos landžiojo Krikštaičių vištos ir kapstėsi Nekrikštų darže. Tas, žinoma, negalėjo patikti Nekrikštams. Vieną dieną Nekrikštienė, netekusi kantrybės, pareiškė savo vyrui:

— Aš su jais susitvarkysiu! Jų vištų nebematysim mūsų darže!

Vyras mažai kreipė dėmesio į tokį narsų žmonos pareiškimą ir greit apie tai užmiršo.

Kitą rytą Nekrikštas nustebo pamatęs Krikštaitį karštligiškai užtaisantį skylę tvoroj. Grįžęs į kambarį jis susirūpinęs klausė savo žmonos, ką ji bus padariusi Krikštaičiams.

— Nieko baisaus — su neslepiamu pasididžiavimu ir su plačia šypsena atsakė žmona. — Šiąnakt aš padėjau šešius kiaušinius po krūmeliu netoli tvoros, o šį rytą, Krikštaitienei matant, juos surinkau ir įsinešiau į virtuvę...

Bus sunku atskirti

Rumunų kariai gavo lygiai tokias pat uniformas, kaip ir rusų. Patikrinimo metu polit. komisaras paklausė karių, kaip jiems patinka naujos uniformos. Vienas jaunas kareivis atsiliepė:

— Patikti tai patinka, bet, sakykite, kaip mes dabar kovoje atskirsime savus nuo priešo?...

Sovietinis skriningas

Priimant naujus kandidatus į karo mokyklą Rytų Vokietijoje, šie turi pereiti visokius patikrinimus ir užpildyti krūvą anketų. Vienoje anketoje yra toks klausimas: "Ar jūs buvote baustas kalėjimu? Jei ne, tai kodėl?"

Negi malonumas

Žmona labai pykdavo, jei Jonis kada užeidavo į karčiamą. Jis tada pasistengdavo jai nežinant įsmukti. Bet kartą jis sukliuvo. Žmona jį užtiko prie pat baro. Nebežinodamas, kaip čia bepradėti kalbą, Jonis tuojau pasiūlė jai taip pat taurelę.

— O, kokią biaurybę tu, Joni, geri! — tarė žmona išspiaudama gurkšnelį.

— Taigi, o tau vis atrodo, jog aš čia kokių malonumų ieškau...

Gera galva

— Taip, ponia Šmitiene, mes gavome penkis tūkstančius dolerių apdraudos, kai mūsų traukinys susidūrė su kitu. Bet tai tik dėlto, kad aš greitai susigriebiau ir nuveriau mūsų lagaminą savo vyrui ant galvos.

Pedagogas

Vienoje pradžios mokykloje buvo geografijos pamoka ir mokytojas klausinėjo vaikus apie globą, kai atvažiavo inspektorius.

Mokytojas išdidžiai paprašė inspektorių patikrinti jo mokinių išsilavinimą. Šis paėmė globą ir rodydamas į palinkusią jo ašį paklausė vieną žvalių akių mokinį:

— Dėl ko šio globo ašis palinkusi?

— Ne aš, išgąstingai atsakė šis...

— Na, o tu, mažyte — kreipėsi į pirmasuolę.

— Aš visai nebuvau prie jo prisilietusi...

Matydamas išgąstingus mokinių veidus, inspektorius kreipėsi į mokytoją:

— Paaiškinkit apie tai, pone mokytojau.

— A, žinote, ponas inspektoriau, šį globą pirko senasis mokyklos vedėjas. — Matomai su defektu jau buvo prisiųstas...

DR. W. K. WLODKOWSKI

buvęs Varšuvos ir Gdynės ligoninių ordinatorium ir Vienos bei Paryžiaus universitetų klinikų asistentu.

DARBO VALANDOS:
10-12 val. ryto ir 3-8 val. vak.
223 SHAW ST., TORONTO
(tarp Queen ir Dundas)
Telefonas KE. 5885.
Bendra praktika, gimdymo ir vaikų priežiūra, vėžio diagnozės nustatymas

OKULISTĖ
B. BEJNAR - BUKOWSKA
dirba nuo 1944 metų.
94 LAWS ST., TORONTO
(prieš 3146 Dundas St. W.)
Telefonas LY. 0052
Priėmimo val.: 10 ryto iki 9 vak., sekmad. ir šventad. nuo 2-4 val. popiet.

Garantuotos anglys yra geriausios!

Visų rūšių anglis ir malkas užsakykite per mūsų atstovus

VYT. ir SIGITĄ AUŠROTUS

DOMINION COAL & WOOD

SKAMBINTI TELEFONU LL. 0527

(Nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro)

SAVI PAS SAVUS! !

Sąžiningas ir greitas patarnavimas: taisome auto mašinas, keičiame alyvą, aprūpiname degalais ir kt. auto reikmenimis, taip pat plauname ir dedame mašinoms stiklus. Darbas garantuotas.

BROLIŲ DUNDŽIŲ GARAŽE
(WHITE ROSE GAS STATION)
35 SCARLETT RD. TEL. MU. 6591
(Dundas St. W - St. Clair Ave. W. susikirtime)
REMONTO DARBUOSE LIETUVIAMS 10% NUOLAIDOS.
Įsitikinkite — neapsivilsite.
JONAS ir VYTAUTAS DUNDŽIAI.

$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirks nemažiau kaip už $50

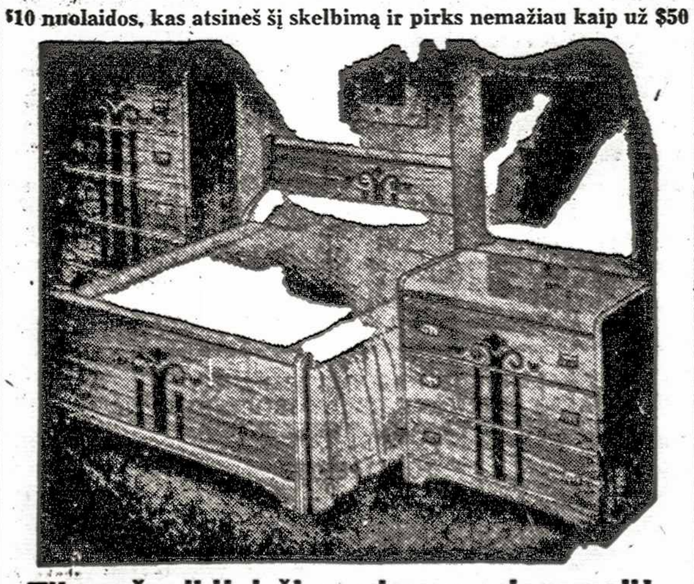

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!

12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas, Speciali žema kaina $125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

COLLIS FURNITURE COMPANY
439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094

SKAUDA KOJAS?

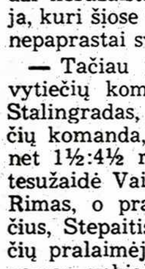

Nesvarbu, kaip jūsų kojos kankino jus, šoksite linksmai, kai pavartosite giliai įsigeriančio BUCKLEY'S WHITE RUB. Sausos, žaizdotos, prakaituojančios, atsiduodančios kojos pasidaro sveikomis tuojau. Kad kojos būtų sveikos ir kad dingtų ištinimo skausmai, tuojau paimk BUCKLEY'S WHITE RUB — 50c. Parduodama visur.

VELTUI — NEMAŽAS ĮSBANDYMUI INDELIS. Siųskite 15c pašto išlaidoms ir įpakavimui: Department 3010, W. K. BUCKLEY LIMITED TORONTO.

A. STANČIKAS
Baigęs National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių.
TAISAU
RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui.
Darbas garantuotas.
Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryto.

BALČIAUSIAI ir ŠVARIAUSIAI baltiniai iškalbiami Metropolitan Toronto rajone
Canada Laundry KE. 1146,
Mes paimame iš namų ir pristatome BE ATSKIRO MOKESČIO.
Jūsų patogumui turime CASH & CARRY krautuvę 1125 Dundas St. W.
Kalbame ukrainietiškai, lenkiškai, vokiškai ir lietuviškai.

Dr. M. Arštikaitytė
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
Pritaiko akinius
167 College (kampas McCaul)
Kabineto Nr. 9
Toronto
Priima iš anksto susitarus
Telef.: offiso WA. 1-3584
namų WA. 3-5555

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-4 val.
Rentgenas pagal susitarimą.
Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
NAUJAS KABINETAS
280 Roncesvalles Ave.
Telefonas OL. 4778.
Priėmimo valandos: 11-1 val. p.p.; vakarais nuo 6-8 val. vak.; trečiadieniais ir šeštadieniais 11-3 val. p.p. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak., šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. arba pagal susitarimą.
Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. V.P. Baltrušaitis
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1554A BLOOR ST. W., TORONTO
(kampas Dundas - Bloor)
Bendroji praktika, moterų ligos su gimdymo pagalba specialiai.
Kabineto tel. LL. 9184
Namų WA. 1-0537
Priėmimo val.: 1.30 - 3.30 po pietų, 5.30 - 8 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. J. J. VINGILIS
VIDAUS LIGOS
PERSIKĖLĖ Į
1 BEAVERBROOK - KIPLING AVE. KAMPAS.
ISLINGTON, TORONTO, ONT.
Telefonas BE. 1-1310.

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje
345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
WA. 3-2003
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: OLiver 4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. Alexander SZATMARI
NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS
260 St. Clair Ave. W.
Darbo val. 2-7 val. pp. ir pagal susitarimą.
Telef. įstaigos WA. 1-0556
namų LL. 5228.

DANIEL D. STOKAL, B.A.
advokatas, notaras ir tt.
PERKĖLĖ
savo biurą į
21 DUNDAS SQUARE
Suite 501 — Herman Building
Toronto
Telefonas EM. 6-1681-2
Ketvirtadienio vakarais:
575 Queen St. W. - 6-8 val. v.
Telef. EM. 8-2646

Bernhard & Scott
Advokatai, Notarai
Bendroje įstaigoje dirba
Ant. Liudžius
buv. advokatas Vilniuje,
Tremtinių Reikalams Teisių patarėjas.
73 Adelaide St. W., Toronto
Suite 436
Lietuviškai kalbančius prašoma kreiptis: pirm. ir treč. 6-8 v.v.; antr., ketv. ir šeštad. 10-1 va. p.p.
Office EM. 6-5679. Res. ME. 0636.

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.
386 Bathurst St. Toronto
Telef. EM. 8-1344

Dr. L. SIMON
Odos ir veneros ligų specialistas.
3 Spadina Rd., Toronto
(Bloor - Spadina kampas)
Darbo valandos: 10-12 ir 3-7 pp. arba pagal susitarimą.
Tel. WA. 1-6614 arba WA. 2-8015

Dr. A. Ratinow
L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse.
Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. WA. 1-6708

Dr. K. Žymantienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
KAMPAS BLOOR IR BROCK AVE., TORONTO
(Ėjimas iš 613 Brock Ave.)
Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1-4 ir nuo 5-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-3 val. p.p., kitulaiku pagal susitarimą.
Telefonas OL. 6851

Dr. J. ŠEGAMOGAS
Specialistas chirurgas
4906 Wellington, Verdun, Montreal 19.
Val.: 2-4, 7-9, šeštadieniais 11-1 val. po pietų.
Tel.: YO. 3611 — office
PO. 6-9964.

Dr. John REKAI
Chirurgas ir akušeris
Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)
219 St. Clair Ave. W., Toronto
Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. MICHAEL BALKANY
MOTERŲ LIGŲ SPECIALISTAS
Gimdymo pagalba
202 St. Clair Ave. W., Toronto
(prie Avenue Rd.)
Priėmimai pagal telefoninį susitarimą
WA. 1-9632 ir HU. 8-7841

Dr. F. Tickett
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS - CHIRURGAS
838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.
Priima vakarais pagal susitarimą.
Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas
M. STEFANUK
(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištrūkę akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

Biles & Wratten
ADVOKATAI, NOTARAI ir tt.
John F. Biles,
Leonard E. Wratten.
Telefonai:
EM. 8-6217, EM. 8-6359
171 YONGE ST.
Toronto.

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parap. žinios

— Šio sekmadienio 11 val. iškilmingosios pamaldos aukojamos Jo Šventenybės popiežiaus Pijaus XII intencija, jo karūnacijos šešioliktom metinėm prisiminti. Pamaldų metu gieda sol. A. Ščepavičienė, smuikuoja Stp. Kairys ir vargonuoja muz. St. Gailevičius.

— Šį sekmadienį parap. bažnyčioje Graudžių Verksmų pamaldų nebus. Šios pamaldos jungiamos su parapijos rengiamu religiniu koncertu, kuris įvyks 4 val. Šv. Pranciškaus bažnyčioje, išpildant Dubois "Septyni Kristaus žodžiai nuo Kryžiaus". Tuojaus po koncerto įvyks palaiminimas.

— Sausio ir vasario mėn. parapija išmokėjo $3.702.00 bažnyčios remonto skolų.

— Parapijos rekolekcijos pravedamos Kančios ir baigiamos Verbų sekmadienį. Rekolekcijas praves iš Čikagos atvykę lietuviai Tėvai Jėzuitai.

— Per visą šią savaitę visi parapijos kunigai vizituos Westone gyvenančius lietuvius.

— Baigiama dirbti triumfuojančio Kristaus skulptūra devynių pėdų augščio. Medžio drožimo darbus, pagal archit. A. Kulpavičiaus projektą, atlieka J. Vainauskas. Skulptūra bus įmontuojama Velykoms didžiojo altoriaus kryžiaus papėdėje.

Prisikėlimo parap. žinios

— Parapijos metinės rekolekcijos vyksta Šv. Antano bažnyčioje Bloor - Rusholme Rd. Jas veda T. Juvenalis, OFM, pranciškonų spaudos centro Brooklyne direktorius. Rytais 9 val. šv. mišios su pamokslu, vakarais 7.30 pamokslas su pamaldomis, kurios skiriamos maldai už pavergtą Tėvynę ir kenčiančius lietuvius. Penktadienio rytą šv. mišios skiriamos už rusų nukankintus lietuvius.

— Kovo 13 d., sekmadienį, 2 val. klebonijos patalpose įvyks berniukų susirinkimas. Visi berniukai 7-13 m. amžiaus kviečiami dalyvauti.

— Kovo 4 d. įvyko PBRMB narių susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis: S. Stanulienė — pirmininkė, S. Dervinienė — vicep., B. Tamulionienė ižd., B. Dambrauskienė — sekret., S. Butkevičienė, J. Rukšienė ir D. Kerševičienė — valdybos narės. Naujoji valdyba ir narės reiškia užuojautą I. Monkuvienei, kuri taip gražiai vadovavo Būreliui ir dėl ligos turi pasitraukti iš Būrelio veiklos.

— Parapijos orkestro studijos pamokos vyksta pirmadieniais 6 val. p.p. klebonijos patalpose. Pamokose dalyvauja 40 berniukų ir mergaičių.

— Sporto klubo "Aušra" krepšinio treniruotė vyksta kiekvieno šeštadienio vakarą nuo 5.30 iki 7 val. ukrainiečių salėje, 400 Bathurst St.

— Ateinančią savaitę lankysime parapijiečius sekančiose gatvėse: Keele St., Mountview Ave., Oakmount Rd., Mavety St. Medland St., Asiel St., Pacific Ave., High Park Ave., Humberside Ave., College St., Bloor St.

— Pakrikštyti: Rita Margarita Matukaitė ir Irena Elzbieta Vaičiūnaitė.

Filatelistų susirinkimas

įvyks kovo 13 d., sekmadienį 12.30 Šv. Jono Kr. parap. salėje, šoninėse patalpose. Kviečiami dalyvauti tiek seni prityrę, tiek bepradedantieji domėtis pašto ženklų rinkimu. **Iniciatoriai.**

Vieša paskaita

Šį penktadienį, kovo 11 d., 8 v. v., TLiet. Namuose, II augšto salėje bus dr. A. Šapokos paskaita su diskusijomis "Lietuvos rytų problemos". Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Intelektualų klubas.

Šaulių klubo susirinkimas

įvyks kovo 27 d., sekmadienį, 3.30 val. pp., Lietuvių Namuose. Programoje Šaulių S-gos įkūrėjo Vlado Putvinskio 26 m. mirties sukaktuvių paminėjimas ir kiti aktualūs reikalai.

Klubo nariai, buv. šauliai su svečiais prašomi atsilankyti.

Klubo valdyba.

"Čiurlionis" Hamiltone

Kovo 19 d. 7 v.v. Wesdale Collegiate salėje, Main St. W., Hamiltone, koncertuoja Alf. Mikulskio vedamas "Čiurlionio" ansamblis. Maloniai kviečiame Toronto lietuvius atvykti Hamiltonan pasidžiaugti mūsų stipriausiu taut. meno ansambliu.

Bilietus prašome įsigyti iš anksto "TŽ" redakcijoje, 941 Dundas St. W., pas J. Prakapą iki kovo 12 d. **Sk. St.**

"Pinigėliai" Toronte

Kovo 27 d. į Torontą atvyksta Detroito lietuvių vaidybos mėgėjų sambūris, kuris suvaidins O. Čiurlionienės - Kymantaitės III veiksmų komediją "Pinigėliai". Režisuoja ir pati šiame veikale vaidina Z. Mikšienė - Arlauskaitė. Spektaklį ruošia KL MB. **S.**

Šv. Kazimierą viešu aktu paminėjo Toronto moksleiviai ateitininkai pereitą sekmadienį šv. Antano bažnyčios salėje. Minėjimas buvo iš dviejų dalių. Pirmojoje apie šv. Kazimierą ir jo kultą skaitė paskaitą V. Užupis. Jautrių žodžiu prelegentas apžvelgė šv. Kazimiero gyvenimą, jo vaidmenį Lietuvos bei lietuvių tautos gyvenime ir jo kulto išplitimą už Lietuvos ribų.

Antroje dalyje buvo suvaidintas S. Lauciaus vieno veiksmo vaizdelis "Paslaptingoje zonoje", pastatytas pačių moksleivių jėgomis, režisuojant kuopos narei Gajutei Laurinavičiūtei. Patriotiškas vaizdelis iš dabartinės Lietuvos partizanų kovų, minėjimo dalyvius tikrai sujaudino, o pastatymas parodė, kad kuopoje esama geros sceninės medžiagos, kurie galėtų pastatyti ir komplikuotesnių veikaliukų.

Minėjimas buvo baigtas Tautos Himnu. Jam vadovavo Algis Ankudavičius. Dalyvių buvo apie 200.

Toronto Skautų tuntai šv. Kazimierą paminėjo uždaroje sueigoje T. Liet. Namuose. Apie šv. Kazimierą kalbėjo s. St. Kairys, o kun. B. Pacevičius papasakojo išsamiau apie Lietuvos šventuosius.

LAS Kanados vietininkijos suvažiavimas

išrinko į naują vietininkijos valdybą Vyt. Česną, St. Jakubicką, Petrą Paulėnį, Juozą Pakulį ir St. Paciūną. Garbės gynėju išrinktas Aug. Kudžma. **Kontrolės** kom. ir Garbės teisman perrinkti tie patys: J. Lukoševičius, P. Valiulis, Kaškelienė, Baltonis, Narbutas ir Pakulis.

A.a. Petro Aleknos testamento vykdytojas Arthur Kelly, 85 Richmond Str. W., Toronte, skelbia, kad turintieji pretenzijų į jo turtą, kreiptųsi į jį iki š. m. kovo 22 d. Vėliau atsišaukę nebeturės teisės į velionies palikimą.

KOVO 13 D. 4 VAL P.P., ŠV. PRANCIŠKAUS BAŽNYČIOJE, ŠV. JONO KRIKŠTYTOJO PARAPIJOS CHORAS RENGIA GARSIĄJĄ TH. DUBOIS ORATORIJĄ "SEPTYNI KRISTAUS ŽODŽIAI ANT KRYŽIAUS".

Solo partijas išpildo: operos solistė PR. RADZEVIČIŪTĖ, baritonas sol. BR. MARIJOŠIUS, tenorai — LIUDAS JANUŠKA ir AL. KUOLAS. Choralą išpildo Šv. Jono Krikštytojo parapijos choras, vadovaujamas kun. B. PACEVIČIAUS. Solistams ir chorui akomponuoja dr. J. ROFF.

Dainų, poezijos ir muzikos koncertas

Apylinkės Šalpos Komitetas pereitą sekmadienį College teatre suruošė dainų, poezijos ir muzikos koncertą Vasario 16 gimnazijos rūmų skolai padengti.

Programa buvo įvairi ir gerai išdėstyta, jog publika nenuobodžiavo ir su malonumu išklausė dvi su puse valandos trukusią programą.

Programos vedėjas — Vaclovas Vaidotas, Toronto Apylinkės Šalpos K-to pirmininkas. Svečių dalyvavo apie 400 ir surinkta $261 aukų gimnazijos fondui.

Programą pradėjo solistė S. Mašalaitė "Cavatina" — C. M. Weberio ir "Lopšinė" — A. Gretshavinow. Po jos trejetą dainų ir pora arijų vokiečių kalba padainavo sol. A. Paulionis iš St. Catharines, jau trečią kartą pasirodąs Toronto visuomenei ir jos mėgiamas.

Sol. Vac. Verikaitis, pradžioje padainavęs tris liaudies dainas, antroje dalyje padainavo Filipo ariją iš op. "Don Carlo" — Verdi ir Madamina iš op. Don Giovanni — Mozarto. Gera solisto tarena, gyvas interprettavimas ir jaunas skambus balsas rodo, kad dainininkas jau tvirtai kopia į dainos meno viršūnes.

Solistė S. Mašalaitė padainavo dar ariją iš oper. Manon — Massenet ir "Viliją" — Fr. Lehar. Nors neturėdama tokios dainavimo mokyklos, kaip Verikaitis ji žavi programos klausytoją nors ne taip galingu savo balsu, bet švelniu ir maloniu tembru.

Solistams akompanavo muz. St. Gailevičius.

Poetai B. Rukša ir Pr. Kozulis tematika labai artimi vienas antram, abiejų tematika daugiausia asmeninė ir koalicijoje su dabartine aplinka.

Vyt. Kastytis paskaitė savos kūrybos ir iš dr. A. Aliūno knygos "Valerijono lašai". Kastytis torontiečiams pažįstamas savo aštria ir kandžia plunksna, jis daugiau satyrikas. Šio žanro rašytojų maža turime ir Kastytis savo aktualia tematika susilaukia visada daug katučių.

Koncerta paįvairino TL orkestras "Trimitas" sugrodamas A. Prielgausko Tremtinio dainų vainiką ir gale koncerto maršą. Gražiai parinktų liaudies dainų pynė nukėlė klausytojus į netolimą tėvynės praeitį.

Visi programos dalyviai neėmė jokio honoraro, aukodami visą koncerto pelną mūsų moksleivijai. **Iz. M-tė.**

I. Yaremko, Toronto lietuviams gerai pažįstamas Ontario parlamento narys iš Bellwoods rinkiminės apylinkės, ukrainietis, tos apylinkės pr. konservatorių delegatų susirinkime vienbalsiai išrinktas partijos kandidatu ir sekantiems rinkimams, kurie normaliai turėtų įvykti 1956 m.

— **Toronto.** — Pereitų metų audros bei potvynio padarytai netvarkai Toronto mieste ir apylinkėse pašalinti sudaryta 25 darbininkų grupės kiekvienoje po 6 darbininkus. Jų pirmas darbas pašalinti paupių sąnašas.

Toronto profesiniuose vakariniuose kursuose yra įsiregistravę daugiau 13.000 kursantų. Mokoma įvairiausių specialybių 4 mokyklose: Northern Vocational, Western Technical and Commercial, Central Technical ir Danfort Technical. Mokslas tęsiasi nuo spalio iki gegužės mėn., to ontiečiai temoka už mokslą $5, o kiti $15.

Central Technical School yra net 325 atskiri kursai su 250 lektorių ir 7000 kursantų. Daugiausia mokosi anglų kalbos — 950 kursantų, žinoma, visi neokamadiečiai. Namų ruošos klasėse — rankdarbių, virimo ir siuvimo — yra 920 lankytojų. Kitos klasės ne taip gausios.

Norint daugiau informacijų apie šiuos kursus, kreiptis į Toronto Švietimo Tarybą (Toronto Board of Education).

Vasario 16 gimnazijos rėmėjų būreliui Nr. 176

pranešama, kad per Toronto apylinkės Šalpos Komitetą pasiųsta $33 gimnazijos rūmų išpirkimui. Pinigai gauti iš income tax įstaigos už 1953 m. būrelio narių suaukotus pinigus mokinei B. Forsterytei išlaikyti.

Augščiau minėtai mokinei išlaikyti už 1954-55 metus jau pasiųsta 1954 m. gruodžio 8 d. $60, š.m. vasario 21 d. — $60. Pasiųsta per Dominion Bank of Canada.

Išstojusių narių vieton naujais narais įstojo: Melnikas Vladas, Gimbutis Stasys, Ruzgas Antanas, Jonavičius Stasys, Rūta Aloyzas.

A. Plenys, J. Šarūnas.

Ar vienintelė?

Net oficialiame vienos organizacijos skelbime "TŽ" Nr. 9, sakoma, jog Vasario 16 gimnazija esanti vienintelė lietuvių gimnazija išeivijoje.

Kiekvienas lietuvis, sekdamas lietuvių tremties gyvenimą, turėjo progos daugelį kartų pastebėti spaudoje, kad jau trečius metus veikia lietuvių salezičių gimnazija Italijoje, kurioje mokosi virš 60 lietuvių tremtinių. Jų tarpe buvo 4 ir ne katalikų tikybos lietuviukai.

Kas norėtų, galėtų smulkesnių informacijų gauti tiesiogiai:

Dir. kun. I. Zieliauskas,
Instituto Salesiano Lituano,
Castelnuovo Don Bosco —
Asti, Italy,

arba pasiskaityti smulkią informaciją š.m. vasario 28 d. Nr. 49 "Drauge", parašytą A. Imsriškio.

Manau, kad ir ten, kaip ir Vasario 16 gimnazijoje, tos pačios vertės lietuviai, ir ten reiktų šalpos ranką tiesti, o ne pro šalį praeiti, kaip pro nesančią.

Saleziečių gimn. rėmėjas.

Nuomų kontrolė Toronte galutinai pasibaigė kovo 2 d. Tiesą sakant, nuo pereito rugsėjo 1 d. jos mažai bebuvo ir likę. Dabar jau nebeveikia Toronte jokia kontrolės įstaiga nei joks nuostatas.

Atitaisymas

Pereitame "TŽ" Nr. žinutėje "Iš Dainos veiklos" betrumpinant korespondenciją įsivėlė pora klaidų, kurias čia atitaisome:

1. Narės Br. Dambrauskienė ir Čeponkienė pažadėjo paaukoti maisto siuntinį, o Aldona Rusinienė ir W. Kundrotienė — parūpinti rūbelių.

2. Vasario 19 d. Dainos vakare M. Pocienė paaukojo $6.75 (ne $0.75, kaip išspausdinta).

3. P. Vl. Sližienės telef. yra ME. 8760.

Už klaidas atsiprašome. **Red.**

Antikomunistinis blokas Toronte

Kovo 6 d. 4 v.v. Toronte įvyko 15 tautų atstovų pirmas susirinkimas organizuojant antikomunistinį pavergtų tautų bloką. Buvo priimtas organizacinis statutas ir nustatytos veikimo gairės. Yra užmegsti ryšiai su kaikuriomis Kanados partijomis ir gauta pažadų finansinės paramos.

Į šį bloką kiekviena tautybė pagal statutą siunčia 3 savo atstovus. Šiam blokui duotas "Mutual Cooperation League" vardas. Lietuvius atstovavo J. Sližys, Čepas, K. Aperavičius ir K. Astravas. **K. A-vas.**

VISUS mielai kviečiame

atvykti ir susipažinti su naujomis

FORD ir MONARCH

1955 metų modelio automašinomis.

Visas informacijas suteiks ir mielai patarnaus

V. PESECKAS

Tel. OL. 2371, namų RE. 0067.

CHURCH MOTORS

1638 BLOOR ST. W., TORONTO

Esto muzikos kūrinys

Kanados kompozitorių lyga Massey Hall surengė koncertą, kurio programoje buvo vien kanadiečių kompozitorių kūriniai. Jų tarpe buvo išpildyta esto Udo Kosemets "Poetic Suite". Autorius gimęs Talinc, studijavęs Vokietijoje, atvykęs Kanadon 1951 m. Jis yra Hamiltono muzikos konservatorijos dėstytojas, Zion United Church vargonininkas ir choro "Collegium Musicum" dirigentas.

Redakcija yra gavusi vieno skaitytojo laišką, reiškiantį pasipyktinimo, kad užpereito šeštadienio Telegram skyrelyje apie naujuosius kanadiečius buvo parašyta "Vilna". Laiško autorius prašo "pamokyti lietuvius inteligentus, kad lietuvių žodyne tokio žodžio nėra".

Beabejo lietuvis tegali vartoti vienintelį tikrą savo sostinės vardą — Vilnius. Tačiau ar visada taip parašys svetimtautis žurnalistas, tai jau kitas klausimas. Būtų gera, kad tokiais atvejais būtų parašoma laiškų tų laikraščių redakcijoms arba žurnalistams, kurie taip parašo. Kalbamojo Telegram skyrelio "About new Canadians" vedėjas Leon Kossar yra ukrainiečių kilmės, tad gal lengviau leistųsi pataisomas.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte, be baldų, telef. ME. 7265.

Išnuomojamas kambarys 1 asmeniui su baldais II augšte, galima virtis. Gorevale g-vėj, telef. EM. 3-5404.

Išnuomojamas frontinis kambarys ir virtuvė II augšte, prie gero susisiekimo, High Park rajone. Tel. LO. 3647.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II-me augšte, yra dalis baldų. 376 Marguarctta Str., telef. LO. 1833.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė su veranda II augšte. Yra garažas. Quebec Ave., kreiptis po 6 val. vak.

Išnuomojamas II augšte kambarys vienam ar dviem asmenims, 32 Gracc St., telef. ME. 6914.

Išnuomojamas švarus kambarys vienam asmeniui II augšte 236 Dovercourt Rd., telef. ME. 4469.

"TŽ" KNYGYNE
vasario mėn. gautos knygos

R. Spalis	**Ant Ribos**	5.00
B. Sruoga	**Kas bus kas nebus**	2.50
Žibintas	religinis žurnalas	0.25
Dievo paukštelis	humoro žurnalas	0.50
K. Končius	**Medžio drožiniai**	$5.00
L. Žitkevičius	**Daiktai ir nuorukos**	1.00
V. Beliajus	**Evening Song**	3.00
T. Heyerdahl	**Kon-Tiki**	3.75
B. Sruoga	**Milžino paunksmė,**	2.50
———	**Gabija** - metraštis	6.50
P. Andriušis	**Tipelis**	3.00
J. Kuzmickis	**Marija mums kalba**	2.00

JEIGU

JŪS IEŠKOTE PIRKTI NAMĄ ARBA NORITE PARDUOTI — VISOKERIOPAS INFORMACIJAS JUMS SUTEIKS IR MIELAI TARPININKAUS

B. Sakalauskas

Telefonai: KE. 3216, namų LO. 1410

Čia Jūs rasite daugybę visame Toronto mieste parduodamų nekilnojamo turto nuosavybių didžiausį pasirinkimą. Nuo mažiausio iki didžiausio.

856 COLLEGE ST. (netoli Ossington)

I. BRKOVICH REALTOR

- LABAI GRAŽIŲ NAMAMS NUMERIŲ,
- VAIKŲ ŠVENTĖMS BEALKOHOLINIO VYNO ir
- ĮVAIRIŲ DOVANOMS REIKMENŲ

JŪS GAUSITE.

"VICTORIA" Cigar - Gift Store

827 College St., Toronto, Ont.

(prie Ossington Ave.)

Sav. E. V. JANULEVIČIAI.

Diplomuotas teisininkas

V. SLEŽEVIČIUS

VERTIMAI IR TARPININKAVIMAS. VIZOS, PIRKIMO - PARDAVIMO SUTARTYS, MORGIČIAI IR KT.

Kreiptis šeštadieniais:

414 BAY ST, kambarys 107 (prie City Hall), tel. EM. 4-0425
arba vakarais: tel. KE. 4938.

1955 m. Buick - Pontiac

"Geriausia kaina mieste".

Augštos rūšies vartoti automobiliai — mūsų specialybė.

Kreiptis į

HERB LINDSAY
W. A. McDOWELL
2500 Bloor St. W. Tel. RO. 2443

BALTIC MOVERS & CARTAGE

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. ŠALDYTUVŲ pervežimo specialistai. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montreali, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. OL. 1403
TORONTO

MONTREAL, Que.

Montrealio Lietuviams. KLB apylinkės valdybos sušauktame Montrealio lietuvių organizacijų atstovų posėdyje, vasario 27 d., nutarta:

a. Rinkimai į Montrealio Lietuvių organizacijų atstovų ir visuomenės rinktų atstovų seimelį įvyksta kovo 20 d.;

b. kandidatų į seimelį išstatyta 42, kas jau buvo paskelbta laikraščiuose. Kiekvienas rinkikas gali balsuoti nedaugiau kaip už 30 kandidatų;

c. Rinkiminė komisija susirinkimo yra įpareigota vadovautis KLB Tarybos sudėties ir jos rinkimų tvarkos statuto §§ 5, 6, 7, 8, 9 ir 10;

d. apie rinkimines patalpas ir balsavimo laiką paskelbs Rinkiminė komisija.

KLB Montr. apyl. valdyba.

Apylinkės Tarybos rinkimai įvyks kovo 20 d. Rinkimų tvarką paskelbs Rinkiminė k-ja, pirmininkaujama L. Girinio.

Montrealio lietuviai kviečiami tą dieną surasti laiko ir dalyvauti balsavime.

Steigiamojo Seimo ir Ministerio Balučio sukaktuvių minėjimams Montrealio lietuvių organizacijų atstovu ir KLB apyl. valdybos posėdis pritarė, tačiau tų minėjimų suorganizavimą nutarė palikti naujai išrinktam seimeliui ir jo organams.

AV bažnyčia jau baigta tinkuoti. Tuojau prasidės dažymas.

Kert. akmens šventinimo reikalu iš Vyskupijos oficialiai pranešė, kad J.E. Kardinolas mielai sutinka tatai atlikti balandžio 3 d. Bažnyčios salė jau baigiama įrengti, dabar sudedamos durys; suolus ir klausyklas jau atvežė. Kai tik bažnyčia bus užbaigta, viskas bus pernešta iš salės į viršų. Praeitą savaitę bažnyčiai aukojo dr. J. ir D. Mališka $200, P. Gurklys $15, V. Barauskas $10, D. Jurkus ir Paulauskas po $5.

Stovyklinis skautų laužas yra nukeliamas į sekantį sekmadienį, kovo 20 d., 4 val. p.p. Montrealio visuomenė širdingai kviečiama dalyvauti, tas kelias valandas praleisti skautų tarpe. Laužo pabaigoje bus rodomas spalvotas filmas iš paskutinių keturių metų Montrealio lietuv. skautų vasaros stovyklų. Įėjimas 25c, vieta Šv. Kazimiero parapijos salė. **Tunto vadovybė.**

Mokesčių kvitus (income tax receipts) AV parapijos klebonui nesant namie, išduoda T. Aranauskas. Geriausias laikas gauti pakvitavimus iš toliau atvykusiems yra sekmadieniais po pamaldų ir ypač rekolekcijų metu, senoje klebonijoje. Gerb. klebonas prašo šia proga gausiau aukoti bažnyčios statybai, apsimokėti parapijinį mokestį ir paaukoti labdaros reikalams.

Augštesn. Lituanistikos kursai bus ateinantį šeštadienį 10 val. rytą, 1220 Mountain St., kampas St. Catherine. Paskaitos: Lietuvos istorija, lietuvių k., geografija ir teatras.

Šv. Jono liuterionių bažnyčioje, Jeanne Mance ir Prince Arthur gt kampe, kovo 13 d., 12.30 val. p.p. lietuvių pamaldos. Prieš joms prasidedant, 11.45 val., ten pat parapijos salėj šaukiamas visuotinis parapijiečių susirinkimas. Jame parapijos taryba patieks metinę apyskaitą ir sąmatą bei kitus einamuosius reikalus.

Kun. dr. M. Kavolis.

Liet. mokytojų susirinkime, M. apyl. Švietimo k-jos šauktam, buvo apsvarstyta pedagoginės savaitės, kovo 12-20 dienomis, paminėjimas spaudoje, duodant medžiagos apie liet. mokyklų darbą ir jo sąlygas Montrealyje.

Mokytojų suvažiavime kovo 19-20 d. Toronte dalyvauti pasiūlyta mokyt. S. Vaišvilienei ir dr. H. Nagiui. Apyl. v-ba paskyrė $30 kelionės išlaidoms. Beto buvo gautas pasiūlymas iš vieno mecenato "pasiųsti pilną mašiną pakrautą Montrealio mokytojų" į suvažiavimą. Tikimės, kad šis projektas bus įgyvendintas ir mokytojų suvažiavimas pagausintas skaičiumi ir nuomonėmis.

PLIAS Montr. Skyriaus inžinierių ir architektų susirinkime profesiniais klausimais kalbėjo dipl. inž. J. Daniliauskas. Montr. inžinierių akc bendrovės klausimą referavo dipl. inž. J. Bulota. Nutarta š. įklausimą toliau studijuoti anksčiau sudarytai komisijai. Susirinkimas dalyvavusiems buvo įdomus.

Montrealio skautės AV bažnyčioje ir Montrealio skautai Šv. Kazimiero bažnyčioje dalyvavo organizuotai pamaldose savo globėjo šv. Kazimiero šventėje. Po pamaldų įvyko iškilmingos sueigos.

Vasario 16 paminėjimui rengti komiteto pirmininkas A. Vazalinskas yra prisiuntęs redakcijai ilgą protesto raštą, kam buvo sutrumpinta jo prisiųsta padėka talkinusiems Vasario 16 paminėjimą ruošiant.

Mes sutinkame, kad rengėjams gali ir atrodo tokios padėkos reikalingos, tačiau jos neturėtų būti bent per ilgos. Kalbamoji buvo net 4 puslapių. Idomu, ką turėtų darvti redakcija gavusi tokių padėkų iš visų kolonijų, kur minėjimai buvo suorganizuoti? Ar ir patiems rengėjams būtų įdomus laikraščio numeris užpildytas vien padėkom?

OFICIALUS

"FINA"

GAZO STOTIES ATIDARYMAS

Telef. MU. 5364

Sav. ED. JORDAN

įvyksta š.m. kovo 11 dieną.

Tą dieną bus duodamos dovanos, kurie pirks nemažiau 9 galionus gazo. Vyrams: dėžutės raktams, moterims — ?, vaikams — balionai. Loterijoje galima laimėti 3 "jeep cars" vaikams.

"FINA" STOTIS RANDASI Weston Rd. ir Cayuga kampe,

prieš LYONS Furniture krautuvę, apie pusę mylios nuo St. Clair Ave., važiuojant link Westono.

Ed. Jordan dirbo apie 20 metų National Motors Co. Jis puikiai susipažinęs su visomis auto dalimis ir sąžiningai patarnaus.

Stotis atidaryta nuo 7 val. ryto iki 7 val. vak., kiekvieno mėnesio antrą ir pasktinį penktadienį atidaryta iki 10 val. vak. Ketvirtą mėnesio sekmadienį atidaroma nuo 10 val. ryto iki 5 val. vak.

A. Garbenis

REKOMENDUOJA

Bloor - Alhambra, įmokėti $4.000, atskiras, mūrinis namas, 6 kamb., apšildytas žaidimų kambarys rūsy, vandens šildymas. Reikalingas dekoravimo. Vieta garažui. Kaina $12.500

Bloor - High Park, $11.900, dupleksas, 7 kamb., atskiros vonios ir virtuves, pusiau atskiras plytų namas, įmokėti apie $2.500

Westminster - Roncesvalles, $13.900, 7 kamb. namas per 2 augštus, moderni virtuvė, naujas garažas, įmokėti apie $2.000.

Dufferin - Bloor, $11.000, pusiau atskiras, 6 kamb. namas, moderni virtuvė, alyvos šildymas, nėra garažo. $2.000 įmokėti.

Indian Rd. - Bloor, $17.000, 9 kamb. atskiras namas, 3 virtuvės, įvažiavimas ir garažas, įmokėti apie $7.000.

Alhambra - Bloor, $20.500, 10 kamb. atskiras plytų namas, alyvos šildymas, didelis daržas, garažas, įmokėti $7.000. Vienas atviras 10 m. morgičius.

AL GARBENS

REAL ESTATE

1611 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO
Telefonai: LO. 2738, LA. 8772. Vakarais HU. 9-1543.

Visais turto pirkimo ar pardavimo reikalais kreipkitės virš nurodytur adresu.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI